

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته
گفتار درمانی**

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۴

رای صادره در شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۴ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید حسن امامی رضوی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر جمشید حاجتی
دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر باقر لاریجانی
معاون آموزشی

و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رای صادره در شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۴ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید حسن هاشمی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی

رشته: گفتار درمانی

دوره: کارشناسی پیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در شصت و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۴ بر اساس طرح دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی پیوسته گفتار درمانی در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

اسامی اعضای کمیته بازنگری برنامه آموزشی رشته گفتاردرمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

خانم دکتر فریبا یادگاری	علوم بهزیستی و توانبخشی
خانم دکتر زهرا سلیمانی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر یلدا کاظمی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
آقای دکتر مجید سلطانی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اهواز
آقای دکتر سیداحمد رضا خاتون آبادی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

همکاران دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

خانم دکتر شهلا خسروی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر فرحناز خواجه نصیری	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر معصومه خیرخواه	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
خانم فاطمه کریم پور	کارشناس دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

همکاران دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی	معاون دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم راحله دانش نیا	کارشناس مسئول دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم زهره قربانیان	کارشناس دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

لیست اعضا و مدعوین حاضر در یکصدونود و ششمین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۶

حاضرین:

- خانم دکتر هستی ثنائی شعار (نماینده معاونت بهداشت)
- خانم دکتر فاطمه نبوی زاده (نماینده معاونت تحقیقات و فناوری)
- خانم دکتر مهرناز خیراندیش (نماینده سازمان غذا و دارو)
- آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم (به نمایندگی از معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی)
- آقای دکتر اسماعیل ایدنی
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر محمد جلیلی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدجواد حاجی میراسماعیل
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر آبتین حیدرزاده
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- آقای دکتر محمد شریف زاده
- آقای دکتر طیب قدیمی (نماینده معاونت درمان)
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی

مدعوین:

- خانم دکتر شهلا خسروی
- خانم دکتر زهرا سلیمانی
- خانم دکتر یلدا کاظمی
- آقای دکتر مجید سلطانی
- آقای دکتر سیداحمدرضا خاتون آبادی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب برنامه آموزشی

رشته گفتاردرمانی در مقطع کارشناسی پیوسته

حاضرین:

- خانم دکتر مریم حضرتی
- خانم دکتر فاطمه سادات نیری
- آقای دکتر باقر لاریجانی
- آقای دکتر رضا ملک زاده
- آقای دکتر علیرضا رئیسی
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر اسماعیل ایدنی
- آقای دکتر علی بیداری
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدجواد میراسماعیل
- آقای دکتر غلامرضا خاتمی نیا
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر علیرضا سلیمی (نماینده رئیس کل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران)
- آقای دکتر محمد شریف زاده
- آقای دکتر محمدرضا صبری
- آقای دکتر سید امیرمحسن ضیائی
- آقای دکتر طیب قدیمی (نماینده معاونت درمان)
- آقای دکتر حسین کشاورز
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر عظیم میرزازاده
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

فصل اول
برنامه آموزشی رشته گفتار درمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

مقدمه:

رشته گفتار درمانی یکی از رشته های اصلی حوزه علوم توانبخشی با موضوع آسیب شناسی، ارزیابی و درمان اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع می باشد. در طی این دوره دانشجویان با گفتار، زبان و بلع و نقش و اهمیت آن در مهارت های فردی و اجتماعی آشنا می شود، رشد و تکامل برقراری ارتباط و بلع و عوامل مؤثر بر آن را فرا می گیرد. علل و عوامل انواع اختلالات گفتار و زبان و بلع را مورد مطالعه قرار می دهند و روش های ارزیابی، شناسایی و تجزیه و تحلیل آن ها را می آموزد، در برنامه ریزی و اجرای روش های گفتار درمانی برای بهبود اختلالات گفتار و زبان و بلع و پیشگیری از آنها مهارت به دست می آورند. و با بکارگیری دانش و مهارت های عملی مربوطه به بالا بردن سطح سلامت جامعه کمک می کند. تاکنون چندین دوره بازنگری دروس این رشته براساس پیشرفت های جهانی و نیازهای بومی صورت گرفته است.

آخرین بازنگری دروس در سال ۱۳۸۵ صورت پذیرفت که متأسفانه تغییرات ایجاد شده به لحاظ کمی و کیفی و تفکیک دروس در عمل موفقیت آمیز نبود و ضرورت بازنگری مجدد را دو چندان کرد. مراصلی که در بازنگری دروس کارشناسی گفتار درمانی طی شده است شامل نظرخواهی از مدیران گروه های آموزشی در مورد کمیت و کیفیت دروس، پیشنهاد دروس جدید، پیشنهاد حذف دروس غیرضروری؛ نگارش عناوین دروس و تعداد واحدهای عملی و نظری و کارآموزی در جلسات اعضای اصلی؛ ارسال فرم اولیه برای اعضای مشاور جهت نظرخواهی، تغییر و اصلاح عناوین دروس و واحدها براساس نتایج نظرخواهی در جلسات اعضای اصلی؛ تقسیم کار بین اعضای اصلی برای تدوین یا اصلاح طرح درس برای هر یک از عناوین درس؛ کمک گرفتن از اعضای هیئت علمی دانشگاه های سراسر کشور در نگارش طرح درس ها؛ و برگزاری سه کارگاه مشورتی دو روزه جهت نهایی کردن طرح های درس مربوط به دروس علوم پایه، دروس تخصصی و کارآموزی؛ و تقسیم کار برای نگارش فصول برنامه آموزشی رشته گفتار درمانی در مقطع کارشناسی پیوسته می باشد. در مجموع در بازنگری کنونی دروس کارشناسی پیوسته گفتار درمانی از تجارب قبلی، دانشجویان و همفکری و مشورت اساتید با سابقه کمک گرفته شد تا این بازنگری بتواند بهترین بازده را در مقطع کارشناسی ایجاد کند و همچنین از همپوشی با مقاطع بالاتر تا حد امکان پرهیز گردد.

عنوان رشته و مقطع به فارسی و انگلیسی:

Speech Therapy

گفتار درمانی

مقطع: کارشناسی پیوسته (BS)

تعریف رشته:

رشته گفتار درمانی شاخه ای از علوم توانبخشی است که دانش آموختگان این رشته در مقطع کارشناسی پیوسته می توانند اقدامات مربوط به پیشگیری، ارزیابی و گفتار درمانی مقدماتی اختلالات گفتار و بلع، اختلالات تکاملی زبان و اختلالات اکتسابی زبان انجام دهند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

پذیرش دانشجویان از طریق کنکور سراسری و به صورت متمرکز خواهد بود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

اگرچه تاریخ گفتار درمانی را به پیش از سال ۱۹۰۰ نسبت می‌دهند، ولی می‌توان گفت کارهای علمی و آکادمیک و نیز کار گفتار درمانی به صورتی حرفه‌ای ردیپایی در قرن بیستم دارد. از حدود سال ۱۹۱۰ در کشور آمریکا مراکز گفتار درمانی تشکیل شدند و در حدود ۱۹۲۵ اولین دانشجوی دکترای گفتار درمانی از دانشگاه آیوا فارغ التحصیل شد. کالج استرالیایی گفتار درمانی نیز در ۱۹۴۹ تشکیل گردید. حدود یک دهه بعد یعنی ۱۹۵۸ در دانشگاه تورنتوی کانادا رشته گفتار درمانی تأسیس شد. در واقع بروز جنگ جهانی دوم و مصدومان جنگی مبتلا به آسیب‌های گفتار و زبان، ضرورت وجود روش‌های تشخیص و درمان اختلالات گفتار و زبان را دو چندان کرد. در ایران از سال ۱۹۷۳ (۱۳۵۲ هجری شمسی) رشته گفتار درمانی تشکیل شد و نهایتاً به دانشگاه علوم پزشکی ایران واگذار گردید، بدین ترتیب اولین دانشگاهی که کارشناسی گفتار درمانی را تأسیس کرد دانشگاه علوم پزشکی ایران بود. در ابتدا این رشته توسط اساتید خارجی تدریس می‌شد ولی رفته رفته با فارغ التحصیل شدن دانش‌آموختگان ایرانی، اساتید ایرانی به تدریس و مدیریت این رشته در کشور پرداختند. پس از آن در سال ۱۹۹۲ (۱۳۷۱ هجری شمسی) دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی به صورت هم‌زمان مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد گفتار درمانی را راه‌اندازی کرد و در همان سال دانشگاه علوم پزشکی ایران نیز مقطع کارشناسی ارشد را تشکیل داد. در سال ۱۳۸۵ اولین دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته گفتار درمانی به پذیرش دانشجو اقدام کرد. در حال حاضر مجموعاً سیزده دانشگاه علوم پزشکی در کشور دارای مقطع کارشناسی، شش دانشگاه دارای مقطع کارشناسی ارشد و سه دانشگاه دارای مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) گفتار درمانی هستند.

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

در بازنگری این برنامه، بر ارزش‌های زیر تأکید می‌شود:

دانشجویان رشته گفتار درمانی با باور نسبت به کرامت انسانی تربیت می‌شوند و همانگونه که ارزش‌های دینی و الهی به ما می‌آموزند، انسان‌ها با هر سطح سواد، هر خرده فرهنگ و هر سطح اجتماعی - اقتصادی دارای احترام و حق بهره‌مندی از بهترین خدمات گفتار درمانی هستند. دانش‌آموختگان گفتار درمانی یاد می‌گیرند که با رعایت اخلاق حرفه‌ای شامل اصول عدم آسیب‌رسانی و اصل نیکوکاری و قاعده دینی "آنچه بر خود نمی‌پسندی، بر دیگران هم مپسند" با مراجع آن رفتار کنند. همچنین از بر چسب‌گذاری بپرهیزند و هر مراجعی را ابتدا به عنوان یک انسان دارای شأن و سپس مبتلا به اختلال گفتار و زبان در نظر بگیرند. در بازنگری رشته گفتار درمانی بر به روز رسانی روش‌های ارزیابی و درمان، بومی‌سازی روش‌های ارزیابی و درمان و اولویت‌های ملی و کلان‌کشوری تأکید شده است. از ارزش‌های ویژه رشته گفتار درمانی این است که با تلاش برای بهبود عملکرد ارتباطی افراد مبتلا، آنان را به زندگی مستقل اجتماعی نزدیک می‌کند که می‌تواند به افزایش سطح کیفیت زندگی آنان منجر گردد.

دورنما (چشم‌انداز):

دورنمای اثرات اجرای برنامه بازنگری شده حاضر در دو بازه زمانی ۵ ساله و ۱۰ ساله به شرح زیر پیش‌بینی می‌گردد: چشم‌انداز ۵ ساله: افزایش سطح کیفی آموزش نظری، عملی و بالینی به طوری که منجر به افزایش دانش و مهارت دانشجویان و دانش‌آموختگان رشته می‌گردد.

چشم‌انداز ۱۰ ساله: با اجرای برنامه بازنگری شده، پیش‌بینی می‌گردد سطح کیفی خدمات تخصصی شامل پیشگیری، ارزیابی، تشخیص و درمان ارتقاء چشمگیری پیدا کند و در نهایت از میزان اختلالات گفتار و زبان در جامعه کاسته و بهداشت روانی افراد در جامعه افزایش می‌یابد و منجر به ارتقای سطح سلامت جامعه می‌گردد.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره، تربیت نیروهای آگاه به مسائل علمی روز، توانمند، مسئولیت پذیر و حساس به سلامت افراد و جامعه است که تخصص خود را در زمینه‌های پیشگیری و غربالگری اختلالات ارتباط، گفتار، زبان و بلع مورد استفاده قرار دهد و دانش و مهارت خود را در ارزیابی، تشخیص و درمان اولیه و مقدماتی برای برخی اختلالات و مهارت‌های پیشرفته برای بعضی دیگر از این اختلالات را به کار گیرد

اهداف کلی:

۱. دانش آموختگان در پایان این دوره دانش کافی در زمینه پیشگیری از اختلالات ارتباط، گفتار، زبان و بلع را فرا می‌گیرند و مهارت کافی برای انجام آن را به دست می‌آورند.
۲. دانش آموختگان در پایان این دوره دانش کافی در زمینه غربالگری اختلالات ارتباط، گفتار، زبان و بلع را فرا می‌گیرند و مهارت کافی برای انجام آن را به دست می‌آورند.
۳. دانش آموختگان در پایان این دوره دانش لازم در زمینه تشخیص اختلالات ارتباط، گفتار، زبان و بلع را فرا می‌گیرند و مهارت کافی برای انجام آن را به دست می‌آورند.
۴. دانش آموختگان در پایان این دوره دانش لازم در زمینه ارزیابی مقدماتی یا پیشرفته اختلالات ارتباط، گفتار، زبان و بلع را فرا می‌گیرند و مهارت کافی برای انجام آن را به دست می‌آورند.
۵. دانش آموختگان در پایان این دوره دانش لازم در زمینه درمان مقدماتی یا پیشرفته اختلالات ارتباط، گفتار، زبان و بلع را فرا می‌گیرند و مهارت کافی برای انجام آن را به دست می‌آورند.

نقش‌های دانش آموختگان در جامعه:

در این مقطع برای دانش آموختگان نقش‌های مشاوره‌ای، تشخیصی، گفتار درمانی و پیشگیری در نظر گرفته شده است.

وظایف حرفه‌ای دانش آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

- ارائه مشاوره به مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان در رابطه با کم کردن اثر مشکلات ارتباط، گفتار، زبان و بلع
- ارائه مشاوره به اعضای خانواده مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان در ارتباط با نحوه تعامل با آن‌ها
- مشاوره با اعضای تیم توانبخشی و سایر متخصصان مرتبط برای ارائه بهتر خدمات توانبخشی و پزشکی به مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان
- تشخیص علائم و نشانه‌های اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع در هر بیمار
- تشخیص نوع و شدت اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع در هر بیمار
- شناسایی عوامل محیطی، جسمی و خانوادگی مؤثر در تشدید و یا بهبود اختلال در هر بیمار
- شناسایی نیاز بیمار و خانواده او برای ارجاع به سایر متخصصان
- ارزیابی آسیب‌های نیازمند به خدمات گفتار درمانی
- طراحی برنامه گفتار درمانی، اجرای صحیح روش‌های گفتار درمانی برای افراد دارای اختلالات تکاملی زبان با علل آسیب‌شنوایی و ناتوانی‌های ذهنی
- طراحی برنامه گفتار درمانی، اجرای صحیح روش‌های گفتار درمانی برای افراد دارای آفازی

- طراحی برنامه گفتار درمانی مقدماتی، اجرای صحیح روش های گفتار درمانی برای افراد دارای اختلال در بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی - حلقی)
- طراحی برنامه گفتار درمانی ، اجرای صحیح روش های گفتار درمانی برای افراد دارای اختلالات گفتار شامل لکنت، اختلال صدا و حنجره، اختلالات صدای گفتار و اختلالات حرکتی گفتار در کودکان
- پیشگیری اولیه و ثانویه به منظور جلوگیری از بروز و تشدید اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) از طریق آموزش به فرد، خانواده و جامعه
- غربالگری اختلالات گفتار ، زبان ، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) در سطح جامعه
- پیشگیری در سطح سوم از طریق گفتار درمانی افراد دارای اختلالات گفتار ، زبان ، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی)

جایگاه شغلی دانش آموختگان:

دانش آموختگان این دوره می توانند در جایگاه های زیر انجام وظیفه نمایند:

کلینیک های توانبخشی؛ دفتر کار گفتار درمانی ؛ مراکز بهداشتی- درمانی و بیمارستانها در بخش های گوش، حلق و بینی، نورولوژی، اطفال و روانپزشکی؛ محیط های آموزشی ویژه برای کودکان مانند مدارس و مهدکودک های استثنایی؛ مراکز درمانی و توانبخشی در سازمان بهزیستی؛ ارائه خدمات در منزل

توانمندی و مهارت های مورد انتظار برای دانش آموختگان (Expected Competencies)

الف: توانمندی های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

انتظار می رود دانش آموختگان این مقطع در پایان دوره قادر باشند:

- از مهارت های ارتباطی - تعاملی به طور موثر استفاده کند.
- از تفکر نقادانه و مهارت های حل مسئله در فعالیت های بالینی استفاده کند.
- دانش و مهارت فراگرفته شده را به صورت حرفه ای و متعهدانه به کار ببرد.

ب: توانمندی های اختصاصی مورد انتظار (Special Competencies)

انتظار می رود دانش آموختگان این مقطع در پایان دوره قادر باشند:

- ارزیابی های دهانی، وضعیت گفتار ، زبان ، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) را اجرا و نتایج آن را تفسیر کنند.
- سن تکاملی گفتار و زبان را تعیین کنند.
- برنامه گفتار درمانی در اختلالات تکاملی زبان با علل آسیب شنوایی و ناتوانی های ذهنی را طراحی و آن را اجرا کنند.
- برنامه گفتار درمانی در آفازی را طراحی و آن را اجرا کنند.
- برنامه گفتار درمانی در اختلال تغذیه و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) در نوزادان و کودکان را طراحی و آن را اجرا کنند.
- برنامه گفتار درمانی مقدماتی در اختلالات گفتار شامل لکنت، اختلال صدا و حنجره، اختلالات صدای گفتار و اختلالات حرکتی گفتار در کودکان را طراحی و آن را اجرا کنند.
- نتایج ارزیابی های شنوایی و هوشی و تکاملی را در ارزیابی ، تشخیص و درمان اختلالات مربوطه به کار ببرند.

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان (Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

ردیف	توانمندی	شرح وظایف حرفه‌ای	درس مربوطه
۱	ارتباطی-تعاملی	<ul style="list-style-type: none"> • برقراری ارتباط موثر با افراد دارای اختلال در ارتباط، گفتار و زبان و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) • برقراری ارتباط موثر با خانواده‌ها و تیم درمانی 	<p>اختلالات تکاملی زبان ۱- اختلالات تکاملی زبان ۲- اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی - اختلال خواندن و نوشتن - اختلال روانی گفتار - اختلالات صوت - زبان پریشی (آفازی) بزرگسال - اختلال گفتار در شکاف لب و کام - اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان - اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد - اخلاق حرفه‌ای در گفتار درمانی - اختلالات صدای گفتار - روش‌های ارتباطی مکمل و جایگزین در اختلالات گفتار و زبان</p>
۲	آموزشی مشاوره‌ای	<ul style="list-style-type: none"> • مشاوره به مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان در رابطه با کم کردن اثر مشکلات ارتباطی، گفتار، زبان و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) • مشاوره به اعضای خانواده مراجعین مبتلا به اختلالات ارتباطی، گفتار و زبان و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) در ارتباط بانحوه تعامل با آنها • مشورت با اعضای تیم توانبخشی وسایر متخصصان مرتبط برای ارائه بهتر خدمات توانبخشی و پزشکی به مراجعین مبتلا به اختلالات ارتباطی، گفتار و زبان و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) • آموزش به فرد، خانواده و جامعه به منظور پیشگیری مقدماتی و اولیه از بروز و تشدید اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) 	<p>اختلالات تکاملی زبان ۱- اختلالات تکاملی زبان ۲- اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی - اختلال خواندن و نوشتن - اختلال روانی گفتار - اختلالات صوت - زبان پریشی (آفازی) بزرگسال - اختلال گفتار در شکاف لب و کام - اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان - اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد - اخلاق حرفه‌ای در گفتار درمانی - روش‌های ارتباطی مکمل و جایگزین در اختلالات گفتار و زبان</p>
۳	توانایی طراحی برنامه گفتار درمانی	<ul style="list-style-type: none"> • توانایی طراحی برنامه گفتار درمانی برای افراد دارای اختلالات تکاملی زبان با علل آسیب شنوایی و ناتوانی‌های ذهنی • توانایی طراحی برنامه گفتار درمانی برای افراد دارای آفازی • توانایی طراحی برنامه گفتار درمانی «مقدماتی» برای افراد دارای اختلال بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) • توانایی طراحی برنامه گفتار درمانی 	<p>اختلالات تکاملی زبان ۱- اختلالات تکاملی زبان ۲- اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی - اختلال خواندن و نوشتن - اختلال روانی گفتار - اختلالات صوت - زبان پریشی (آفازی) بزرگسال - اختلال گفتار در شکاف لب و کام - اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان - اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد - اخلاق حرفه‌ای در گفتار درمانی - روش‌های ارتباطی مکمل و جایگزین در اختلالات گفتار و زبان</p>

	<p>توانبخشی برای افراد دارای اختلالات گفتار شامل لکنت، اختلال صدا و حنجره، اختلالات صدای گفتار و اختلالات حرکتی گفتار در کودکان</p> <ul style="list-style-type: none"> • توانایی غربالگری اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) در سطح جامعه 		
۴	تشخیص اختلالات	<ul style="list-style-type: none"> • توانایی اجرا و تفسیر ارزیابی های دهانی، وضعیت گفتار، زبان، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) • تشخیص علائم و نشانه های اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) در هر بیمار • تشخیص نوع و شدت اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع (در فازهای بلع دهانی و دهانی-حلقی) در هر بیمار • شناسایی عوامل محیطی، جسمی و خانوادگی مؤثر در تشدید و یا بهبود اختلال در هر بیمار • شناسایی نیاز بیمار و خانواده او برای ارجاع به سایر متخصصان • شناسایی آسیب های نیاز مند به خدمات گفتار درمانی • توانایی تفسیر نتایج ارزیابی های شنوایی و هوشی و تکاملی را در ارزیابی، تشخیص و گفتار درمانی اختلالات مربوطه 	<p>اختلالات تکاملی زبان ۱- اختلالات تکاملی زبان ۲- اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی - اختلال خواندن و نوشتن - اختلال روانی گفتار - اختلالات صوت - زبان پریشی (آفازی) بزرگسال - اختلال گفتار در شکاف لب و کام - اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان - اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد - اخلاق حرفه ای در گفتار درمانی - اختلالات صدای گفتار - روش های ارتباطی مکمل و جایگزین در اختلالات گفتار و زبان</p>

ب: مهارت‌های عملی مورد انتظار:

ردیف	مهارت	حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری		
		مشاهده	کمک در انجام	انجام مستقل
۱	تحلیل سیگنال صوتی با Praat	۲	۱	۴
۲	انجام عملی تنفس مصنوعی	۲	۱	۴
۳	گرفتن نبض و فشارخون	۲	۲	۶
۴	ارزیابی رفلکس های طبیعی نوزادان و کودکان و رفلکس های پاتولوژیک در فلج مغزی	۲	۲	۶
۵	اجرای نمونه گیری گفتار	۲	۲	۶
۶	تحلیل سطوح گفتار و زبان (به ازای هر سطح)	۲	۲	۶
۷	اجرای تکنیکهای درمان (Fading, modeling, prompting, shaping, manual Guidance, instruction) به ازای هر تکنیک	۲	۲	۶
۸	اجرای تکنیکهای تقویت و باز داری	۲	۲	۶
۹	اجرای روش های درمانی کودک-محور شامل تکنیک های Indirect language stimulation	۲	۲	۶

ادامه ب: مهارتهای عملی مورد انتظار:

۶	۲	۲	۲	اجرای روش های درمانی درمان گر-محور شامل Drill, Drill play, Modeling به ازای هر روش	۱۰
۶	۲	۲	۲	اجرای روش های درمانی هیبرید شامل Focusedstimulation, Vertical structuring, Milieu Teaching, Incidental Teaching, Mand-model approach, Script Therapy ازای هر روش	۱۱
۶	۲	۲	۲	اجرای آزمون های ارزیابی مهارت های شنیداری شامل آزمون توانا، آزمون مدرس، APT-HI و آشنایی با آزمون Ling	۱۲
۶	۲	۳	۲	اجرای روش های ارتباطی شامل رویکردهای AVT, AOT, total و speech reading, cued speech, sign language communication در توانبخشی شنوایی	۱۳
۶	۲	۲	۲	اجرای روش Ling و روش های تصحیح تولید	۱۴
۶	۲	۲	۲	اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره pre-linguistic	۱۵
۶	۲	۲	۲	اجرای عملی روش های مداخله در دوره pre-linguistic	۱۶
۶	۲	۲	۲	اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره emerging language	۱۷
۶	۲	۳	۲	اجرای عملی روش های مداخله در دوره emerging language	۱۸
۶	۲	۲	۲	اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره developing language	۱۹
۶	۲	۳	۲	اجرای عملی روش های مداخله در دوره developing language	۲۰
۶	۲	۲	۲	اجرای آزمون های غربالگری و ارائه مشاوره های پیشگیرانه از اختلالات خواندن و نوشتن	۲۱
۶	۲	۲	۲	ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن	۲۲
۶	۲	۲	۲	اجرای آزمونها و تکنیکهای ارزیابی لکت در کودکان KiddyCat, Cat, SSI-۳, SSI, SR۴, %SS,	۲۳
۶	۲	۲	۳	اجرای روش های شکل دهی روانی گفتار	۲۴
۶	۲	۲	۲	اجرای روش های ارزیابی شنیداری-ادراکی صوت (غیررسمی و رسمی با استفاده از مقیاس GRBAS)، ارزیابی تنفس (الگوی تنفس، حجم تنفس، فشار تنفس، جریان هوای تنفسی و هماهنگی گفتار و تنفس)، لمس حنجره (روش آرنسون)	۲۵
۶	۲	۳	۲	اجرای برنامه های صوت درمانی با تمرکز بر شیوه های تسهیل کننده صوت	۲۶
۶	۲	۳	۲	اجرای عملی ارزیابی بیان شفاهی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن؛ اجرای عملی ارزیابی نامیدن؛	۲۷
۶	۲	۲	۲	اجرای عملی RET؛ اجرای عملی HELPSS؛ اجرای عملی VAT؛ اجرای عملی PACE؛ اجرای عملی MIT؛ اجرای عملی درمان آگراماتیسم (Treatment of underlying forms)؛ اجرای عملی درمان آگرافی (Anagram and copy treatment)؛ اجرای عملی درمان آلکسی (Establishing Key Words)؛ اجرای عملی LOT	۲۸

ادامه ب: مهارتهای عملی مورد انتظار:

۶	۲	۲	۲	۲۹	اجرای روش های تحریک دهانی Beckman در اختلال تغذیه و بلع
۶	۲	۲	۲	۳۰	اجرای روش های جبرانی در اختلال تغذیه و بلع (تغییر وضعیت ، تغییر غلظت ماده غذایی ، تغییر روش ارائه ماده غذایی و استفاده از پروتزها)
۶	۲	۲	۲	۳۱	اجرای روش های توانبخشی در اختلال تغذیه و بلع (مانورهای بلع، روش های افزایش درون دادهای حسی، روش های تقویت عضلات)
۶	۲	۲	۲	۳۲	انجام معاینه اندامهای گفتاری ؛ معاینه دستگاه تنفسی برای تولیدگفتار ؛ معاینه دستگاه کامی-حلقی؛ معاینه دستگاه تشدید ؛ معاینه دستگاه تلفظ؛ ارزیابی آهنگ گفتار
۶	۲	۲	۲	۳۳	اجرای روش های درمانی نقائص زیر سیستم های تولید گفتار در اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد شامل روش های درمان نقائص تشدید ، آواسازی، تنفس، تولید، و آهنگ گفتار
۶	۲	۲	۲	۳۴	اجرای روش های غیرگفتاری کنترل حرکتی شامل ماساژ، دستوری، PNF و تعادل
۴	۱	۱	۲	۳۵	طراحی و ساخت ابزارهای low-tech برای روش های ارتباطی مکمل و جایگزین
۶	۲	۲	۲		اجرای روش های ارزیابی ویژه اختلالات صداهای گفتار
۶	۲	۲	۲		اجرای روش های درمانی مبتنی بر حرکت (شامل روش های فراخوانی و ایجاد صداهای گفتاری ، perceptual training , Gradual Phonetic ,shaping ,phonetic placement core vocabulary , traditional approach , approximation approach) به ازای هر روش
۶	۲	۲	۲		اجرای روش های درمانی مبتنی بر زبان شامل (minimal pair cycles , contrast therapy multiple oppositions therapy approach , whole Language intervention) به ازای هر روش

راهبردهای آموزشی (Educational Strategies)

این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:

- آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای (Task based)
- آموزش توأم دانشجو و استاد محور
- آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based)
- آموزش جامعه‌نگر (community oriented)
- آموزش بیمارستانی (hospital based)
- آموزش مبتنی بر شواهد (evidence based)

روش ها و فنون آموزشی :

در این دوره ، عمدتاً از روش ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:

- انواع کنفرانسهای داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌ای، بین دانشگاهی و سمینار
- بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - ژورنال کلاب و کتاب خوانی - case presentation
- راندهای کاری و آموزشی - آموزش سرپایی - مشاهده تکنیک های جراحی مرتبط با اختلالات صوت و شکاف کام در اتاق عمل، اتاق اقدامات عملی یا از مایشگاه
- آموزش از راه دور بر حسب امکانات
- self education, self study
- روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

انتظار می‌رود که فراگیران:

- منشور حقوقی (۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) فردی، کارکنان ، محیط کار و بیماران را دقیقاً رعایت نمایند. (این مقررات توسط گروه آموزشی مربوطه تدوین می شود)
- مقررات مرتبط با Dress Code (۲) را رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
- موارد ۱ و ۲ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده‌اند.

ارزیابی فراگیران:

الف- روش ارزیابی:

دانشجویان با روش های زیر ارزیابی خواهند شد:

- کتبی
- شفاهی
- آزمون ۳۶۰ درجه
- ارزیابی کارپوشه (port folio) شامل: ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمون های انجام شده، مقالات، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.
- OSCE (Objective Structured Clinical Examination)
- DOPS (Direct Observation of Procedural Skills)
- Project Based Assessment

ب- دفعات ارزیابی:

- مستمر
- دوره‌ای
- نهایی

فصل دوم
حداقل نیازهای برنامه رشته گفتار درمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

حداقل هیئت علمی مورد نیاز :
طبق ضوابط شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی

ج) گروه های آموزشی پشتیبان:
گروه های تخصصی بالینی گوش ، حلق و بینی، مغز و اعصاب و روانپزشکی
گروه های علوم پایه فیزیولوژی، آناتومی و فارماکولوژی، زبان شناسی، زبان انگلیسی، روانشناسی و.....

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز :

- کلاسهای درسی - اتاق دانشجویان
- سالن کنفرانس - بایگانی آموزش
- اتاق اساتید - اتاق رایانه
- اینترنت با سرعت کافی
- کتابخانه
- وب سایت آموزشی اختصاصی گروه آموزشی

الف- فضای فیزیکی آموزش

• به ازاء هر دوره پذیرش دانشجو حداقل یک کلاس آموزشی مجهز به وسایل سمعی - بصری پیش بینی شده باشد.

ب- فضای فیزیکی بالینی

- به ازاء هر دو دانشجو که وارد عرصه کارآموزی می شوند حداقل ۱ اتاق درمان استاندارد وجود داشته باشد.
- اتاق درمان استاندارد برای رشته گفتار درمانی باید شرایط زیر را داشته باشد:
 ۱. حداقل ۳ در ۳ و حداکثر ۳ در ۵ متر مربع باشد.
 ۲. نور طبیعی داشته باشد.
 ۳. حداکثر سر و صدای اتاق 50db باشد.
 ۴. به سرویس های بهداشتی دسترسی آسان داشته باشد.
 ۵. دسترسی آسان به اتاق درمان (در طبقه همکف باشد یا قابلیت دسترسی به آسانسور وجود داشته باشد).
 ۶. سیستم گرمایشی، سرمایشی و تهویه مناسب وجود داشته باشد.
 ۷. همچنین لازم است یکی از اتاق های درمان هر کلینیک مجهز به دوربین مدار بسته با چرخش زاویه (یا آینه یک طرفه) و دارای سیستم صوتی با کیفیت گردد.

فضاها و عرصه های اختصاصی مورد نیاز :

عرصه آموزشی و بالینی، مراکز بهداشتی درمانی و کلینیک های تخصصی گفتار درمانی
مراکز بهزیستی نگهداری کودکان استثنایی و مدارس

جمعیتها یا نمونه های مورد نیاز :

به ازای یک واحد کارآموزی برای هر دانشجو، حداقل یک مراجع دارای اختلال آسیب شنوایی، کم توان ذهنی، اتیسم، دیرگفتار، آفازی، شکاف کام، لکنت، اختلال صداهای گفتاری، اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد، اختلالات صدا و حنجره داشته باشد.

تجهیزات اختصاصی عمده (سرمایه ای) مورد نیاز :

- ویدئو پروژکتور
- Visual analyzer
- سیستم کامپیوتری دارای اتصال اینترنت
- LCD
- تجهیزات مربوط به آموزش مجازی
- وایت بورد یا اسمارت بورد یا ای بورد
- وسایل کمک آموزشی و درمانی برای کودکان و بزرگسالان در عرصه بالینی
- تجهیزات تخصصی دیجیتال voice recorder
- نرم افزارهای تحلیل نمونه گفتار و زبان
- نرم افزارهای آموزشی مناسب برای محیطهای بالینی

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته گفتار درمانی
در مقطع کارشناسی پیوسته

Speech Therapy

مشخصات دوره:

نام دوره: گفتار درمانی

مقطع: کارشناسی پیوسته (BS)

طول دوره و ساختار آن:

براساس آیین نامه و ضوابط دوره کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۱۳۰ واحد است که به شرح زیر می باشد:

۲۴ واحد	دروس عمومی
۷۶ واحد	دروس اختصاصی اجباری (Coer)
۶ واحد	کارآموزی
۱۸ واحد	کارآموزی در عرصه
۶ واحد	دروس اختصاصی اختیاری (None Coer)
۱۳۰ واحد	جمع کل

جدول الف_ دروس عمومی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز یا همزمان
			نظری	عملی	
۱	دو درس از دروس مبانی نظری اسلام*	۴	۶۸	-	-
۲	یک درس از دروس اخلاق اسلامی*	۲	۳۴	-	-
۳	یک درس از دروس انقلاب اسلامی*	۲	۳۴	-	-
۴	یک درس از دروس تاریخ و تمدن اسلامی*	۲	۳۴	-	-
۵	یک درس از دروس آشنایی با منابع اسلامی*	۲	۳۴	-	-
۶	ادبیات فارسی	۳	۵۱	-	-
۷	زبان انگلیسی عمومی	۳	۵۱	-	-
۸	تربیت بدنی ۱	۱	-	۳۴	-
۹	تربیت بدنی ۲	۱	-	۳۴	تربیت بدنی ۱
۱۰	دانش خانواده و جمعیت	۲	۳۴	-	-
۱۱	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	۲	۳۴	-	-
		جمع	۲۴		

* گذراندن این دروس مطابق عناوین دروس عمومی معارف اسلامی مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی (جدول زیر) است.

گرایش	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
			نظری	عملی
۱- مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	۳۴	-
	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۴	-
	انسان در اسلام	۲	۳۴	-
	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۴	-
۲- اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۳۴	-
	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۳۴	-
	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۴	-
	عرفان عملی اسلام	۲	۳۴	-
۳- انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۴	-
	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۴	-
	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۴	-
۴- تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۴	-
	تاریخ امامت	۲	۳۴	-
۵- آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۴	-
	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۴	-

جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز یا هم‌زمان
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع	
۰۱	اصول توانبخشی	۱	/۵	/۵	۹	۱۷	۲۶	-
۰۲	اصطلاحات پزشکی	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۰۳	زبان تخصصی	۱	/۵	/۵	۹	۱۷	۲۶	-
۰۴	آواشناسی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	زبان شناسی کد ۰۵
۰۵	زبان شناسی	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	-
۰۶	بافت شناسی و آسیب شناسی دستگاه گفتار	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	-
۰۷	آناتومی و نوروآناتومی دستگاه گفتار و شنوایی	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸	آناتومی عمومی کد ۱۵
۰۸	فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی	۳	۳	-	۵۱	-	۵۱	آناتومی و نوروآناتومی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۷
۰۹	شنوایی شناسی و روش های ارزیابی دستگاه شنوایی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	-
۱۰	آنالیز آکوستیک گفتار	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	-
۱۱	بهداشت عمومی و کمک های اولیه	۱	-/۵	-/۵	۹	۱۷	۲۶	-
۱۲	روانشناسی عمومی	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	-
۱۳	روانشناسی رشد و تکامل	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	روانشناسی عمومی کد ۱۲
۱۴	روانشناسی زبان	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	زبان شناسی کد ۰۵
۱۵	آناتومی عمومی	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	-
۱۶	روانپزشکی کودک و نوجوان	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	روانشناسی رشد و تکامل کد ۱۳
۱۷	رشد روانی حرکتی و اختلالات آن	۱	/۵	/۵	۹	۱۷	۲۶	روانشناسی رشد و تکامل کد ۱۳
۱۸	روان شناسی یادگیری	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	روانشناسی عمومی کد ۱۲
۱۹	آمار مقدماتی	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۲۰	روش تحقیق در آسیب‌شناسی گفتار و زبان	۱	/۵	/۵	۹	۱۷	۲۶	آمار مقدماتی کد ۱۹
۲۱	ژنتیک پزشکی	۱	۱۷	-	۱۷	-	۱۷	-
۲۲	ارتودنسی در رابطه با گفتار	۱	۱۷	-	۱۷	-	۱۷	-
۲۳	بیماریهای گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱	آناتومی و نوروآناتومی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۷
۲۴	بیماریهای اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴	فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۸

ادامه جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی		
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع
۲۵	مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتار درمانی)	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴
۲۶	رشد و تکامل گفتار و زبان	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸
۲۷	اختلالات تکاملی زبان ۱	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۲۸	اختلالات تکاملی زبان ۲	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸
۲۹	اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۳۰	اختلال خواندن و نوشتن	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۳۱	اختلال روانی گفتار	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸
۳۲	اختلالات صوت	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸
۳۳	زبان پریشی (آفازی) بزرگسال	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸

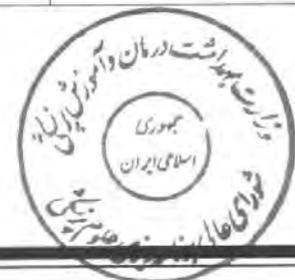

ادامه جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

پیش‌نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	جمع	نظری	عملی		
بیماری های گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها کد ۲۳- آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۷	۵۱	۳۴	۱۷	۲	۱	۱	اختلال گفتار در شکاف لب و کام	۳۴
بافت شناسی و آسیب شناسی دستگاه گفتار کد ۰۶- آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۷- فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۸، بیماریهای گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها کد ۲۳- بیماری های اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان کد ۲۴	۲۶	۱۷	۹	۱	۰/۵	۰/۵	اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان	۳۵
فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۸- رشد و تکامل گفتار و زبان کد ۲۶	۵۱	۳۴	۱۷	۲	۱	۱	اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد	۳۶
	۱۷	-	۱۷	۱	-	۱	اخلاق حرفه ای در گفتار درمانی	۳۷
آواشناسی کد ۰۴- فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی کد ۰۸- رشد و تکامل گفتار و زبان کد ۲۶	۶۸	۳۴	۲۴	۳	۲	۱	اختلالات صداهای گفتار	۳۸
	۲۶	۱۷	۹	۱	۰/۵	۰/۵	روش های ارتباطی مکمل و جایگزین در اختلالات گفتار و زبان	۳۹
آمار مقدماتی کد ۱۹- روش تحقیق در آسیب شناسی گفتار و زبان کد ۲۰	۶۸	۶۸	-	۲	-	۲	پروژه	۴۰
						۷۶	جمع	

جدول ج: واحدهای کارآموزی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

پیش‌نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی	تعداد واحد درسی	نام درس	کد درس
مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتار درمانی) کد ۲۵	۱۰۲	۲	کارآموزی (۱)	۴۱
کارآموزی (۱) کد ۴۱، رشد و تکامل گفتار و زبان کد ۲۵	۱۰۲	۲	کارآموزی (۲)	۴۲
کارآموزی (۲) کد ۴۲، اخلاق حرفه ای در گفتار درمانی کد ۳۷	۱۰۲	۲	کارآموزی (۳)	۴۳

جدول ج: واحدهای کارآموزی در عرصه برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعات درسی	پیش‌نیاز یا همزمان
۴۴	کارآموزی در عرصه (۱)	۳	۱۵۳	کارآموزی (۳) کد ۴۳
۴۵	کارآموزی در عرصه (۲)	۳	۱۵۳	کارآموزی در عرصه (۱) کد ۴۴
۴۶	کارآموزی در عرصه (۳)	۶	۳۰۶	کارآموزی در عرصه (۲) کد ۴۵
۴۷	کارآموزی در عرصه (۴)	۶	۳۰۶	کارآموزی در عرصه (۳) کد ۴۶

جدول د: دروس اختصاصی - اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته گفتار درمانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع	
۴۸	داروشناسی برای درمان‌گران گفتار و زبان	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۴۹	ارتباط شناسی سالمندان	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۵۰	آشنایی با نظام های طبقه بندی بیماری و ناتوانی	۲	۱/۵	۱/۵	۲۶	۱۷	۴۳	-
۵۱	مشاوره در گفتار درمانی	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷	-
۵۲	بازی درمانی	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۵۳	اصول و روشهای فعالیت های گروهی	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
۵۴	کاربرد روشهای پاراکلینیک در گفتار درمانی	۲	۲	-	۳۴	-	۳۴	-
جمع		۱۲						

هیچ یک از دروس اختیاری پیش‌نیاز ندارد و دانشجو می بایست ۶ واحد از دروس فوق (جدول د) را بگذراند.

نام درس: اصول توانبخشی کد درس: ۱-۰
پیش نیاز یا همزمان : ندارد
تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری- ۰/۵ واحد عملی)
نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس: آگاهی با رشته‌های توانبخشی

شرح درس:

در این درس دانشجو با اهداف کلی توانبخشی، طبقه بندی و تعاریف آن، اعضای تیم توانبخشی و نقش کارشناس گفتار درمانی در تیم آشنا می شود و به طور عملی به مشاهده فعالیت های توانبخشی در مراکز می پردازد تا در آینده بتواند در تیم توانبخشی فعالیت کند.

رئوس مطالب نظری (۹ ساعت):

- ۱- تعریف توانبخشی
- ۲- تاریخچه توانبخشی
- ۳- آشنایی با اعضای گروه توانبخشی (تیم توانبخشی):
 - الف) گفتار درمانی
 - ب) شنوایی شناسی
 - ج) فیزیوتراپی
 - د) کاردرمانی
 - ه) بینایی سنجی
 - و) ارتوپدی فنی
- ۴- انواع توانبخشی:
- الف) توانبخشی پیشگیری ب) توانبخشی پزشکی ج) توانبخشی حرفه ای
- ۵- تعریف سلامتی
- ۶- تعریف آسیب، ناتوانی و مشارکت
- ۷- تعریف مددجو
- ۸- توانبخشی گفتار و زبان
- الف) کودکان ب) بزرگسالان

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

مشاهده ۵ مرکز توانبخشی شامل مشاهدات زیر:
مشاهده فعالیت حرفه ای متخصصان بالینی از رشته های مختلف
مشاهده فرایند توانبخشی مراجعان شامل پذیرش، ارجاع به بخشهای مختلف و چگونگی ارائه خدمات توانبخشی به آنها
تهیه و ارائه ی گزارش کتبی

منابع اصلی درس:

۱. میرخانی، م. مبانی توانبخشی، تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. آخرین چاپ
۲. گروه مؤلفان. اصول و مبانی توانبخشی. تهران: مؤسسه علوم و فنون معین. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو: ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۰۲

نام درس: اصطلاحات پزشکی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اصطلاحات پزشکی و گفتار درمانی

شرح درس: در این درس دانشجویان با اصطلاحات پزشکی و گفتار درمانی آشنا می شوند تا بتوانند در مطالعه متون و درک مطالب تخصصی از آنها استفاده کنند.

رتبوس مطالب (۱۷ ساعت نظری):

• ریشه ها، پسوندها و پیشوندهای اصطلاحات تخصصی در:

• General physiology and anatomy,

• Sensory system,

• Motor system,

• Respiratory system,

• Nervous system,

• Swallowing,

• ENT, Psychiatry, Psychology, Neurology,

• Speech and Language Pathology

منابع اصلی درس:

1. Barbara, J., & Cohen, M. (2008). Medical Terminology: An Illustrated Guide. Lippincott Williams & Williams
2. Nicolosi, H., Harryman, E., and Kreshech, G. (2004). Terminology of communication disorders: speech, language, hearing Baltimore: Williams & Williams's publishers.
3. براهنی، محمدتقی و همکاران. واژه نامه روانشناسی زمینه‌های وابسته. تهران: فرهنگ معاصر. چاپ هجدهم. (آخرین چاپ).
4. همایون، همادخت. واژه نامه زبان شناسی و علوم وابسته (با تجدید نظر و اضافات). تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. چاپ چهارم. (آخرین چاپ).
5. نیلی پور، رضا و همکاران. فرهنگ آسیب شناسی گفتار و زبان، تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. چاپ سوم. (آخرین چاپ).

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای انجام می شود و در حیطه مهارتی بصورت ارائه گزارش شفاهی و آزمون کتبی به استفاده از چک لیست انجام می شود.

هدف کلی درس: افزایش مهارت دانشجویان در درک و بیان مطالب تخصصی در حوزه آسیب شناسی گفتار و زبان

شرح درس: در این درس دانشجویان در درک و بیان مطالب تخصصی گفتار درمانی و آسیب شناسی گفتار و زبان به زبان انگلیسی مهارت پیدا می کنند تا در آینده بتوانند از این مهارت در بروز رسانی دانش نظری و عملی خود، مستندسازی فعالیت‌های بالینی و برقراری ارتباط با دیگران به صورت کتبی و شفاهی، فهم و درک مطالب تخصصی با هدف ارتقاء دانش و مهارت بالینی استفاده نمایند.

رئوس مطالب نظری (۹ ساعت):

۱. آشنایی با اصطلاحات تخصصی رشته گفتار درمانی
۲. آشنایی با کتاب‌ها و مجله‌های تخصصی آسیب شناسی گفتار و زبان
۳. درک مطالب تخصصی در مورد اختلالات گفتار و زبان
۴. آشنایی با اصول و قواعد نگارش به زبان انگلیسی به منظور نامه نگاری، گزارش نویسی، و نگارش مقالات کوتاه

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. گردآوری مطالب در رابطه با گفتار درمانی و آسیب شناسی گفتار و زبان از کتاب‌ها و نشریه‌های انگلیسی
۲. ترجمه متون تخصصی
۳. ارائه مطالب تخصصی بصورت شفاهی و کتبی به زبان انگلیسی.

منابع اصلی درس:

1. Nicolosi, H., Harryman, E., and Kreshech, G. Terminology of communication disorders: speech, language, hearing. Baltimore: Williams & Williams publishers. 1991
2. Chapey, R. Language intervention strategies in aphasia and related neurogenic communication disorders. London: Lippincott Williams & Wilkins. 4th edition. 2008
3. McNeil, MR. Clinical management of sensorimotor speech disorders. New York: Thieme medical publisher. 2009
4. Paul, R. & Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby. 2012
۵. نیلی پور، ر و همکاران. فرهنگ آسیب شناسی گفتار و زبان، تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. ۱۳۸۰
۶. متون تخصصی به زبان انگلیسی
۷. نشریات تخصصی رشته گفتار درمانی به زبان انگلیسی.
۸. سایتهای اینترنتی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتار درمانی)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای انجام می شود و در حیطه مهارتی بصورت ارائه گزارش شفاهی و آزمون کتبی به استفاده از چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۴-

نام درس: آواشناسی

پیش نیاز یا همزمان: زبان شناسی

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد عملی - ۱ واحد نظری)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با آواشناسی و واج‌شناسی بین‌المللی با تمرکز بر زبان فارسی

شرح درس: در این درس دانشجویان با دانش آواشناسی و واج‌شناسی بین‌المللی آشنا می‌شوند و با آواها، جایگاه و شیوه تولید، واحدهای زبرنجیری، فرایند های آوایی، آوانگاری و واج‌نگاری زبان فارسی را بطور کامل فرا می‌گیرند تا در آینده بتوانند از این اطلاعات در تجزیه و تحلیل آسیب‌های گفتار و زبان فارسی استفاده کنند

رتوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تعریف آواشناسی و واج‌شناسی بین‌المللی و زبان فارسی، آوا و واج، آوانگاری و واج‌نگاری، تاریخچه و ابعاد و کاربرد و فایده آنها.
۲. رابطه آوا با زبان و رابطه آواشناسی با زبان شناسی.
۳. رابطه آواشناسی با واج شناسی.
۴. شاخه های آواشناسی.
۵. واج ها: همخوانها و واکه ها (هجا و تکواژ)، قوانین واجی، واج‌گونه ها، آوانگاری و واج‌نگاری -
۶. اندام های موثر در تولید آواها و نقش هر یک.
۷. طبقه بندی آواهای زبان فارسی.
۸. واحدهای زنجیری گفتار (واکه ها، همخوانها).
۹. دسته بندی واکه ها.
۱۰. دسته بندی همخوانها.
۱۱. واحدهای زبرنجیری.
۱۲. واحدهای آوایی مرکب (هجا، واژه، جمله).
۱۳. فرایند های آوایی (تولید ناقص، همگونی همخوانها، همگونی همخوان با واکه، ناهمگونی همخوانها، هماهنگی واکه‌ای، قلب، حذف، اضافه، تبدیل، تغییر هجایی، تکیه جمله).
۱۴. دیدگاه های آواشناسی و واج‌شناسی مربوط به فراگیری زبان اول و یادگیری زبان دوم.

رتوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. آوا نگاری نمونه های گفتار هنجار.
۲. آوا نگاری نمونه های گفتار ناهنجار
۳. واج نگاری نمونه های گفتار هنجار
۴. واج نگاری نمونه های گفتار ناهنجار
۵. بررسی آواهای بومی منطقه

منابع اصلی درس:

۱. ثمره، ی. آواشناسی زبان فارسی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. آخرین چاپ.
۲. حق شناس، ع. آواشناسی. تهران: انتشارات آگاه. آخرین چاپ
۳. مشکوه الدینی، م. ساخت آوایی زبان - مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد. چاپ سوم. آخرین چاپ
4. Davenport, M. & Hannahs, S. Introduction phonetics and phonology. Second edition.(2005).

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهارگزینه‌ای انجام می‌شود. در حیطه مهارتی دانشجو باید نمونه‌های گفتاری ارائه شده را آوانگاری و واج نگاری نماید، توانایی دانشجو با چک لیست ارزشیابی می‌شود.

هدف کلی درس: آشنایی با زبان و سطوح و اجزا و نقش و کارکرد آن در ارتباط

شرح درس:

در این درس دانشجویان با دانش زبان شناسی و روش های مطالعه زبان و اجزا و کارکردهای آن آشنا می شوند تا بتوانند از این اطلاعات در تجزیه و تحلیل و درمان آسیب های گفتار و زبان استفاده کنند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- منشا زبان: الهی و طبیعی و اجتماعی و جسمانی و ابزاری و ژنی
- زبان انسان و زبان حیوان: ارتباط و ویژگیهای زبان و گفتگوی با حیوانات و نخستینها
- واژه سازی: ریشه شناسی و راههای واژه سازی ابداع و وامگیری و ...
- تکواژشناسی/ صرف: تکواژ و تکواژگونه و قواعد
- نحو: سنتی و گروه ساختی و زایشی و نقش گرا و وابستگی و شناختی
- معناشناسی واژگانی: مختصات معنایی و نقش های معنایی و روابط معنایی و همایی
- کاربردشناسی: بافت و ارجاع و کنش گفته ها و ادب
- تحلیل گفتمان/ گفتمان شناسی: تعبیر و استنباط و انسجام و پیوستگی و گفتگو/ دیالوگ و اصول همیاری گرایس
- زبان و مغز: زبان عصب شناسی و مناطق مغزی زبان و پدیده های نوک زبانی و لغزش زبانی و زبان پریشی و شنود دوگوشی و دوره حساس رشد
- فراگیری زبان اول/ یادگیری زبان اول: فراگیری آوازی و صرفی و نحوی و معنایی
- فراگیری زبان دوم/ یادگیری زبان دوم: فراگیری یا یادگیری و روش ها و یادگیرندگان و مهارتها و توانشها و کنشها
- ایماها و زبان اشاره: انواع ایماها و اشاره ها و انواع زبانهای اشاره و مختصات آنها
- تاریخ و تحول زبان: خانواده و درخت و تطبیقی و تاریخ و در زمانی و همزمانی و ..
- زبان و گونه های جغرافیایی زبانی: گونه استاندارد و لهجه و گویش و دو زبانی و زبان آمیخته
- زبان و گونه های اجتماعی زبانی: جامعه شناسی زبان و سبکهای زبانی و اعتبار اجتماعی زبان و گونه های شغلی و سنی و جنسی
- زبان و فرهنگ: نسبیّت زبانی و مقولات فرهنگی و اجتماعی و جنسیتی و جهان شناختی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. یول، ج. مطالعه زبان. ترجمه: علی رحیمی. تهران: نشر جنگل. آخرین چاپ
۲. فالک، ج. اس. زبان شناسی و زبان: بررسی مفاهیم بنیادی زبان شناسی. ترجمه: خسرو غلامعلی زاده. مشهد: نشر آستان قدس رضوی. آخرین چاپ
3. Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. An intorduction to language. 7th ed. Thomson Henle. 2003.
۴. نجفی، ا. مبانی زبان شناسی و کاربرد آن در زبان فارسی. تهران: انتشارات نیلوفر. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

نام درس: بافت شناسی و آسیب شناسی دستگاه گفتار

کد درس: ۰۶

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با بافتهای مختلف بدن انسان و ویژگی های هر یک از آنها. آشنایی با آسیب شناسی بافت های مختلف بدن انسان و عوامل گوناگون بیماری‌زا

شرح درس: در این درس دانشجویان با ساختار بافتهای مختلف بدن انسان و کارکرد هر یک از آنها، آسیب‌های سلولی و بافتی اندام های مختلف بدن انسان و عوامل بیماری‌زا آشنا می‌شوند تا به کمک این اطلاعات بتوانند مفاهیم نظری مربوط به درسهای پایه و درسهای تخصصی رشته گفتار درمانی را بهتر درک کنند.

رتبوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

۱. ساختمان سلول-تقسیم سلولی و فعالیت های زیستی سلولها
۲. انواع بافتها: بافت پوششی، بافت عصبی، بافت استخوانی و سایر بافتها
۳. بافت شناسی دستگاه عصبی مرکزی: مخ، مخچه، دستگاه عصبی خودکار و مایع مغزی نخاعی
۴. بافت شناسی اندامهای دهانی: زبان، دندانها، لثه ها، گونه ها، لب، حلق و کام
۵. بافت شناسی دستگاه تنفس: بینی، حنجره، نای، نایژه و ششها
۶. انواع اختلالات سلولی: آتروفی، درژنواسیون، نکروز، آهکی شدن، انواع رنگدانه دار شدن
۷. آماس و ترمیم: واکنش های عروقی در آماس حاد، نشانه های آماس حاد، انواع آماس حاد، آماس تحت حاد، سلول های آماسی، ترمیم و انواع آن.
۸. اختلالات ایمنی(ایمونولوژیک)
۹. اختلالات آب و الکترولیت ها و گردش خون: ایسکمی، آنفارکتوس، آمبولی و انواع آن، ترمبوز و انواع آن، پرخونی، خونریزی(آنوریسم، آنژیوم، تصلب، شرایین) شوک و انواع آن
۱۰. بیماریهای ویروسی: مننژیت، آنسفالیت و سایر عفونت های ویروسی، Coagneg, Candida, Aspergillus, AIDS, Otitis, Herpes Zoster, Herpes Simplex, Cytomegalovirus, Hepatitis, Common Cold, Staphylococcus Staphylococcus, Pseudomonas, externa
۱۱. بیماریهای میکروبی
۱۲. انواع تومورها، طبقه بندی، ویژگی های حاد و علل آنها (تومورحنجره، تومورهای دهان و زبان، تومورهای اوروفارنکس، تومورهای خوش خیم حفره دهان (هایپرپلازی، فیبروم، گرانولومپیوژنیک، پاپیلوما، ادنوم پلئومورفیک، تومورهای بافت نرم، لنفانژیوم، همانژیوم، نوروفیبروم، تومورسلول گرانولار، لیپوم، تومورها و کیست های ادنتوژنیک خوش خیم)
۱۳. هیپرتروفی و هایپر پلازی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Sataloff, RT. Clinical Assessment of Voice. SanDiego: Plural Publishing, 2005
 ۲. حیدری، ز. محمود زاده، ص. تکامل و بافت شناسی دهان و دندان، تهران: انتشارات شایان نمودار، آخرین چاپ
 3. Hand, A.R. & Frank, M.E. Fundamentals of oral histology and physiology. Philadelphia: Wiley Blackwell. 2014
- شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم آناتومی و فراگیری ساختار دستگاه های تولید گفتار و شنوایی و آشنایی با مفاهیم دستگاه عصبی مرکزی و محیطی

شرح درس: در این درس دانشجویان با آناتومی سر و گردن و دستگاه های درگیر در تولید گفتار (تنفس، تولید، تشدید و آواسازی) و شنوایی آشنا می شوند. همچنین با مفاهیم دستگاه عصبی مرکزی از جمله ساختمان مغز و نخاع و اعصاب جمجمه ای، دستگاه عصبی محیطی، راههای عصبی، و گیرنده های حسی آشنا می شوند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. آناتومی سر و گردن
 - جمجمه (سطوح و استخوان ها، عضلات، عروق، پرده های مغز، سینوس ها).
 - صورت (استخوان ها و عضلات).
 - دهان (کام، زبان، دندان ها، فک بالا و پایین، غدد بزاقی)
 - بینی (بینی خارجی، حفره بینی، سینوس ها)
 - دستگاه بینایی (کره چشم، عضلات چشم، پلک ها)
 - گردن (مهره ها، مفاصل، عضلات، عروق و نواحی گردن)
 - حلق و مری (دیواره ها، عضلات، مدخل دهانی - حلقی، بینی - حلقی و حلق به مری)
۲. آناتومی دستگاه تنفس
۳. آناتومی دستگاه آواسازی
۴. آناتومی دستگاه تولید و تشدید
۵. آناتومی دستگاه شنوایی
۶. جنین شناسی دستگاه عصب مرکزی
۷. بخش های اصلی دستگاه اعصاب
۸. ساختمان مغز (تیمکره ها، مغز میانی، مغز واسطه ای، مخچه، بصل النخاع)
۹. پرده های پوششی مغز و نخاع
۱۰. گردش خون دستگاه اعصاب
۱۱. راه های عصبی آوران، و ابران و ارتباطی
۱۲. اعصاب دو از ده گانه مغز و دستگاه اعصاب خودکار
۱۳. حس و ادراک شنوایی، بینایی، لمسی، حرکتی و مناطق درک و بیان گفتار
۱۴. نقش قشر و مناطق زیر قشری در کنترل حرکتی گفتار
۱۵. سیستم گیرنده، منتقل کننده، تلفیق کننده بالایی و پایینی و نظام حسی گفتار

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

- آشنایی عملی با مباحث ارائه شده در بخش نظری درس، به عنوان مثال از مولاژ، فیلم، سالن تشریح برای آموزش عملی استفاده می شود.

منابع اصلی درس:

1. اسنل، ر. نوروآناتومی بالینی اسنل. مترجمین: محمد اکبری، غلامرضا حسن زاده، علیرضا فتح الهی، سیامک ملکی. تهران: ارجمند، نسل فردا، آخرین چاپ
2. Seikel, JA., King, DA., Drumright, D. G. Anatomy and physiology for speech, language, and hearing. San Diego: Singular publishing group. 2009

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهارگزینه‌ای و در حیطه مهارتی، با استفاده از چک لیست در حین انجام مشاهده و کار عملی انجام می‌شود.

کد درس: ۰۸

نام درس: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی
پیش نیاز یا همزمان: آناتومی و نوروآناتومی دستگاه گفتار و شنوایی
تعداد واحد: ۳ واحد
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم فیزیولوژی اجزاء سیستم عصبی درگیر در برنامه ریزی و اجرای دستورات عصبی و عملکرد دستگاه های تولید گفتار و شنوایی

شرح درس: در این درس دانشجویان با فیزیولوژی دستگاه تولید گفتار (تنفس، تولید، تشدید و آواسازی) و شنوایی آشنا می شوند. همچنین کارکرد نورون ها و فیزیولوژی سیناپس، کارکردهای عصبی در حس و حرکت عضلات، سیستم های عصبی سمپاتیک و پاراسمپاتیک و کارکردهای عالی مغز را خواهند شناخت.

رئوس مطالب نظری (۵۱ ساعت):

۱. تعریف فیزیولوژی
۲. فیزیولوژی تنفس
۳. فیزیولوژی آواسازی
۴. فیزیولوژی تولید و تشدید
۵. فیزیولوژی شنیداری
۶. انواع نورون ها و عملکرد آنها
۷. عملکرد سیناپس ها و نوروترانسمیترها
۸. عملکرد عضله و دوک عضلانی
۹. حس و حرکت
۱۰. سیستم های عصبی سمپاتیک و پاراسمپاتیک
۱۱. کارکردهای عالی مغز
 - I. شناخت: یادگیری، توجه و حافظه، استدلال و قضاوت
 - II. کنترل حرکتی گفتار
 - III. درک و بیان زیبایی
 - IV. سوپرتری: کارکردهای نیمکره های راست و چپ

منابع اصلی درس:

1. Seikel, JA., King, DA., Drumright, D. G. Anatomy and physiology for speech, language, and hearing. San Diego: Singular publishing group. 2009.

۲. گایتون، آ. فیزیولوژی پزشکی. ویرایش دو از دهم. انتشارات معتبر

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی شنوایی شناسی و کاربردهای آن. آشنایی با انواع آزمون های شنوایی - تعادلی در کودکان و بزرگسالان و چگونگی انجام آزمون های مقدماتی شنوایی.

شرح درس: در این درس دانشجویان با س از و کار شنوایی، علل و انواع اختلالات شنوایی، روش های ارزیابی دستگاه شنوایی، اهداف و کاربرد آنها، تفسیر نتایج، انواع تجهیزات و دستگاههای مورد استفاده و وظایف متخصصین شنوایی شناس آشنا می شوند تا بتوانند بیماران مبتلا به آسیب های گفتار و زبان را در مواقع لزوم به متخصص مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۲. تعریف شنوایی شناسی و شنوایی سنجی.
۳. شنوایی طبیعی و س از و کار آن.
۴. انواع اختلالات شنوایی و علل آنها.
۵. معرفی انواع آزمایش های پایه ای و تکمیلی شنوایی در کودکان و بزرگسالان.

الف) آزمون های کودکان

• (Sounds Test, WIPI, SAT) speech Audiometry

• Play Audiometry

• BOA

• VRA

• Localization Technique

ب) بزرگسالان

• آشنایی با روند معاینه بیمار

• آزمون های دیپ از و نی

• P.T.A

• (Tone Decay, ABLB, SISI, PIPB, WDS, SRT) speech Audiometry

۶. معرفی انواع آزمایش های فیزیولوژیک و الکتروفیزیولوژیک شنوایی و تعادلی در کودکان و بزرگسالان

• Impedance Audiometry

• OAE

• ERA

• ENG و پوسچروگرافی.

۷. آشنایی با انواع تجهیزات ارزیابی شنوایی و تعادلی.

۸. آشنایی با انواع تجهیزات تجویز و ارزیابی وسایل کمک شنوایی.

۹. وظیفه و نقش شنوایی شناسی در ارزیابی، تشخیص و توانبخشی افراد مبتلا به اقت شنوایی.

۱۰. همکاری متقابل شنوایی شناس و درمان گران گفتار و زبان.

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. مشاهده انجام آزمایش های PTA
۲. مشاهده انجام آزمایش های speech audiometry
۳. مشاهده تفسیر نتایج آزمایشهای فوق
۴. مشاهده اجرای انواع آزمایش های شنوایی شناسی در محیط های بالینی
۵. مشاهده انجام روش های توانبخشی شنیداری توسط شنوایی شناسان

منابع اصلی درس:

1. Yost W. Fundamental of hearing: an introduction. CA: Academic press. 2000
2. Gelfand S. Essential of audiology. New York: Thieme. 2001

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای برای جنبه شناختی، و استفاده از چک لیست در حین کار عملی برای حیطه مهارتی انجام می‌شود.

کد درس: ۱۰

نام درس: آنالیز آکوستیک گفتار

پیش نیاز یا همزمان: ندارد.

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی آنالیز آکوستیک گفتار

شرح درس: در این درس دانشجو با فیزیک صوت آشنا می شود و نظریه های مرتبط با تولید صوت و روش های پردازش سیگنال صوتی را فرا می گیرد. همچنین با روش های عملی آنالیز آکوستیک آشنا می شود.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. مبانی آکوستیک

- واسطه ی آکوستیکی، انتشار صدا، انواع موج صوتی (تناوبی و غیرتناوبی)، ویژگی موج صوتی (فرکانس، دامنه، فاز، طول موج)، فیلتر آکوستیک و انواع آن، پهنای باند، فرکانس مرکزی، باز نمود سیگنال صوتی در دو حوزه ی زمان و فرکانس.

۲. نظریه ی منبع - فیلتر تولید گفتار

- انواع لوله های صوتی، نحوه ی محاسبه ی فرکانس پایه در انواع لوله های صوتی، موج ایستا، تعریف شکم و گره. *quantal theory*، پدیده ی تشدید، فرکانس تشدید و غیر تشدید، ویژگی فیلترینگ سیر صوتی انسان، شکم و گره در مسیر صوتی انسان.

۳. روش های پردازش سیگنال

- سیگنال دیجیتال و آنالوگ، تبدیل آنالوگ به دیجیتال، نمونه برداری و نرخ نمونه برداری، نظریه ی نایکوئیست، خطاهای نمونه برداری و فیلتر آنتی الایزینگ، کوانتیزاسیون، مفهوم اعداد دیجیتال، مفهوم بیت نسبت سیگنال به نویز، انواع خطاهای کوانتیزاسیون، انواع روش های محاسبه ی دامنه در سیگنال تناوبی و غیر تناوبی، پنجره ای کردن، آنالیز فوریه و کاربرد آن در آنالیز سیگنال صوتی، روش خودهمبستگی و کاربرد آن در آنالیز سیگنال صوتی، روش رمزگذاری پیش بینی کننده ی خطی و کاربرد آن در آنالیز سیگنال صوتی، پیش تاکید، فیلترهای دیجیتال، طیف، طیف نگاشت

۴. مبانی درک شنیداری سیگنال صوتی

- آناتومی سیستم شنیداری محیطی، درک شنیداری بلندی، پاسخ فرکانسی، سیستم شنیداری، پوش شنیداری، بارک، نت و رابطه ی آن با هرتز

- ۵. مدل های لوله ای تولید واکه - تشدید کننده های هلمهولتز رابطه ی فرمنت ها و شکل مسیر صوتی، نظریه ی آشفتگی، باز نمود سیگنال صوتی انواع واکه ها در طیف نگاشت - انواع آشفتگی فرکانس، انواع آشفتگی شدت.

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. آشنایی با نرم افزار praat

- ۲. تعیین نرخ نمونه برداری، نحوه ی ضبط صدا، ذخیره کردن فایل صوتی، باز کردن فایل ذخیره شده در کامپیوتر

۳. آشنایی نحوه ی ویرایش سیگنال صوتی

۴. تشخیص یک سیکل ارتعاش

۵. آشنایی و تشخیص انواع موج های صوتی در واج های گفتاری مختلف

۶. آشنایی با نحوه ی استخراج یک گزارش صوتی

۷. آشنایی با نحوه ی تعیین پنجره در پرت
۸. آشنایی با طیف نگاشت و نحوه ی تعیین فرمنت ها در طیف نگاشت
۹. آشنایی با نحوه ی استخراج میانه فرمنت های اول و دوم و سوم
۱۰. آشنایی با نحوه ی استخراج میانگین شدت
۱۱. آشنایی با نمودار فرکانس

منابع اصلی درس:

1. Johnson, K. Acoustic and auditory phonetics. Blackwell Publishers Ltd. 3rd edition. 2012.
2. Behrman, A. Speech and voice sciences. San Diego: Plural Publishing, 2nd edition. 2013.
۳. جانسون، ک. آواشناسی آکوستیک و شنیداری. مترجمین: زهرا محمود زاده و رحیمه روح پرور. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران و نشر چاپار. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم بهداشت، پیشگیری، سلامتی و کسب مهارت در انجام کمک های اولیه در موارد اضطراری

شرح درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیمی مانند بهداشت، سلامتی و پیشگیری از برخی بیماریها، می آموزند که در شرایط اضطراری و اورژانس تا رساندن فرد آسیب دیده به مرکز درمانی با انجام کمکهای اولیه جان او را نجات دهند.

رئوس مطالب نظری (۹ ساعت):

۱. تعریف بهداشت، اهداف و جنبه های مختلف آن
۲. تعریف سلامتی و رابطه آن با عوامل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی
۳. بهداشت فردی، خانوادگی و اجتماعی
۴. موانع و مشکلات بهداشتی در جوامع
۵. سطوح پیشگیری
۶. مبارزه با بیماریها: واگیر و غیرواگیر
۷. تعریف کمکهای اولیه و اهداف آن
۸. انواع شکستگی ها و در رفتگی ها و چگونگی کمک رساندن به فرد مصدوم تا رسیدن به مرکز درمانی
۹. انواع خونریزی ها و چگونگی بند آوردن آنها
۱۰. انواع کوفتگی ها
۱۱. گرم از دگی و سرم از دگی: علل، نشانه ها و درمان اولیه
۱۲. انواع گزیدگی ها: نشانه ها و درمان اولیه
۱۳. شناسایی انواع اختلالات هوشیاری و چگونگی برخورد با آنها
۱۴. شناسایی نشانه های سکنه و چگونگی برخورد با آنها
۱۵. خفگی و تنفس مصنوعی
۱۶. برق گرفتگی و چگونگی کنترل آن

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. انواع بانداژ و چگونگی استفاده از باند برای بستن نواحی مختلف بدن
۲. انجام عملی تنفس مصنوعی
۳. چگونگی حرکت دادن فرد مصدوم
۴. چگونگی گرفتن نبض و فشارخون
۵. چگونگی شستشوی زخم و پانسمان آن

منابع اصلی درس:

۱. حلم سرشت، پ.دل پیشه، ا. اصول بهداشت وکمکهای اولیه. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهارگزینه‌ای و در حیطه مهارتی، با استفاده از چک لیست در حین انجام عملی انجام می‌شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اساسی و عمده روانشناسی و مکاتب آن.

شرح درس: در این درس دانشجویان به جنبه‌های مختلف رشد روانی-جسمی، ویژگیهای رفتاری، روانی، عملکرد هوشی و شخصیتی کودکان و نوجوانان آشنا می‌شوند تا بتوانند از این دانش در فراگیری دروس تخصصی استفاده کنند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- ۱- تاریخچه و کلیات روانشناسی و مکاتب آن
- ۲- ماهیت و گستره روانشناسی معاصر.
- ۳- روش پژوهش و انداز گیری در روانشناسی.
- ۴- روانشناسی علمی و شاخه‌های مختلف آن.
- ۵- نقش وراثت و محیط و آثار آنها بر رفتار آدمی.
- ۶- بررسی دستگاه شناخت شامل: احساس و ادراک.
- ۷- انگیزش، هیجان و یادگیری.
- ۸- هوش، شخصیت، ابعاد آنها و آزمون‌های مربوطه.
- ۹- س از و کارهای دفاعی، تعارض و ناکامی.
- ۱۰- روانشناسی اجتماعی و تفاوت‌های فردی.
- ۱۱- روانشناسی کودک، نوجوان، جوان، بزرگسال و سالمند.
- ۱۲- فرایندهای زیستی و رشد روانی.
- ۱۳- پایه‌های زیستی پدیده‌های روانی
- ۱۴- توجه، تمرکز، سازمان‌بندی، تعمیم، حافظه و اختلالات مربوطه.
- ۱۵- تفکر، زبان، گفتار.
- ۱۶- بهداشت روانی و روانشناسی بهداشتی.

منابع اصلی درس:

۱. اتکینسون، ر. و همکاران. زمینه‌ی روانشناسی هیلگارد. مترجمین: محمدنقی براهتی و همکاران. تهران: رشد. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی ارزشیابی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی نظری رشد و شخصیت کودک و نوجوان

شرح درس: در این درس دانشجویان به جنبه‌های مختلف رشد روانی-جسمی، ویژگی‌های رفتاری، روانی، عملکرد هوشی و شخصیتی کودکان و نوجوانان از بدو تولد تا ۱۸ سالگی آشنا می‌شوند تا بتوانند از این دانش در فراگیری دروس تخصصی مرتبط با رشد و اختلال در آن استفاده کنند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

- ۱- تاریخچه روانشناسی رشد کودک و نوجوان.
- ۲- فرایند رشد و تکامل روانی کودک و عوامل موثر بر آن.
- ۳- عوامل موثر بر رشد هوش.
- ۴- ساختار شخصیت و رشد آن از بدو تولد تا ۱۸ سالگی.
- ۵- مفاهیم رشد و نمو (growth)، تکامل و تحول (development)، و بلوغ
- ۶- الگوهای و نیمرخ‌های رشد و تکامل از بدو تولد تا ۱۸ سالگی در حیطه‌های:

- روانی-عاطفی،
- جسمی و حرکتی،
- شناختی،
- گفتاری و زبانی،
- اجتماعی.

۷- عوامل موثر بر رشد و تکامل: قبل از تولد، هنگام تولد و بعد از تولد.

۹- نظریه‌های گوناگون تحول روانی از دیدگاه روانشناسان مختلف (گزل، فروید، بوهلر، والن، اریکسون).

۱۰- نظریه پیازه

۱- رفتار و س از گاری در دوران کودکی و نوجوانی

۲- آشنایی با شیوه‌های اصلاح رفتار در کودکان و نوجوانان (از جمله تقویت‌های مثبت و منفی و شیوه‌های تسهیل و بازداری) از بدو تولد تا ۱۸ سالگی.

۱۲- تعریف بلوغ، انواع آن و خصوصیات و ویژگیها و نیازهای فرد نوبالغ تا مرحله جوانی.

۱۴- نوجوانی، مفهوم آن، گستره سنی و مراحل این دوره.

۱۵- شکل‌گیری شخصیت در نوجوانی و ثبات رفتاری، بحران هویت و انواع آن، شیوه‌های رفتار مناسب با نوجوان.

۱۶- بهداشت و سلامت روانی-عاطفی فرد.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱. ماسن، پ و همکاران. روانشناسی رشد و شخصیت کودک و نوجوان. ترجمه: مهشید یاسایی. تهران: کتاب ماد (نشر مرکز). چاپ نهم. آخرین چاپ.

۲. میلیتون برگر، ر. اصول و روش‌های تغییر و اصلاح رفتار. ترجمه: شهن از محمدی. تهران: ارسباران. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو: ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

نام درس: روانشناسی زبان کد درس: ۱۴
پیش نیاز یا همزمان: زبان شناسی
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با درک و بیان زبان، نقش زبان در فعالیتهای عالی ذهنی و عملکرد مغز در رابطه با زبان.

شرح درس: در این درس دانشجویان با زبان، فعالیتهای عالی مغز در جنبه‌های گوناگون زبان، ادراک گفتار، بیان زبان، معناشناسی و کاربرد شناسی زبان، حافظه، تجزیه و تحلیل، شناخت، بینش و تصمیم‌گیری آشنا می‌شوند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. روانشناسی زبان: قلمرو، تاریخچه، اهداف، جایگاه
۲. زبان در مغز
۳. سوبرتری فرایند زبان: نقش نیمکره راست و چپ در زبان
۴. فرایندهای درک گفتار
۵. فرایندهای معناشناختی زبان
۶. فرایندهای مشارکت‌کننده در بیان واژه و جمله
۷. کاربرد زبان: سطوح بالاتر درک و بیان زبان
۸. یادگیری زبان دوم
۹. نقش حافظه فعال در پردازش زبان
۱۰. دیدگاه‌های مربوط به روانشناسی زبان:
 - دیدگاه نهادگرایان معاصر (چامسکی و جان لاک)
 - دیدگاه اجتماعی (ویگوتسکی)

منابع اصلی درس:

۱. رایالز، ج. مقدمه‌ای بر مبانی ادراک گفتار ترجمه ناصر رضایی آقباش، انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. آخرین چاپ.
۲. استنبرگ، د. درآمدی بر روانشناسی زبان. ترجمه ارسلان گلغام. تهران: انتشارات سمت. آخرین چاپ
۳. ویگوتسکی، ل. اندیشه و زبان. ترجمه حبیب‌الله قاسم‌زاده. ارجمند. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهارگزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۱۵

نام درس: آناتومی عمومی
پیش نیاز یا همزمان: ندارد
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم آناتومی و فراگیری ساختمان و عملکرد اجزای بدن به ویژه در مورد بخش هایی از بدن که با گفتار و زبان سروکار دارد.

شرح درس: در این درس دانشجویان با تعریف آناتومی و عناصر اصلی آنو آناتومی عمومی بدن انسان آشنا می شوند.

رنوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

• آناتومی عمومی:

۱. تعریف آناتومی
۲. محور های فرضی عبوری بدن
۳. استخوان ها، مفاصل و عضلات
۴. دستگاه تنفس
۵. دستگاه گوارش
۶. دستگاه قلب و عروق و گردش خون
۷. اعضای حسی
۸. غدد مترشحه
۹. دستگاه عصبی
۱۰. دستگاه تولید مثل

منابع اصلی درس:

۱. رسولی، ه. سلیمانی، م. حیدری، ف. آناتومی عمومی بدن انسان. تهران. رویان پژوه. آخرین چاپ.

2. Sobatta. Johnes. (1990). Sobatta atlas of human anatomy. Baltimore.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

هدف کلی درس: آشنایی با اختلالات شناختی، روانی-عاطفی، و اجتماعی در کودکان و نوجوانان از دیدگاه روانپزشکی

شرح درس: در این درس دانشجویان با انواع اختلالات شناختی، روانی-عاطفی، و اجتماعی از دیدگاه روانپزشکی، تاثیر داروها بر این اختلالات و نیز درمان و پیشگیری از آنها آشنا می شوند تا بتوانند در صورت لزوم افراد مبتلا را به متخصصان مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تاریخچه روانپزشکی
 ۲. نظریه رشد عاطفی دکتر گرین اسپن
 ۳. مراحل عاطفی عملکردی رشد (The Functional Emotional Stages of Development)
 ۴. آشنایی با طبقه بندی اختلالات روانی براساس DSM-V
- الف. اختلالات عصبی رشدی (Neurodevelopmental disorders):
- ناتوانی ذهنی (Intellectual Disabilities)
 - اختلالات ارتباطی (Communication Disorders)
 - اختلالات طیف اتیسم (Autism Spectrum Disorder)
 - اختلال بیش فعالی و نقص توجه (ADHD)
 - اختلالات یادگیری خاص (Specific Learning Disorder)
 - اختلالات حرکتی (Motor Disorders)
- ب. اختلالات عصبی شناختی (Neurocognitive Disorders): مانند delirium
- ج. اختلالات اضطرابی
- د. اختلالات وسواس-اجبار
- ه. Trauma- and stressor-related disorder
- و. Somatic symptom and related disorder
- ح. اختلالات خوردن و تغذیه
- ی. Disruptive, impulse-control, and conduct disorder
- ک. اختلالات خواب
- ل. Child abuse and neglect
- م. مدل روانی-زیستی-اجتماعی رشدی (Developmental Biopsychosocial Model) برای ارزیابی و درمان اختلالات روانی در کودکان
- ن. ارزیابی روانی کودک:
- مشاهده کودک
 - مصاحبه با کودک
 - مصاحبه با والدین

س. پیشگیری از اختلالات روانی در کودکان و نوجوانان
ع. درمان رشدی مبتنی بر همکاری والدین (Parent Oriented Developmental Therapy)
ف. انواع داروهای روان پزشکی و نقش آن ها در درمان اختلالات روانی کودکان و نوجوانان

منابع اصلی درس:

۱. شاملو، ف. فرمند، آ. رضاعی، ف. نیلوفری، ع. راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، DSM V (چاپ سوم). تهران: انتشارات ارجمند. آخرین چاپ.
2. Greenspan SI, Wieder S. Infant and early childhood mental health: a comprehensive developmental approach to assessment and intervention. American Psychiatric Pub. 2006.
3. Greenspan SI. The clinical interview of the child. American Psychiatric Pub. 2008.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۱۷

نام درس: رشد روانی حرکتی و اختلالات آن
پیش نیاز یا همزمان: روان شناسی رشد و تکامل
تعداد واحد: ۱ واحد (۵/۰ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با فرایندهای رشد روانی- حرکتی نوزادان و کودکان و اختلالات آن

شرح درس: در این درس دانشجویان با ابعاد مختلف رشد جسمی، حرکتی، حسی و ادراکی و اختلالات آنها در نوزادان و کودکان آشنا می شوند تا بتوانند در ارزیابی و گفتار درمانی کودکان مبتلا به اختلالات گفتار و زبان از این دانش استفاده کنند.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری):

۱. رشد جسمانی نوزادان و کودکان (شاخص های رشد جسمانی مانند قد، وزن، دورسر و درجه آپگار)
۲. رشد دستگاه عصبی
۳. رشد حرکتی
 - مایلستون های رشد حرکتی
 - رفلکس های سطوح مختلف دستگاه عصبی به لحاظ حرکات درشت و ظریف
 - رفلکس های دهانی
۴. رشد حسی و ادراکی:
 - رشد حسی
 - رشد ادراکی در حوزه حواس مختلف
 - مهارتهای ادراکی در حوزه حواس مختلف
۵. فلج مغزی:
 - تعریف - انواع - علل
 - رفلکس های پاتولوژیک در انواع فلج مغزی
 - کاربرد درمانی در فلج مغزی

عملی (۱۷ ساعت):

۱. مشاهده و ارزیابی رفلکس های طبیعی نوزادان و کودکان در موقعیت های واقعی یا مشاهده در فیلم.
۲. مشاهده و ارزیابی رفلکس های پاتولوژیک در فلج مغزی در بیماران واقعی یا مشاهده در فیلم.
۳. مشاهده تکامل حرکتی نوزادان و کودکان در محیط های واقعی یا براساس فیلم.
۴. تهیه گزارش کتبی از موارد مشاهده شده

منابع اصلی درس:

۱. شریفی درآمدی، پ. قاسمی داوری، ل. اختلال های روانی حرکتی مفاهیم: نظریه ها، تشخیص و درمان. تهران: آوای نور، آخرین چاپ.

۲. جغتایی، م.ت.، عبداللهی، ا.، تکامل عصبی حرکتی کودک. تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی توانبخشی. آخرین چاپ.
۳. فیورتنیو، م. ر. مبانی رشد حسی حرکتی کودکان طبیعی و غیر طبیعی، تأثیر ب از تاب های وضعیتی و انتشار تون عضلانی در دوران رشد. مترجمان: فرزانه یزدانی و مهدی رصافیانی. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود. در حیطه روانی- حرکتی با مشاهده فیلم رفلکس ها توسط دانشجویان توصیف و با استفاده از چک لیست گزارش ارائه می گردد.

هدف درس: آشنایی با مبانی نظری قدیمی و مدرن روانشناسی یادگیری و عوامل موثر بر آن

شرح درس: در این درس دانشجویان با یادگیری، انواع آن، عوامل موثر بر آن، نظریه ها و دیدگاههای مختلف یادگیری و موانع آن به صورت مقایسه ای آشنایی شوند و اصول مهارت استفاده از این دانش را به صورت عملی در حوزه آموزش و همچنین فعالیتهای بالینی، بهبود توان یادگیری و کنترل رفتار افراد دارای اختلالات گفتار و زبان می آموزند.

رتوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعاریف مختلف یادگیری، مرور اجمالی ریشه های تاریخی و فلسفی نظریه های اصلی یادگیری
۲. معرفی رویکردهای اصلی در روانشناسی یادگیری: رفتارگرایی، شناختگرایی، رویکردهای اجتماعی - فرهنگی
- ۲.۱. یادگیری مبتنی بر نظریه رفتارگرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتار درمانی:
 - رفتارگرایی نخستین: پاولوف، واتسون و گاتری و معرفی یادگیری شرطی کلاسیک، توجیهاتی برای تداعی های محرک - پاسخ، انواع مجاورت، فراگیری، خاموشی، عود و بازگشت رفتار شرطی، شرطی سازی هیجانی، تعمیم محرک، تمیز محرک، کاربردهای عملی استفاده از رویکرد شرطی سازی کلاسیک (مزایا و معایب)
 - رفتارگرایی رادیکال: اسکینر و معرفی کامل شرطی سازی ابزاری یا کنشگر، تقویت و تنبیه و انواع آن، برنامه های تقویت، حذف کردن و تعمیم و تمیز، تقلید و شرطی سازی کنشگر، خاموشی، کاربردهای رفتارگرایی رادیکال در آموزش (مزایا و معایب)
 - یادگیری مشاهده ای و یادگیری از طریق بینش، بصیرت، مشاهده و تقلید، یادگیری اکتشافی
- ۲.۲. یادگیری مبتنی بر نظریه شناخت گرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتار درمانی:
 - انواع حافظه، مراحل حافظه، روش های یادسپاری، حفظ و یادآوری، شیوه های مختلف تقویت و تربیت حافظه، عوامل و موانعت ضعیف حافظه، تداعی و عوامل موثر بر آن، رویکرد تفکر بصری برای یاد سپاری ماندگار و یادآوری، یادآوری و فراموشی و بازسازی
 - انواع روش های یادداشت برداری بصری برای ثبت ماندگار بیشترین حجم اطلاعات مفید در حافظه و یادآوری سریع. معرفی نمونه هایی از ابزارهای نوین یادسپاری و یادگیری بصری (نقشه ذهنی و معرفی نرم افزارهای مربوطه). روش های مطالعه موثر، تند فهمی و راهبردهای یادگیری سریع و موثر و ماندگار و متناسب با نیازها و موقعیت های مختلف
 - مباحث تکمیلی یادگیری شناختی، شناخت و فراشناخت در یادگیری،
- ۲.۳. یادگیری مبتنی بر نظریه ساخت گرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتار درمانی:
 - تعریف، اهداف، فرایند، نقش یادگیرنده، محیط یادگیری، محتوا و سازماندهی، نقش درمان گر، روش های آموزش و تدریس، ارزشیابی یادگیری ساخت گرایی
- ۲.۴. یادگیری مبتنی بر نظریه نوین پیوندگرایی و اتصال گرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتار درمانی:
 - شبکه های عصبی، مدل تارنکبوتی وب، یادگیری توزیع شده مبتنی بر گره های اطلاعاتی توزیع شده روی اینترنت، مهارت های جستجو و استخراج اطلاعات مفید و دستیابی به الگوهای تبدیل اطلاعات به دانش های کاربردی

منابع اصلی درس:

۱. لفرانسوا ج. نظریه های یادگیری انسان. ترجمه: یحیی سیدمحمدی. تهران: نشر روان. چاپ دهم. آخرین چاپ.
۲. اولسون، م. هرگنهان، بی آر. مقدمه ای بر نظریه های یادگیری. ترجمه: علی اکبر سیف. تهران: نشر دوران. چاپ بیست و هفتم. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم پایه و بنیادی در آمار.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات پایه در آمار توصیفی و تحلیل‌ی آشنا می‌شوند تا بتوانند با استفاده از آن در طرح پژوهشی که تهیه می‌کنند، به توصیف جنبه‌های مختلف گفتار و زبان در جامعه مورد پژوهش بپردازند.

رتوس مطالب (۱۷ ساعت):

۱. پایگاه داده‌ها (data base/data frame) با تاکید بر استفاده از SPSS
 ۲. طبقه بندی داده‌ها و آشنایی با مفهوم آمار توصیفی و تحلیل‌ی و تفاوت آنها.
 ۳. جدول بندی، درصد‌ها در جدول (در صدکل، درصدستونی، درصدسطری).
 ۴. انواع نمودارها (دایره‌ای، میله‌ای، هیستوگرام، جعبه‌ای، پراکنش، سه‌بعدی).
 ۵. منحنی توزیع و انواع آن.
 ۶. احتمالات و قواعد آن.
 ۷. مفاهیم آمار توصیفی (چارک‌ها، صدک‌ها، میانگین، میانه، نما، دامنه تغییرات، میانگین انحرافات، خطای معیار، واریانس، انحراف معیار).
 ۸. توزیع نرمال، نرمال استاندارد شده (z)، تی (t)، اف (f)، و کای دو (x²).
 ۹. تعریف نسبت و توزیع آن.
- آشنایی با آزمون‌های ساده مقایسه میانگین و نسبت، رابطه، و مفاهیم مرتبط با آنها (میانگین، انحراف معیار، خطای استاندارد، معنی داری، فاصله اطمینان و...)

منابع اصلی درس:

۱. گرینون، ژ. بیو، س. آمار کاربردی به زبان ساده. مترجم: حمزه گنجی. مهدی گنجی. تهران: انتشارات ساوالان. آخرین چاپ
۲. کتب SPSS به زبان ساده بر اساس نظر مدرس

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم پایه و بنیادی در پژوهش.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات پایه در پژوهش آشنا می‌شوند و با انجام عملی فعالیت‌های مربوطه و نوشتن طرح پژوهش، روش‌های پژوهش توصیفی را برای پیدا کردن پاسخ پرسش‌های پژوهش می‌آموزند تا بتوانند با استفاده از آن به توصیف جنبه‌های مختلف گفتار و زبان در جامعه بپردازند.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری)

۱. تعریف علم.
۲. تعریف مفهوم (مفهوم ساخته شده Constructed Concept)
۳. تعریف متغیر، انواع (مستقل، وابسته، زمینه‌ای، مداخله‌گر) و مقیاس‌های آن‌ها از هگیری آن.
۴. تعریف نظریه و فرضیه.
۵. تعریف پژوهش.
۶. کالبد شناسی پژوهش (Anatomy of research)
۷. تقسیم‌بندی انواع پژوهش (بنیادی، کاربردی، تجربی، مشاهده‌ای، کمی، کیفی).
۸. انواع روش تحقیق در علوم پزشکی (توصیفی - مقایسه‌ای، تجربی - نیمه تجربی، مقطعی - طولی، آینده‌نگر - گذشته‌نگر).
۹. آشنایی با اصول تحقیق مبتنی بر شواهد.
۱۰. آشنایی با ساختار مقالات پژوهشی علمی-پژوهشی فارسی.
۱۱. آشنایی با پروپوزال نویسی شامل:
 - چگونگی انتخاب موضوع.
 - بیان مسئله و اهمیت آن و شیوه نگارش آن
 - تعریف واژه‌ها و اصطلاحات.
 - شیوه بررسی منابع و اطلاعات موجود و نحوه استناد به منابع موجود با تاکید بر دو نوع رفرنس نویسی رایج و نکور و APA 6th.
 - آشنایی با اهداف (هدف کلی و اهداف ویژه) و شیوه نگارش آنها.
 - سوالات و فرضیه‌های پژوهش و شیوه نگارش آنها.
 - جامعه و نمونه و روش‌های نمونه‌گیری.
 - روش‌ها و ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده).
 - زمان بندی و بودجه بندی پژوهش.
 - ملاحظات اخلاقی و محدودیت‌های پژوهش.

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت)

انتخاب موضوع پژوهش و نگارش پروپوزال مربوط به آن

منابع اصلی درس:

۱. لامعی، ا. روش تحقیق کاربردی - راهنمای تهیه پیشنهاد طرح تحقیقاتی در علوم پزشکی. تهران: موسسه فرهنگی انتشارات ی تیمورزاده. نشر طبیب. آخرین چاپ.
۲. سرمد، ز و همکاران. روش های تحقیقی در علوم رفتاری. چاپ ششم. تهران: انتشارات آگاه. آخرین چاپ
۳. دلاور، ع. مبانی نظری و علمی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. چاپ سیزدهم. تهران: رشد. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

نام درس: ژنتیک پزشکی
پیش نیاز یا همزمان: ندارد
تعداد واحد: ۱ واحد
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی و کاربرد ژنتیک و سندرمهای دارای اختلالات گفتار و زبان

شرح درس: در این درس دانشجویان با مبانی و مفاهیم پایه دانش ژنتیک مانند: اصول مندل، وراثت، نقش کروموزمها و ژنها و ناهنجاریهای آنها آشنا می شوند. و اسامی، ویژگیها و نشانه‌های سندرمهای دارای اختلالات گفتار و زبان را فرا می گیرند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تاریخچه ی علم، ژنتیک.
۲. تعریف ژنتیک.
۳. کاربردهای ژنتیک.
۴. اصول مندل و وراثت.
۵. سلول و ساختمان آن
۶. کروموزوم، ژن، و س از و کار (مکانیسم) آنها.
۷. ساختمان RNA و DNA و کارکرد آنها.
۸. جهش خودبخودی و القایی.
۹. واکنش متقابل بین ژنها.
۱۰. ناهنجاریهای کروموزومی و ژنی.
۱۱. تعیین جنسیت و ژنهای وابسته به جنس.
۱۲. تغییرات کروموزومی.
۱۳. تغییر در ساختمان کروموزومها.
۱۴. (linkage- Crossing Over) و نقشه کروموزومی.
۱۵. ژنتیک بیوشیمی انسان.
۱۶. توارث سیتوپلاسم.
۱۷. تنظیم ژنها.
۱۸. سیستمهای ایمنی و گروه های خونی.
۱۹. سندرمهای ژنتیکی.
۲۰. ژنها و بیماریها .
۲۱. جنبه های ژنتیکی، نشانه های و ویژگی های سندرمهای دارای اختلالات گفتار و زبان از جمله:
۲۲. سندرمهای آنجل من، اسپرگر، اوتیسم، داون، آیکس شکننده، کلاین فلتز، لاندائ- کلفنز، مویبوس، نونان، پیرروبین، رت، سوتوس، استورج ویر، تریچر کولینز، ویلیام، ورستر- دارت، F.G، آلپورت، کورنلیا دلانژ، فریاد گریه، گلدنهار، تورت، آشر، پندرد، شوگرن، برادر- ویلی، چاج.

منابع اصلی درس:

1. Gerber SE. The handbook of genetic communication disorders. Academic Press; 1st ed., 2001.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

هدف کلی درس: آشنایی با جفت شدگی دندانهای طبیعی و ناهنجاری های دندان- فکی و نقش ارتودنسیست در درمان این نقایص.

شرح درس: در این درس دانشجویان با جفت شدگی دندانها و ناهنجاری های دندان- فکی و شگردهای ارتودنسی برای رفع نقص ها آشنا می شوند تا بتوانند در مواقع لزوم افراد مبتلا را به متخصص مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تعریف ارتودنسی و کاربردهای آن.
۲. ساختمان دندان و رشد طبیعی دندانها، نامگذاری دندانها، جفت شدگی طبیعی فک بالا و پایین.
۳. ناهنجاری های دهانی- چهره ای (نشانه ها، اثرات، درمان).
۴. نقش ارتودنسی در رفع ناهنجاریهای دهانی- چهره ای.
۵. روش های تشخیص در ارتودنسی.
۶. آشنایی با سفالومتری.
۷. پروتزهای دندان و تاثیر آن بر گفتار.
۸. عوامل تشدید کننده ناهنجاری های فکی دندان در دوران رشد.
۹. روش های پیشگیری از بروز یا تشدید ناهنجاری های فکی دندان.
۱۰. ارتودنسی در شکاف کام.
۱۱. ارتباط ناهنجاری های دهانی فکی با اختلالات گفتار.
۱۲. شیوه های کنترل بر عملکرد اندامها در ارتودنسی.
۱۳. تنفس دهانی (پیامدها و درمان).
۱۴. حوزه های همکاری ارتودنسیست با گفتار درمان گر.

منابع اصلی درس:

1. William R. Proffit, Henry W. Fields, Jr., and David M. Sarver. Contemporary orthodontics. 5th edition. Elsevier, 2013.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

نام درس: بیماریهای گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها کد درس: ۲۳
پیش نیاز یا همزمان: آناتومی دستگاه تولید گفتار و شنوایی
تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با بیماریهای گوش، گلو، بینی و حنجره

شرح درس: دانشجویان در این درس با انواع بیماریهای گوش، گلو، بینی و حنجره آشنا می شوند تا بتوانند اختلالات گفتاری و زبانی ناشی از این بیماریها را بشناسند، با نقش پزشک متخصص گوش، گلو، بینی و حنجره در تیم توانبخشی و درمان این بیماریها آشنا بشوند و در صورت لزوم مراجعین را به درستی راهنمایی و هدایت نمایند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. بیماریهای گوش:
 - الف) گوش بیرونی: بیماری ها و ناهنجاری های لاله گوش، مجرای گوش و پرده صماخ
 - ب) گوش میانی: التهاب ها، عفونت ها، تومورها و اتواسکلروز
 - ج) گوش داخلی: علائم و نشانه شناسی بیماریهای گوش داخلی از جمله وزوز، سرگیجه، اختلال در تعادل، و کاهش شنوایی حسی عصبی مادرزادی
 - د) درمان دارویی و جراحی بیماریهای گوش خارجی، میانی و داخلی، کاشت حلزون و شرایط لازم برای آن
۲. بیماریهای بینی:
 - انسداد بینی، عفونت ها، تومورها، انحراف تیغه بینی، راینوپلاستی، پولیپ، عیوب مادرزادی، ضربه ها، معاینه و درمان دارویی، جراحی بینی
۳. بیماریهای حنجره:
 - الف) تومورهای خوش خیم، بدخیم، فلجی ها، عفونت ها، بیماریهای مزمن حنجره، ضربه های صوتی و غیر صوتی، عوارض ناشی از لوله گذاری در حنجره، عوارض بعد از جراحی گردن بویژه تیروئید،
 - ب) جراحی های حنجره، انواع مختلف لارنجکتومی، انواع جراحی های ترمیمی و تزریقی، لیزر در حنجره
 - ج) عوارض جانبی ناشی از جراحی های حنجره
 - د) جراحی ها و اقدامات لازم پس از جراحی حنجره برای کاهش مشکلات بیمار بخصوص گفتار آنها
۴. بیماریهای گلو:
 - الف) عفونت و تورم لوزه سوم، تومورهای نازوفارنکس، عفونت و تورم لوزه های جانبی
 - ب) روش های درمان دارویی و جراحی بیماریهای گلو
۵. بیماریهای زبان: کوتاهی بند زیر زبان، تومورها، کیست ها، و درمان های دارویی و جراحی آنها
۶. بیماریهای عفونی و آلرژیک گوش، گلو، بینی و حنجره که بر روی گفتار تأثیر می گذارند و درمان های آنها
۷. شکاف کام و لب و روش های جراحی در درمان آنها و معرفی تیم درمانی
۸. روش های معاینه در بیماریهای گوش، گلو، بینی و حنجره: رادیولوژی، استروبو اسکوپ، آندوسکوپ، ویدئوفلورو اسکوپ، لارنگوسکوپ غیرمستقیم و مستقیم

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. مشاهده انواع شکاف کام و لب و روش های جراحی در درمان آنها و تیم درمانی
۲. مشاهده روش های معاینه در بیماریهای گوش، گلو، بینی و حنجره: رادیولوژی، استروئوسکوپی، آندوسکوپی، ویدئو فلوروسکوپی، لارنگوسکوپی غیرمستقیم و مستقیم

منابع اصلی درس:

۱. بهربوم، ه. کاسکه، ا. ناوکات، سویت، ا. بیماری های گوش و حلق و بینی و جراحی سروگردن. مترجمین: افسانه آموزگار، عبدالحسین ستوده نیا، گلرخ داوران فرد. ویراست سوم. تهران: انتشارات ارجمند. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

نام درس: بیماریهای اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان
پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با انواع بیماریهای دستگاه عصبی که باعث اختلالات گفتار و زبان می شوند.

شرح درس: در این درس دانشجویان با علل، علائم و نشانه های بیماریهای دستگاه اعصاب مرکزی، و آزمایش های پاراکلینیکی آشنا می شوند تا در برخورد با بیمار مبتلا به اختلالات گفتار و زبان نکات ضروری را رعایت کنند و در صورت لزوم بیماران را به متخصصین مربوطه ارجاع دهند.

رتوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. بیماریهای عروقی CNS: انوریسم، آمبولی، ترومبوز
۲. بیماریهای عفونی CNS: آنسفالیت، مننژیت، پولیومیلیت
۳. ضربه های وارده به CNS: کوفتگی، آسیب دیدگی های مغزی ب از و بسته
۴. بیماریهای دژنراتیو CNS: انواع زوال عقل، پارکینسون، ویلسون
۵. بیماریهای مادرزادی CNS: فلج مغزی، سیرنګومیلی، M.B.O
۶. اختلالات عصبی-عضلانی: آتروفی و دیستروفی پیشرونده، میوپاتی های مادرزادی، میاستنی گراویس، پلی میوزیت
۷. بیماریهای درگیری نورو ن های حرکتی فوقانی: مثل مولتیپل اسکلروزیس
۸. بیماریهای درگیری نورو ن های حرکتی تحتانی: مثل ALS, MND
۹. صرع: انواع صرع و داروهای ضد آن
۱۰. آسیب دیدگی مخچه، ساقه مغز، مغز میانی و نخاع
۱۱. انواع داروهای بیماریهای اعصاب مرتبط با گفتار
۱۲. انواع آزمایشات پاراکلینیکی و ویژگی های هریک (MRI, C.T.Scan, fMRI, Brain Mapping, EEG, آنژیوگرافی و PET)

منابع اصلی درس:

امینف، م. گرینبرگ، د. راجر، س. نورولوژی بالینی امینف، مترجمین: زهرا محمدی، امیرحسین عبدالعلی زاده صالح، علیرضا زمزم، تهران: انتشارات ارجمند، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با علم آسیب شناسی گفتار و زبان بر پایه درک مفاهیم برقراری ارتباط و مهارتهای گفتار و زبان به عنوان کارکرد پیشرفته دستگاه عصبی حرکتی انسان و آشنایی با نقش دانش آموختگان این رشته در نظام سلامت

شرح درس: در این درس دانشجویان انواع برقراری ارتباط و اجزای آن را می آموزند و نقش دستگاه عصبی و حرکتی را در گفتار و زبان مورد مطالعه قرار می دهند. با نقش عوامل جسمی و محیطی در اختلالات گفتار و زبان آشنا می شوند و وظایف و عملکرد دانش آموختگان را در نظام سلامت کشور را فرا می گیرند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف، اجزاء و انواع برقراری ارتباط
۲. تعریف شناخت، زبان و گفتار
۳. تعریف ساختار زبان (معنا، ساختار و کاربرد)
۴. آشنایی مقدماتی با آناتومی و فیزیولوژی گفتار و زبان
۵. آشنایی با دستگاه تولید گفتار (تنفس، آواسازی، تشدید، تلفظ و آهنگ)
۶. نقش حس ها در فراگیری گفتار و زبان
۷. مروری بر علت شناسی و طبقه بندی اختلالات گفتار و زبان
۸. تیم توانبخشی و تخصص های مربوط به ارزیابی و درمان اختلالات گفتار و زبان
۹. آشنا شدن با هویت حرفه ای (محتوا و عملکرد آسیب شناس گفتار و زبان)
۱۰. دانش، مهارت و وظایف آسیب شناس گفتار و زبان در غربالگری، پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات گفتار و زبان
۱۱. آشنا شدن با فعالیت های بالینی- تخصصی و مسئولیت های حرفه ای
۱۲. جایگاه آسیب شناس گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور و مراکز اشتغال مربوطه

منابع اصلی درس:

۱. کریستال، د.، وارلی، ر. درآمدی بر آسیب شناسی زبان. مترجمین: زهرا سلیمانی و نوشین ادیب. تهران: دانژه. آخرین چاپ.
۲. ترابی نژاد ف.، فاضلی م.، حسینی فرش. آشنایی کاربردی با اختلالات گفتار و زبان به همراه لوح فشرده ویژه پزشکان، تیم توانبخشی، خانواده ها و آموزگاران. تهران: پایگاه فرهنگ. آخرین چاپ
3. Plante E, & Beeson P. Communication and communication disorders: a clinical introduction. Pearson education; 2012.

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

نام درس: رشد و تکامل گفتار و زبان

پیش نیاز یا همزمان: روانشناسی عمومی کد ۱۲- مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتاردرمانی) کد ۲۵

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با روند رشد و تکامل طبیعی گفتار، زبان و ارتباط

شرح درس:

در این واحد دانشجو با پیش نیاز های اکتساب زبان ، فرایند اکتساب زبان و تکامل گفتار در کودکان عادی، رشد طبیعی اجزاء زبان از جمله معنا شناسی، واجشناسی، کاربرد شناسی و صرف و نحو، مشاهده صحیح و نحوه ثبت مهارت های ارتباطی و زبانی کودک طبیعی آشنا می شود.

رنوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. مفهوم رشد، رسش، هنجار و ناهنجار
۲. آشنایی کلی با نظریه های رشد زبان
۳. پایه های بیولوژیک رشد زبان
۴. رشد ارتباط
۵. تعامل رشد شناختی، ادراکی، اجتماعی و حرکتی با رشد زبان، گفتار و ارتباط
۶. تکامل زبان، گفتار و ارتباط در دوره های language Pre-linguistic, Emerging, and Developing
 ۱. رشد واژگانی و یادگیری واژگان
 ۲. رشد معناشناسی
 ۳. رشد واجشناسی
 ۴. رشد صرف و نحو
 ۵. رشد گفتمان در کودک (مکالمه، گفتار روایتی)
 ۶. رشد مهارت های فرا زبانی
 ۷. رشد مهارت های فرا شناختی
۷. تحول زبان در مراحل اولیه دبستان
۸. تحول زبان شفاهی در دوران دبستان و نوجوانی
۹. یادگیری زبان دوم و کودکان دو زبان ه
۱۰. آشنایی با روش های مطالعه زبان در کودکان

رنوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. آشنایی با اصول عملی مشاهده
۲. آشنایی با انواع روش های ثبت مشاهده
۳. تهیه گزارش از ویژگی های زبانی و گفتاری کودکان در سنین مختلف رشد
۴. تهیه چک لیست از مایلستونهای رشدی مهارت های ارتباطی و زبانی

منابع اصلی درس:

1. Hoff, E. Language development. 4th ed. Cengage Learning, 2014.
2. Child, C. Communication development profile. Speechmark publishing, 2006
3. Hoff, E. Research methods in child language: a practical guide. Wiley- Blackwell, 2012.
4. Owens, R. E. Jr. Language development: An introduction. 8thed. Boston: Pearson Education, 2012.
5. جلیله وند ن، رشد گفتار و زبان در کودکان فارسی زبان. تهران: دانژه. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطة مهارتی انجام می شود. برای ارزشیابی گزارش رشد کودکان از ۶ ماهگی تا ۶ سالگی تهیه می شود.

پیش نیاز یا همزمان: رشد و تکامل گفتار و زبان
تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با ماهیت، علل و طبقه بندی انواع اختلالات تکاملی زبان و اصول کلی ارزیابی و درمان آنها

شرح درس: دانشجو با تعریف و مدل های طبقه بندی اختلال زبانی در کودکان بر اساس دیدگاه های توصیفی-تکاملی، شناختی و پزشکی آشنا خواهد شد. اصول ارزیابی و اصول اقدامات درمانی در کودکان مبتلا به اختلالات تکاملی زبان را فرامی گیرد. اصول ارزیابی و مداخلات درمانی را در اختلالات تکاملی زبان فرا می گیرد.

رتوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تعریف و اصطلاح شناسی اختلالات تکاملی زبان
۲. مدل های طبقه بندی اختلالات تکاملی زبان (بر اساس دیدگاه های پزشکی، شناختی، توصیفی- تکاملی و...)
۳. علت شناسی اختلالات تکاملی زبان
۴. اصول ارزیابی:
 - ا. ارزیابی با هدف غربالگری
 - ب. حیطه های مختلف ارزیابی در اختلالات تکاملی زبان
 - ج. آشنایی با انواع شیوه های ارزیابی های رسمی (بومی) و غیر رسمی (تحلیل نمونه زبانی) و معیار-مرجع و...
 - د. تعیین پیش آگهی کودک با توجه به علت شناسی
 - ه. تعیین اهداف درمانی و اولویت های درمان
 - و. اصول درمان:

۱. تکنیک های درمان ((Fading, modeling, prompting, shaping, manual Guidance, instruction))
۲. انواع تقویت و باز داری در زبان درمانی
۳. روش های مختلف درمان (کودک-محور شامل Indirect language stimulation, درمان گر-محور شامل Drill, Modeling, Drill play, هبیرید شامل Focused stimulation)
۴. Vertical structuring, Milieu Teaching, Incidental Teaching, Mand-model approach, Script (Therapy)

رتوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. انجام غربالگری
۲. اجرای ارزیابی های رسمی برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمار نما
۳. اجرای ارزیابی های غیر رسمی برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمار نما
۴. تعیین اهداف درمانی و تعیین اولویت اهداف برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمار نما
۵. اجرای عملی تکنیکهای درمانی ((Fading, modeling, prompting, shaping, manual Guidance, instruction)) برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمار نما
۶. اجرای عملی انواع تقویت و باز داری ها برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمار نما
۷. اجرای عملی روش های مختلف درمان (کودک-محور شامل Indirect language stimulation, درمان گر-محور شامل Drill, Drill play, Modeling, هبیرید شامل Focused stimulation, Vertical structuring, Milieu Teaching)

بیمار نما
Teaching, Incidental Teaching, Mand-model approach, ScriptTherapy, برای حداقل دو نمونه مراجع یا

منابع اصلی درس:

1. Paul, R. &Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby. 2012
2. Hegde M. N. & Maul C. A. Language disorders in children: an evidence-based approach to assessment and intervention. Pearson/Allyn & Bacon. 2006.
3. Murdoch B. E. Handbook of acquiredcommunication disorders in childhood. Plural Publishing. 2011.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می شود. ارزشیابی به صورت اجرای عملی مباحث ارزشیابی و درمان و ارائه گزارش انجام می شود.

پیش نیاز یا همزمان: اختلالات تکاملی زبان (۱)
تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با ارزیابی و درمان اختلالات زبانی با علت شناسی های مختلف و در دوره های مختلف تکامل زبان

شرح درس: در این واحد دانشجو با ارزیابی و درمان اختصاصی در دوره های مختلف language Pre-linguistic, Emerging, and Developing آشنا می شود. اصول کلی ارزیابی و درمان در اختلالات طیف اوتیسم، ناتوانی های ذهنی، آفازی اکتسابی دوران کودکی، کودکان دیر گفتار (late talker)، آسیب ویژه زبانی، و اختلال ارتباط اجتماعی را فرا می گیرد.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. ارزیابی و مداخله در دوره pre-linguistic
۲. ارزیابی و مداخله در دوره emerging language
۳. ارزیابی و مداخله در دوره developing language
۴. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم
۵. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دارای ناتوانی های ذهنی یا تأخیر کلی رشد (Global Developmental Delay)
۶. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دارای آفازی اکتسابی دوران کودکی
۷. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دیر گفتار
۸. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان آسیب ویژه زبانی
۹. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای اختلال ارتباط اجتماعی

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره pre-linguistic
۲. اجرای عملی روش های مداخله در دوره pre-linguistic
۳. اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره emerging language
۴. اجرای عملی روش های مداخله در دوره emerging language
۵. اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره developing language
۶. اجرای عملی روش های مداخله در دوره developing language

منابع اصلی درس:

1. Paul, R. & Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby. 2012
2. Hegde M. N. & Maul C. A. Language disorders in children: an evidence-based approach to assessment and intervention. Pearson/Allyn & Bacon. 2006.
3. Murdoch B. E. Handbook of acquired communication disorders in childhood. Plural Publishing. 2011.

۴. شیپلی ک، مکافی ج. راهنمای ارزیابی اختلالات گفتار و زبان، ترجمه: سلطانی ل. و همکاران. تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران. ۱۳۸۷
۵. کاظمی ی. نخشب م. ملکی ت. بسته های پایش نیمرخ ارزیابی زبان در کودکان. اصفهان: ناشر مؤلف. ۱۳۹۵

شیوه ارزیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطة مهارتی انجام می شود. ارزشیابی به صورت اجرای عملی مباحث ارزیابی و درمان و ارائه گزارش انجام می شود.

پیش نیاز یا همزمان: اختلالات تکاملی زبان ۱ - شنوایی شناسی و روش های ارزیابی دستگاه شنوایی - بیماریهای گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آنها

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با آسیب شناسی، ارزیابی و توانبخشی اختلالات گفتار و زبان افراد مبتلا به آسیب شنوایی

شرح درس:

در این واحد دانشجویان با مشکلات گفتار و زبان و تحصیلی کودکان با آسیب شنوایی، انواع روش های توانبخشی ارتباط در کودکان با آسیب شنوایی، فلسفه و نحوه انتخاب رویکرد و روش مناسب و انواع روش های توانبخشی و تکنیکهای گفتار درمانی آشنا خواهد شد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تأثیر حواس مختلف در یادگیری گفتار و زبان
۲. نقش اطلاعات شنیداری در ادراک گفتار
۳. تأثیر انواع افت شنوایی بر نحوه رشد مغز و فراگیری مهارت های شناختی، گفتار و زبان (بر اساس شدت، جایگاه و زمان شروع)
۴. مروری بر انواع آزمون های شنوایی و تفسیر یافته های آن در ارتباط با ادراک گفتار
۵. ویژگیهای گفتار، زبان، اجتماعی و تحصیلی کودکان و بزرگسال مبتلا به نقایص شنوایی
۶. تأثیر کاربردی وسایل کمک شنوایی (سمعک، کاشت حلزون و FM) بر رشد مهارت های ارتباطی
۷. تاریخچه گیری، مصاحبه با والدین، بررسی نیاز های کودک و والدین
۸. ارزیابی وضعیت شنیداری، زبانی و گفتاری افراد دارای آسیب شنوایی (آشنایی با آزمون های ارزیابی مهارت های شنیداری مانند آزمون توانا، آزمون مدرس، APT-HI و آشنایی با آزمون Ling)
۹. معرفی تیم توانبخشی آسیب شنوایی
۱۰. معرفی انواع روش های ارتباطی مانند رویکردهای AVT, AOT, speech reading, cued speech, sign language و total communication در توانبخشی شنوایی
۱۱. چگونگی انتخاب روش ارتباطی مناسب
۱۲. آموزش گفتار به کودکان کم شنوا با (روش Ling و روش های تصحیح تولید و...)
۱۳. معرفی انواع رویکردهای آموزش زبان به کودکان آسیب شنوایی (الگوی والد محور و تکنیکهای مربوطه)
۱۴. مشاوره برای خانواده و کودک کم شنوا

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. نمونه گیری و تحلیل گفتار و زبان کودکان و بزرگسالان دارای آسیب شنوایی که با متدهای مختلف آموزش دیده اند.
۲. مشاهده از ارزیابی و درمان کودکان کم شنوا
۳. غربالگری مشکلات گفتار و زبان در آسیب شنوایی
۴. اجرای عملی آزمون ها و روش های ارتباطی ویژه آسیب شنوایی و روش های اصلاح گفتار

منابع اصلی درس:

1. Easterbrooks SR. & Estes EL. Helping deaf and hard of hearing students to use spoken language. SAGE Publications. 2007
2. Cole EB. & Flexer C. Children with hearing loss developing listening and talking birth to six. Plural Publishing. 2007
3. Ling D. Speech and the Hearing Impaired Child: Theory and Practice. Alexander Graham Bell Association for the Deaf and Hard of Hearing. 2002
4. Eisenberg, LS. Clinical management of children with cochlear implant. Plural Publishing. 2009
5. Tye- Murray N. Foundation of aural rehabilitation: children, adults and their family members. 2nded. Delmar learning. 2004
6. McAnally PL. Rose S. Quigley SP. Language learning practices with deaf children. Austin: Proed. 1994

۷. ابراهیمی، ا. توانبخشی شنوایی کودکان. چاپ اول. تهران: نشر دانژه. ۱۳۸۸.

۸. جولایی، م. برنامه آموزش شنیداری آوا. تهران: اساتید قلم. ۱۳۸۸.

۹. نخشب م. شفیع ب. توانبخشی کاشت حلزون در کودکان. اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. ۱۳۸۲.

۱۰. حسن زاده، س. خداوردیان، س. توانبخشی شنیداری کلامی کودکان دارای آسیب شنوایی. تهران: پژوهشکده کودکان استثنایی. ۱۳۷۹.

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می شود. ارزیابی به صورت ارزیابی کامل یک کودک دارای افت شنوایی و ارائه طرح درمان بر اساس نتایج حاصل از ارزیابی کودکان انجام می شود.

کد درس: ۳۰

نام درس: اختلال خواندن و نوشتن

پیش نیاز یا همزمان: اختلالات تکاملی زبان ۲
تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: در این درس دانشجو با اختلالات زبانی که روی مهارتهای یادگیری (خواندن و هجی کردن) تأثیر میگذارد، و با اختلالات یادگیری به طور کلی آشنا می شود اختلالات زبان شفاهی، یادگیری، و خواندن را عمیق تر شناخته و شیوه های غربالگری و پیشگیری از این اختلالات را می آموزد. همچنین با روش های ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن آشنا می گردد.

شرح درس: در این درس دانشجو با رشد طبیعی خواندن و هجی کردن، رابطه میان رشد زبان شفاهی و رشد خواندن، مفهوم اختلال یادگیری و انواع آن، اصطلاح شناسی اختلالات خواندن و نوشتن در مدرسه، مشکلات حیطه های شناختی، زبانی و مهارتهای خواندن و هجی کردن، آشنا خواهد شد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آشنایی با روند تکامل خواندن و هجی کردن در کودکان و عوامل موثر بر خواندن
۲. آشنایی با ارتباط زبان شفاهی، یادگیری، و خواندن
۳. آشنایی با ویژگی زبان های نوشتاری و تأثیر آن بر خواندن
۴. تعریف اختلالات یادگیری و انواع آن
۵. آشنایی با نقش آسیب شناس گفتار و زبان در غربالگری، پیشگیری، ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات خواندن و نوشتن
۶. آشنایی با اعضای تیم درمانی کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن
۷. آشنایی با مشکلات شناختی کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن (مانند حافظه فعال)
۸. آشنایی با مشکلات زبان شناختی کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن (مانند آگاهی واج شناختی و گفتار روایتی)
۹. آشنایی با روش های غربالگری و پیشگیری از اختلالات خواندن و نوشتن
۱۰. ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن در کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن
۱۱. آشنایی با روش های بهبود مهارتهای فرا زبانی، فراشناختی
۱۲. آشنایی با روش های بهبود مهارت خواندن و هجی کردن

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری برای کودکان مقطع پیش دبستانی و اول ابتدایی در معرض خطر اختلال یادگیری و خواندن
۲. آموزش به جامعه شامل خانواده ها و معلمان به منظور معرفی اختلالات خواندن و نوشتن، و انجام اقدامات پیشگیرانه
۳. اجرای عملی ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن در کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن

منابع اصلی درس:

1. Paul, R. & Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby. 2012
2. Thompson, M. Developmental Dyslexia. 3rd ed. London: Whurr publication. 1996
3. Mather, N. Wendling, B. Essential of dyslexia, assessment and intervention. 2012

4. Snowling, M. Stackhouse, J. Dyslexia, speech and language: A practitioner's handbook, 2nd ed. Whurr. 2013

۵. ریدگ، نارسا خوانی راهتمای کامل والدین. مترجم: عصمت دانش، علیرضا سلیمی نیا. تهران: ارجمند. ۱۳۹۲

۶. شیرازی س.، نیلی پور ر. آزمون تشخیصی خواندن. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. ۱۳۹۰

۷. نعمت‌زاده ش. و همکاران. واژگان پایه فارسی از زبان کودکان ایرانی. تهران: موسسه فرهنگی مدرسه برهان. ۱۳۹۰

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطة مهارتی انجام میشود. ارزشیابی به صورت ارزیابی کامل حداقل دو کودک دارای اختلال تکاملی خواندن و نوشتن و ارائه طرح درمان براساس نتایج حاصل از ارزیابی حداقل دو کودک دارای اختلال تکاملی خواندن و نوشتن

پیش نیاز یا همزمان: رشد و تکامل گفتار و زبان
تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

هدف از ارائه این درس کسب دانش بنیادی در زمینه آسیب شناسی، سبب شناسی، ارزیابی و درمان اختلالات روانی گفتار در کودکان و بزرگسالان در حیطه گفتار درمانی است.

شرح درس:

در این درس دانشجویان باید با مفهوم، آسیب شناسی و علائم گفتار روان و ناروان آشنا شده، علل و طبقه بندی انواع ناروانی های گفتاری، ویژگیهای افتراقی آنها و تاثیر این اختلالات بر زندگی روزمره افراد را بدانند. همچنین دانش کافی را در زمینه انواع ناروانی، اصول ارزیابی و انواع آزمون های مرتبط به دست بیاورد و نیز ماهیت و نحوه ارائه شیوه ها و ابزارهای درمانی و مشاورات لازم براساس رویکردهای مختلف کسب کند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. آشنایی با گفتار طبیعی، عوامل مرتبط با آن و ویژگی های گفتار روان
۲. آشنایی با گفتار ناروان، انواع ناروانی، علائم و سیستمهای طبقه بندی آنها
۳. تشخیص علائم و ویژگی های افتراقی ناروانی های طبیعی و غیرطبیعی گفتار
۴. آشنایی با لکنت (تاریخچه، اپیدمیولوژی، شیوع و بروز، نحوه شروع، روند پیشرفت، بهبودی و بازگشت)
۵. آشنایی با سطوح لکنت رشدی (مرزی، آغازین، متوسط و پیشرفته)
۶. آشنایی با رفتارهای همراه یا وابسته به لکنت
۷. آشنایی با تاریخچه گیری و ارزیابی لکنت کودکان، KiddyCat, SR4, Cat, SSI-, SSI-3 %SS
۸. تعیین پیش آگهی بهبودی لکنت درک و دکان
۹. تعیین طرح جلسه درمان، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت متناسب با نوع و شدت اختلال
۱۰. مدیریت لکنت کودکان پیش دبستانی شامل

۱. مشاوره و آموزش به خانواده در حیطه ناروانی طبیعی گفتار
۱۱. روش تعامل والد- کودک
۱۲. روش درمان لکنت مرزی
۱۳. روش درمان لکنت آغازین
۱۴. روش درمان لکنت متوسط
۱۵. روش درمان لکنت پیشرفته

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. مشاهده علائم و تظاهرات ناروانی گفتار درک و دکو بزرگسال (مورد واقعی یا فیلم)
۲. مشاهده ی ارزیابی کودک مبتلا به ناروانی گفتار
۳. انجام غربالگری و تهیه گزارش از مشاهده عملی تظاهرات بالینی کودک مبتلا به ناروانی گفتار
۴. ارزیابی جنبه های غیرگفتاری موثر بر ارتباط: تنفس، انقباض عضلانی، تماس چشمی و ...

۵. تهیه و ثبت نمونه گفتاری و تجزیه و تحلیل آن و تعیین شدت اختلال
۶. تعیین پیش آگهی، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت متناسب با نوع و شدت اختلال
۷. طراحی و تهیه طرح برنامه درمانی متناسب با نتایج ارزیابی
۸. مشاهده درمان مراجعان مبتلا به ناروانی گفتار کودک (حداقل یک مورد)

منابع اصلی درس:

1. Guitar B. Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment, Lippincott William & Wilkins. 2014.
2. Ward D. Stuttering and cluttering: frameworks for understanding and treatment. Routledge. 2006.
3. Packman A. et al. The Lidcombe Program Treatment Guide. 2015. Available at https://sydney.edu.au/health-sciences/asrc/docs/lp_treatment_guide_2015.pdf
۴. شفیعی، ب. و همکاران. مقیاسهای سنجش لکنت در بزرگسالان: نشریه تاپژوهش. ۱۳۹۳.
۵. برزگر، ا. و همکاران. مقیاسهای سنجش لکنت در کودکان و نوجوانان: نشریه تاپژوهش. ۱۳۹۴.
۶. آنزلوم، پکمن، آ. و هریسون، ا. برنامه لی دکامپ در مداخله زود هنگام لکنت: راهنمای درمان گر. مترجمان: مهدی بختیار، محمدصادق سیف پناهی، و حمید کریمی. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی زاهدان. ۱۳۸۸
۷. یادگاری، ف. دارویی، ا. فر از، م. آزمون نگرش ارتباطی کودکان دبستانی: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. ۱۳۹۰.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌های درمانی انجام می‌شود.

نام درس: اختلالات صوت

کد درس: ۳۲

پیش‌نیاز یا همزمان: آنالیزاکوستیک گفتار - فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه تولید گفتار و شنوایی - بیماریهای

گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آنها

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با آسیب شناسی، ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات صوت با تمرکز بر اختلالات عملکردی صوت

شرح درس:

در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم صوت بهنجار و نابهنجار، با ماهیت و علل بروز انواع اختلالات شایع عضوی و عملکردی صوت آشنا می‌شوند؛ همچنین چگونگی ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات شایع عضوی و عملکردی صوت را با تمرکز بر اختلالات عملکردی صوت فرا می‌گیرند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف صوت، شاخص‌ها (مولفه‌های) اصلی صوت، تولید صوت؛

۲. آناتومی و فیزیولوژی حنجره؛

۳. تحول صوت از نوزادی تا پیری؛

۴. صوت بهنجار و اختلالات صوت؛ طبقه بندی اختلالات صوت براساس دیدگاه علت شناسی

۵. اختلالات صوت شایع عضوی: لارنگوما لاسی، پاپیلوما، وب، تنگی مادرزادی حنجره، هم

انژیوما، گرانولوما، لارنژیت، سرطان حنجره، دیز آرتری، ضعف و فلجی چین‌های صوتی، دیسفونیاسپاسمودیک

۶. اختلالات صوت عملکردی: انواع رفتارهای بدو نادرست استفاده کردن از صدا (ترومای صوتی)، آفونی و دیسفونی

عملکردی، صدای زیر غیرطبیعی، دیسفونی ناشی از تنش عضلانی، دو صدایی، ضخیم شدگی تارآواها،

ادمرینکه، ندول، پولیپ، گرانول و مایتماسی، صداسازی باچین‌های کاذب، قطع صداسازی و شکست زیر و بمی؛

۷. تاریخچه گیری در اختلالات صوت با هدف کشف علت؛

۸. ارزیابی شنیداری-ادراکی صوت (غیررسمیورسمیبا استفاده از مقیاس GRBAS)، ارزیابی تنفس (الگوی تنفس، حجم

تنفس، فشارتنفس، جریان هوای تنفسی و هماهنگی گفتار و تنفس)، لمس حنجره (روش آرنسون)، خود ارزیابی (ارزیابی

کیفیت زندگی در اختلالات صوت)، بررسی مدارک مربوط به مشاهده حنجره و بررسی مدارک پزشکی مراجعان مبتلا

به مشکلات صوت

۹. اصول و دستورالعمل‌های صوت‌درمانی؛

۱۰. معرفی انواع رویکردهای صوت درمانی؛ صوت‌درمانی با تکیه بر رویکردهای علامت‌شناسی، علت‌شناسی و

روان‌درمانی؛

۱۱. سطوح صوت درمانی

۱۲. شیوه‌های تسهیل‌کننده صوت در رویکرد علامت‌شناسی؛ اهداف، موارد کاربرد و شیوه اجرا؛

۱۳. طراحی برنامه درمان (صوت‌درمانی، روان‌درمانی، دارودرمانی و جراحی) در اختلالات مادرزادی حنجره، ضعف و

فلجی چین‌های صوتی و دیسفونیاسپاسمودیک، آفونیو دیسفونی عملکردی، صدای زیر غیرطبیعی.

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری اختلالات صوت

۲. مشاهده و اجرای عملی فرایند تاریخچه‌گیری، ارزیابی شنیداری- ادراکی صوت (غیررسمی و رسمی با استفاده از مقیاس GRBAS)، ارزیابی تنفس، لمس حنجره (روش آرنسون)، خودارزیابی، بررسی مدارک مربوط به مشاهده حنجره و بررسی مدارک پزشکی مراجعان مبتلا به مشکلات صوت.
۳. تجزیه و تحلیل و تفسیر نتایج مراحل مختلف فرایند تاریخچه‌گیری و ارزیابی در مراجعان مبتلا به مشکلات صوت با هدف تشخیص اختلال و طراحی برنامه درمان.
۴. مشاهده و اجرای عملی فرایند طراحی و اجرای برنامه‌های صوت‌درمانی با تمرکز بر شیوه‌های تسهیل‌کننده صوت در مراجعان مبتلا به مشکلات صوت

منابع اصلی درس:

1. Boone DR. McFarlane SC. Shelley LV. The Voice and voice therapy. Pearson. 2005.
2. Colton RH. Casper JK. Leonard R. Understanding voice problems. Philadelphia: Techbooks. 2011.
3. Stemple J.C, Roy, N., Klaben B.K. (2014) Clinical Voice Pathology: Theory and Management, Fifth Edition. Plural Publishing

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌ها انجام می‌شود.

کد درس: ۳۳

نام درس: زبان پریشی (آفازی) بزرگسال

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی- بیماری های اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با آسیب شناسی، ارزیابی و درمان اختلال زبان پریشی اکتسابی در بزرگسالان و نحوه اجرای عملی ارزیابی و درمان آن و ایجاد باور نسبت به بهبود عملکرد ارتباطی بیمار زبان پریش شرح درس:

در این درس دانشجویان پس از مرور نورواناتومی زبان و سیستم مغزی- عروقی مناطق زبانی با مباحث کلینیکال- آناتومیکال زبان پریشی آشنا می شوند. همچنین تعریف، طبقه بندی و سندرم های زبان پریشی را می شناسند. نشانه های زبان پریشی و نحوه ارزیابی آنها را فرا می گیرند. درمان های زبان پریشی را می آموزند و با اجرای عملی آنها آشنا میشوند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف و تاریخچه زبان پریشی
 ۲. مرور نورواناتومی نوروفیزیولوژی زبان
 ۳. مرور سیستم مغزی-عروقی مناطق زبانی
 ۴. سبب شناسی زبان پریشی
 ۵. نشانه شناسی در زبان پریشی
 ۶. سندرم های زبان پریشی: دیدگاه های طبقه بندی و عدم طبقه بندی
 ۷. ارزیابی و تشخیص افتراقی زبان پریشی
 ۸. روند بهبود خود به خودی و تعیین پیش آگهی
 ۹. رویکردهای زبانی، شناختی، نوروسایکولوژی شناختی و اجتماعی در درمان زبان پریشی
 ۱۰. ارزیابی و درمان های اختصاصی آنومی
 ۱۱. ارزیابی و درمان های اختصاصی اختلالات درک شنیداری
 ۱۲. ارزیابی و درمان های اختصاصی آلکسی
 ۱۳. ارزیابی و درمان های اختصاصی آگرافی
 ۱۴. ارزیابی و درمان های اختصاصی آگراماتیسم
 ۱۵. روش های درمانی زبان بیان ی (MIT.PACE, VAT.HELPSS.RET)
 ۱۶. درمان زبان -محور (LOT)
 ۱۷. روش های ارتباط مکملوچایگزین (AAC)
 ۱۸. مشاوره و مدیریت مشکلات روانشناختی بیمار زبان پریش
- رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری و اجرای عملی ارزیابی بیان شفاهی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن
۲. غربالگری و اجرای عملی ارزیابی نامیدن
۳. اجرای عملی MIT.PACE, VAT.HELPSS.RET

۴. اجرای عملی درمان آگراماتیسم (Treatment of underlying forms)
۵. اجرای عملی درمان آگرافی (Anagram and copy treatment)
۶. اجرای عملی درمان آلکسی (Establishing Key Words)
۷. اجرای عملی LOT (نیمرخ زبانی بیمار درک لاسبانمودار LOT تطبیق داده شود)

منابع اصلی درس:

1. LaPointe, LL. Aphasia and related neurogenic language disorders, 4th ed. New York: Thieme. 2011
2. Hegde MN. A coursebook on aphasia and other neurogenic language disorders, 3rd ed. Cengage Learning. 2005.
۳. بروکشایر، آشنایی با اختلالات ارتباط یناشی از آسیب‌دیدگی‌های عصبی، مترجم: سعیده‌هاجمدی. آخرین چاپ
۴. نیلی پور، ر. آزمون زبان پریشی فارسی (نسخه تجدید نظر شده). تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی. آخرین چاپ
۵. نیلی پور، ر. آزمون زبان پریشی نامیدن فارسی (نسخه تجدید نظر شده). تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌ها انجام می‌شود.

پیش نیاز یا همزمان: بیماری های گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها - آناتومی و نوروآناتومی دستگاه گفتار و شنوایی

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با انواع اختلالات گفتار در ناهنجاریهای جمجمهای صورتی با تمرکز بر شکاف لب و کام و چگونگی ارزیابی و درمان آنها
شرح درس:

در پایان این درس، انتظار می رود دانشجویان با ساختار و عملکرد درجه کامی-حلقی، طبقه بندی انواع شکاف های لب و کام، انواع مشکلات گفتاری و غیرگفتاری مرتبط با شکاف کام، بی کفایتی کامی-حلقی و اثرات آن بر گفتار، انواع ارزیابی های ادراکی و ابزاری، مدیریت درمان تیمی، پیشگیری و مداخله زودهنگام در افراد دارای شکاف کام آشنا شوند و انواع خطاهای تولید و اختلالات تشدید را تشخیص دهند و برنامه درمانی مناسبی برای وی طراحی نمایند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آناتومی و فیزیولوژی دهان، بینی و حلق، بویژه عضلات درجه کامی-حلقی و مکانیسم آن
۲. ویژگیهای سندرمهای شایع در اختلالات جمجمه ای صورتی شامل Velocardofacial syndrome, Treacher Collins syndrome, Stickler syndrome
۳. انواع طبقه بندی شکافهای لب و کام
۴. انواع مشکلات غیرگفتاری افراد مبتلا به شکاف لب و کام (تغذیه، شنوایی، فکی دندانی، روانی اجتماعی و زبانی)
۵. تعریف تشدید صدا، مفهوم تشدید در ابزار صوتی و صدای انسان
۶. بی کفایتی درجه کامی-حلقی: انواع، علل و اثرات آن بر گفتار (تشدید، صوت و تولید)
۷. ارزیابی های ادراکی گفتار (ارزیابی ویژگیهای گفتاری نوع شکاف شامل انواع خطاهای جبرانی، تولید و تشدید، معرفی ارزیابی های ادراکی استاندارد)
۸. ارزیابی ساختارهای دهانی - صورتی
۹. آشنایی با ارزیابی های دستگاهی مکانیسم کامی حلقی (نیزومتري، نيزواندوسکوپي، ویدئوفلوروسکوپي، ارزیابی های آئرو دینامیک گفتاری)
۱۰. شیوه های مدیریت درمان تیمی و معرفی اعضا و نقش هر کدام در درمان تیمی
۱۱. پیشگیری و درمان به هنگام در شکاف کام، درمان و مشاورات دوره پیش زبانی
۱۲. آشنایی کلی با شیوه های درمانی فیزیکی و نظیر جراحی و پروتزهای گفتاری
۱۳. آشنایی با تکنیکهای درمانی گفتار در انواع اختلالات مرتبط

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری اختلالات گفتار و زبان در شکاف لب و کام
۲. مشاهده جلسات ارزیابی گفتار بیمار دارای شکاف کام و تهیه گزارش
۳. مشاهده جلسات درمان گفتار بیمار دارای شکاف کام و تهیه گزارش
۴. مشاهده ارزیابی نیزواندوسکوپي و نیزومتري و آئرو دینامیک و تهیه گزارش
۵. مشاهده جراحی شکاف کام و لب در اتاق عمل

منابع درس:

1. Peterson-Falzone, SJ. Hardin-Jones, MA.& Karnell, MP. Cleft palate speech. 4thed. St. Louis: Mosby. 2010.
2. Kummer, AW. Cleft palate and craniofacial anomalies: effects on speech and resonance. San Diego: Singular. 2013.
۳. درخشنده، ف. رضایی، پ. غلمانی پور، م. گفتار در شکاف لب و کام: آسیب شناسی، ارزیابی و درمان. اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجوی:

ارزیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌های ارزیابی و درمان انجام می‌شود.

پیش نیاز یا همزمان: بافت شناسی و آسیب شناسی دستگاه گفتر - آناتومی و نوروآناتومی دستگاه گفتر و شنوایی- فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتر و شنوایی، بیماریهای گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها- بیماری های اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتر و زبان
تعداد واحد: ۱ واحد (۵/۰- واحد نظری - ۵/۰- واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مکانیسم تغذیه (feeding) و بلع طبیعی، اختلال تغذیه و بلع و روش های ارزیابی و درمان اختلال تغذیه و بلع

شرح درس: در این درس دانشجویان با مکانیسم تغذیه (feeding) و بلع طبیعی، ماهیت اختلال تغذیه و بلع و انواع علل ایجادکننده آن در نوزادان و کودکان آشنا می شود و روش های ارزیابی و درمان اختلال تغذیه و بلع را در نوزادان و کودکان فرامی گیرد.

رئوس مطالب نظری (۹ ساعت):

۱. آناتومی و فیزیولوژی مرتبط با تغذیه (feeding) و بلع طبیعی در نوزادان و کودکان
۲. تعریف، طبقه بندی و شیوع اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان
۳. نشانه ها، علائم، علت شناسی مربوط و پاتوفیزیولوژی اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان
۴. روش های ارزیابی بالینی اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان شامل تاریخچه گیری، ارزیابی ساختار و عملکرد اندام های درگیر در بلع، ارزیابی بالینی بلع و آشنایی با آزمون های رایج در ارزیابی اختلال بلع
۵. اصول و رویکردهای درمانی اختلال بلع در نوزادان و کودکان (عوامل خطر، تیم درمان، رویکردها)
۶. روش های درمانی اختلال تغذیه و بلع در کودکان از جمله روش های جبرانی (تغییر وضعیت، تغییر غلظت ماده غذایی، تغییر روش ارائه ماده غذایی و استفاده از پروتژها) و توانبخشی (روش های افزایش درون دادهای حسی، روش های تقویت عضلات، روش دمایی-لمسی، درمان با استفاده از روش (Lessen, Fucile)

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. غربالگری اختلالات تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان
۲. آشنایی با دستگاه های مختلف (NICU) Neonatal Intensive Care Unit
۳. مشاهده و اجرای روش های ارزیابی بالینی اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان شامل تاریخچه گیری، ارزیابی ساختار و عملکرد اندام های درگیر در بلع، ارزیابی بالینی بلع
۴. مشاهده و اجرای روش های درمانی اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان از جمله روش های جبرانی (تغییر وضعیت، تغییر غلظت ماده غذایی، تغییر روش ارائه ماده غذایی و استفاده از پروتژها) و توانبخشی (روش های افزایش درون دادهای حسی، روش های تقویت عضلات، روش دمایی-لمسی، درمان با استفاده از روش (Lessen, Fucile)

منابع اصلی درس:

1. Logemann JA. Evaluation and treatment of swallowing disorders. PRO-ED. 1998.
2. Leonard R. & Kendall K. Dysphagia assessment and treatment planning: A team approach, 2nd ed. Plural Publishing. 2008.
3. Arvedson J, & Brodsky L. Pediatric swallowing and feeding: Assessment and Management Cengage Learning. 2002.
4. Cichero JA, Murdoch B.E. Dysphagia: Foundation, Theory and Practice. Wily. 2006.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش های ارزیابی و درمان انجام می شود.

نام درس: اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد کد درس: ۳۶
پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی - رشد و تکامل گفتار و زبان
تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با جنبه های طبیعی و غیرطبیعی اجزاء و عملکردهای دستگاه حرکتی گفتار و دستیابی به توانایی در ارزیابی و درمان اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد با باور برپه‌بودپذیری این اختلالات در سایه استفاده بهینه از توانای جسمی و حرکتی و یادگیری مراجعین.

شرح درس: در این درس دانشجو با اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد، مدل‌های کنترل حرکتی گفتار و پایه‌ها و مسیرهای عصبی مورد نیاز برای کنترل حرکتی گفتار آشنا می‌شود. همچنین آسیب‌شناسی، انواع، علائم اختلالات حرکتی گفتار، ارزیابی و درمان اختلالات حرکتی گفتار را فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آشنایی با الگوهای طبیعی، پایه‌ها و مسیرهای عصبی در کنترل حرکتی گفتار
۲. آشنایی با الگوهای غیرطبیعی کنترل حرکتی گفتار در گفتار فلجی و کنش پریشی گفتار در دوران رشد
۳. آشنایی با تعریف و طبقه بندی اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۴. آشنایی با ویژگی‌ها گفتاری و غیرگفتاری انواع اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد (آپراکسی گفتار، گفتار فلجی اسپاستیک، فلاسید،)، تشخیص افتراقی آنها از یکدیگر
۵. آشنایی با معاینه و ارزیابی اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد (ارزیابی های حرکتی، گفتاری، قابلیت فهم گفتار و پروژودی)
۶. آشنایی با تعیین اهداف درمانی برای انواع اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۷. آشنایی با اصول کلی درمان در اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۸. آشنایی با رویکردهای درمانی در انواع گفتار فلجی در دوران رشد
۹. آشنایی با رویکردهای درمانی در آپراکسی گفتار در دوران رشد

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. ارزیابی و معاینه اندام‌های گفتاری
۲. معاینه زیر سیستم های تولید گفتار شامل
 ۱. دستگاه تنفسی برای تولید گفتار
 ۲. معاینه دستگاه کامی-حلقی
 ۳. معاینه دستگاه تشدید
 ۴. معاینه دستگاه تلفظ
 ۵. معاینه آهنگ گفتار
۳. غربالگری اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۴. انجام روش های درمانی نقائص زیر سیستم های تولید گفتار شامل
 ۱. روش های درمان نقائص تشدید
 - a. تمرین های کاهش سرعت گفتار
 - b. تمرین های افزایش بلندی صدا

- ii. روش های درمان نقایص آواسازی
- تمرین های فشاری و کششی تارهای صوتی
 - تمرین انسداد چاکنایی سخت
 - تمرین چرخش سر و فشار غیر مستقیم به حنجره
 - تمرین آرام سازی سر و گردن
 - تمرین شروع آسان آواسازی
- iii. روش های درمان نقایص تنفس
- تمرین ب از دم آهسته و کنترل شده
 - تمرین صحبت کردن سریع با ب از دم
 - تمرین توقف سریع آواسازی
- iv. روش های درمان نقایص تولیدی
- تمرینات کشش عضلات تولیدی
 - تمرینات تغییر جزیی همخوانها
 - تمرین همخوانهای اغراق آمیز
 - تمرین ضربه زدن با دست یا انگشت
- v. روش های درمان نقایص آهنگ گفتار
- تمرینات تغییر تکیه
 - تمرینات دامنه زیر و بمی
 - تمرین منحنی آهنگ
 - تمرین تجزیه گفته ها بر اساس ساختار نحوی
۵. انجام انواع روش های غیرگفتاری کنترل حرکتی شامل ماساژ، دستورزی، PNF و تعادل

منابع اصلی درس:

- Williams, AL. McLeod, S. McCauley, RJ. Interventions for speech sound disorders in children, Baltimore: Brookes Publishing Company; 2010.
- Caruso, A. & Strand, E. Clinical management of motor speech disorders in children. New York: Thieme medical publisher. 1999.
- Duffy, J. Motor speech disorder: substrates, differential diagnosis, and management. Elsevier Health Sciences, 2012.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

در ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش های ارزیابی و درمان انجام می شود.

هدف کلی درس: آشنایی با مقررات و قوانین حرفه ای در نظام بهداشتی و درمانی کشور به ویژه آگاهی از مفاد کدهای اخلاق حرفه ای در گفتار درمانی و باور به اینکه انسانها از هر نژاد و مذهب و قوم برای دریافت خدمات درمانی از فرصت برابر برخوردارند و پایبندی عملی به اصول اخلاقی و برقراری ارتباط سالم در ارائه خدمات گفتار درمانی

شرح درس: دانشجو در این درس به اهمیت ارائه خدمات گفتار درمانی با نظر به ارتقاء سلامت افراد جامعه واقف شده و با اصول قانونی، اخلاق عمومی و اخلاق حرفه ای حاکم بر جامعه و نظام بهداشتی و درمانی کشور آشنا می شود و التزام به رعایت آنها را فرا می گیرد. الگوها و شیوه های رعایت اخلاق را در رابطه با خود و نیز در رابطه با مراجعین، متخصصین و مراجع قانونی و اجتماعی فرامی گیرد و از راهکارهای رعایت حقوق بیمار و جامعه مطلع می شود.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آشنایی با مفاهیم اخلاق حرفه ای نوین: "اخلاق حرفه ای و قضیلت"، "اخلاق حرفه ای و عرف" و "اخلاق حرفه ای و قانون"

۲. آشنایی با قوانین و کدهای اخلاقی حرفه ای تعریف شده از سوی ASHA منطبق با الگوهای فرهنگی و اجتماعی ایران

۳. رویکردهای مختلف در تعیین رفتار اخلاقی و تفاوت ویژگیهای رفتار حرفه ای و غیر حرفه ای

۱. رویکرد فایده گرا

۲. رویکرد قضیلت گرا

۳. رویکرد مراقبت گرا

۴. رویکرد اصولگرا

۵. موارد غیر قانونی

۶. آشنایی با انواع فرایندهای مدیریت و نقش آنها در تصمیم گیری های حرفه ای

۷. نقش هدایت و انگیزش در گفتار درمانی

۸. برنامه ریزی، سازماندهی، انگیزش و کنترل رفتار

۹. آشنایی با انواع ارتباط: ارتباط موثر، ارتباط سالم و مدیریت خشم

۱۰. راهکارهای مدیریت در حل مشکلات اخلاقی

۵. حوزه های اخلاق حرفه ای

۱. درمان گرو بیمار: ویژگیهای ارتباط با بیمار، احترام و رفتار برابر، ارتباط و رضایت بیمار، رازداری

۲. درمان گرو جامعه: وفاداری دوگانه، تخصیص منابع، بهداشت عمومی، بهداشت جهانی

۳. درمان گرو همکاران: ارتباط با سایر گفتار درمانگران و هممتایان و استادان، گزارش عملکردهای ناامن

و غیر اخلاقی، همکاری و کارهای تیمی، تعارضات و شیوه های رفع آنها

۴. اخلاق در پژوهش: در این بخش، دانشجو به طور خلاصه با این موضوع آشنا می شود و محتوای کامل آن در

درس پروژه لحاظ خواهد شد.

۵. حقوق درمان گران

۶. پروتکل های تصمیم گیری اخلاقی و نقش اخلاق عمومی در اخلاق حرفه ای

۷. اخلاقی فکر کردن

۷. اخلاقی تصمیم گرفتن

۸. اخلاقی عمل کردن

۹. چگونگی تصمیم گیری در موارد خاص: خودکشی، بیماریهای روانی، اختلافات خانوادگی،

پرخاشگری، انحرافات جنسی، اعتیاد، بیماریهای واگیر از جمله ایدز و هپاتیت

۱۰. اخلاق در ثبت داده ها:

۱. شیوه نگارش اخلاقی در ارجاع ها، تهیه برگه های اطلاع رسانی، اخذ تعهدات اخلاقی، رعایت حق کپی رایت

و حق مالکیت معنوی

۲. رعایت اخلاق در تهیه فیلم و تصویر از مراجع آن، گزارش کیس در مجامع دیگر، انتقال اطلاعات به

سایر مراجع و ...

۳. اخلاق در اختلالات مختلف: اختلالات رشدی و اکتسابی زبان، اختلال در بلع، اختلالات حسی و حرکتی، اختلالات صوت و ...

۴. آشنایی با انواع گزارشهای تخلف و رویکردهای حرفه ای و قضایی با آنها

منابع اصلی درس:

1. Body, R. & McAllister, L. Ethics in Speech and Language Therapy, Wiley. 2009.

2. American Speech-Language-Hearing Association. Code of Ethics [Ethics]. Available from <http://www.asha.org/policy>. 2010

3. American Speech-Language-Hearing Association. Practices and Procedures of the Board of Ethics [Ethics]. Available from <http://www.asha.org/policy>. 2012

۴. انجمن جهانی پزشکی. دست نامه اخلاق پزشکی. ترجمه ن از آفرین قاسم زاده و نریمان سپهروند. دانشگاه علوم پزشکی ارومیه. ۲۰۰۵

۵. لاریجانی، ب. پزشک و ملاحظات اخلاقی، جلد اول: مروری بر مبانی اخلاق پزشکی. تهران: برای فردا. ۱۳۸۳

۶. لاریجانی، ب. و همکاران. پزشک و ملاحظات اخلاقی، جلد دوم: تصمیم گیری اخلاقی در موارد واقعی. تهران: برای فردا.

۱۳۸۳

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با

استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

نام درس: اختلالات صداهای گفتار کد درس: ۳۸

پیش نیاز یا همزمان: آواشناسی - فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی - رشد و تکامل گفتار و زبان
تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مباحث آسیب شناسی، ارزیابی و درمان اختلالات صداهای گفتار کودکان و بزرگسالان، دستیابی به باور بهبودپذیری این اختلالات و کسب توانایی در اجرای عملی آنها

شرح درس: دانشجویان دوره کارشناسی در این درس جنبه های طبیعی و غیرطبیعی بدخیل در رشد صداهای گفتار و اختلالات آن را فرا می گیرند، روش ها و راهکارهای مبتنی بر آسیب شناسی گفتار و زبان را در ارزیابی و درمان این اختلالات می آموزند و شیوه های مربوطه را به طور عملی فرامی گیرند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. جایگاه صداهای گفتار در ساختار زبان
۲. پایه های آواشناسی تولید صداهای گفتار و تفاوت های آن با صداهای غیر گفتار
۳. هماهنگی تولید و پردازش موازی صداهای گفتاری
۴. ملاحظات آنرودینامیک، آکوستیک، حسی و حرکتی در صداهای گفتار
۵. مروری بر سطوح سازماندهی گفتار
۶. شاخص های کیفی و کمی تولید صدای گفتار
۷. فرایندهای واجی
۸. طبقه بندی اختلالات صدای گفتار
۹. عوامل موثر بر تولید صداهای گفتار
۱۰. روش های ارزیابی صداهای گفتار شامل بسته های ارزیابی، انواع روش های نمونه گیری
۱۱. تعیین نیاز به مداخله و تعیین اهداف درمان
۱۲. انتخاب صداهای هدف برای درمان
۱۳. ملاحظات کلی در درمان اختلالات صدای گفتار
۱۴. روش های انداز گیری تغییرات بالینی، تعمیم و ترخیص
۱۵. رویکردهای درمانی مبتنی بر حرکت (شامل روش های فراخوانی و ایجاد صداهای گفتاری، perceptual training, core, traditional approach, Gradual Phonetic approximation, shaping, phonetic placement, (vocabulary approach)
۱۶. رویکردهای درمانی مبتنی بر زبان (minimal pair contrast therapy شامل multiple oppositions therapy, whole Language intervention, cycles approach)

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. اجرای عملی روش های غربالگری و ارزیابی و مداخله اختلالات صداهای گفتاری بیمار نما
۲. مشاهده نمونه واقعی روش های ارزیابی و مداخله (نمونه فیلم تهیه شده یا اجرای واقعی)
۳. تهیه گزارش و نقد و بررسی روش های مشاهده شده
۴. تهیه گزارش از مداخلات درمانی مشاهده شده

منابع اصلی درس:

1. Bleile, KM. Manual of articulation and phonological disorders: Infancy through adulthood. CA: Thomson Delmar Learning.2004.
2. Williams, A.L. McLeod, S. McCauley, RJ. Interventions for speech sound disorders in children, Baltimore: Brookes Publishing Company.2010.
3. Bernthal, JE. Bankson, NW.& Flipsen, P. Articulation and phonological disorders: Speech sound disorders in children. Boston: Allyn and Bacon.2012.

۴. ظریفیان ط. مجموعه آزمون ارزیابی تشخیصی آوایی و واجی. تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. ۱۳۹۴.

۵. سلیمانی ز، دستجردی م. آزمون آگاهی واجشناختی، تهران: پژوهشکده کودکان استثنایی. ۱۳۸۹

۶. آرنی کاشانی، ز. قربانی، ع. آزمون شنیداری مهارتهای آگاهی واجشناختی «آشا-۵» ویژه کودکان ۵-۶ ساله فارسی زبان - تهران: ستایش هستی. ۱۳۸۸.

شیوه ارزیابی دانشجو: ارزیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش های ارزیابی و درمان انجام می شود.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با جنبه های نظری و عملی روش های ارتباطی مکمل و جایگزین (AAC) در توانبخشی اختلالات گفتار و زبان، فهم حقوق ارتباط بیماران و باور اثربخشی AAC

شرح درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیم، راهکارها، تکنیکها و همچنین ابزارهای AAC آشنایی می شوند؛ دلایل و منطق استفاده از AAC را می آموزند؛ از معیارهای تعیین افراد نیازمند به این روش ها آگاه می شوند؛ شیوه های انتخاب ابزار مناسب برای هر بیمار و تهیه ابزارها و اجرای عملی روش ها را یاد می گیرند.

رتوس مطالب نظری (۹ ساعت):

۱. روش های ارتباطی مکمل و جایگزین: تاریخچه، تعاریف، ماهیت و اجزا
۲. انواع نظامهای برقراری ارتباط مکمل و جایگزین
۳. اصطلاح شناسی در AAC
۴. نظامهای نمادین مختلف در AAC
۵. انواع اختلالاتی که نیازمند AAC هستند
۶. روش های ارتباطی بدون ابزار
۷. روش های ارتباطی با ابزار
۸. روش های مبتنی بر تکنیکهای ساده (LOW TECH)
۹. روش های مبتنی بر تکنیکهای پیشرفته (HIGH TECH)
۱۰. معیارهای تهیه فهرست واژگان
۱۱. روش های ارزیابی خدمات گیرندگان برای تعیین مناسبترین AAC
۱۲. روش های فعال سازی ابزارهای AAC
۱۳. جمعیت های ویژه و AAC: معلولان جسمی، معلولان ذهنی، آسیبهای حرکتی گفتار، ناتوانیهای زبانی اکتسابی و رشدی
۱۴. محیطهای ویژه و AAC: بیمارستان، مدرسه، خانه

رتوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. ارزیابی حداقل دوماجرع مبتلابه اختلالات گفتار، زبان، و ارتباط
۲. تهیه حداقل دو نمونه ابزار برای مراجع انبیاژ مندیبه استفاده از روش AAC
۳. استفاده از ابزار ساخته شده برای حداقل دو نمونه از مراجع انبیاژ مندیبه استفاده از روش AAC یا بیمار نما

منابع اصلی درس:

1. Glennen, SL. & De Coste, DC. The Handbook of augmentative and alternative communication. San Diego: Singular, 1997.
2. Beukelman DR, Mirenda P. Augmentative and alternative communication: supporting children and adults with complex communication needs. Paul H. Brookes Pub. 2012.
۳. ظریفیان ط، ملکیان م، مکارمی م، روش های ارتباطی مکمل و جایگزین، تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۹۵.

منابعی برای مطالعه بیشتر:

1. Hurtig RR, Downey DA. Augmentative and alternative communication in acute and critical care setting. San Diego: Plural, 2009.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و ساخت ابزار و اجرای عملی آنبر روی بیماران انجام می شود.

نام درس: پروژه
پیش نیاز یا همزمان: آمارمقدماتی - روش تحقیق در آسیب شناسی گفتار و زبان
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: اجرای مشارکت در اجرای پژوهشهای کاربردی در حوزه آسیب شناسی گفتار و زبان

شرح درس: در این درس دانشجوی باید بتواند یا بخشی از یک طرح پژوهشی را به صورت مطالعه آزمایشی انجام دهد؛ یا در جمع آوری دادههای یک پروژه در حال اجرا مشارکت نماید؛ یا انواع مرور منابع را برای طرح پژوهشی در حال اجرا انجام دهد. دانشجوی همچنین می تواند یک طرح پژوهشی کامل را پیشنهاد داده و به اجرا درآورد و گزارش نماید که تمام این مراحل زیر نظر استاد راهنمای محقق مربوطه انجام می شود.

رئوس مطالب عملی (۶۸ ساعت):

۱. تهیه فلوجارت فعالیت پژوهشی انتخاب شده شامل برنامه زمان بندی و فعالیتهای پیش بینی شده در هر مرحله و تهیه نقشه پژوهش
۲. اجرای عملی فعالیت پژوهشی تعیین شده
۳. ارائه گزارش شفاهی و کتبی به استاد راهنما

منابع اصلی درس:

۱. لامعی، ا. روش تحقیق کاربردی - راهنمای تهیه پیشنهاد طرح تحقیقاتی در علوم پزشکی. تهران: موسسه فرهنگی انتشارات ی تیمورزاده، نشر طبیب، ۱۳۷۹.
۲. سرمد، ز و همکاران. روش های تحقیقی در علوم رفتاری. چاپ ششم. تهران: انتشارات آگاه، ۱۳۸۱.
۳. دلاور، ع. مبانی نظری و علمی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. چاپ سیزدهم. تهران: رشد، ۱۳۹۴.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و ساختار اجرا عملی آنبر روی بیمار انجام می شود.

نام درس: کارآموزی (۱) کد درس: ۴۱

پیش نیاز یا همزمان: مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتار درمانی) کد ۲۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس:

- آشنایی با محیط بالینی و بخش گفتار درمانی در محیط‌های مختلف بالینی (setting) مانند بیمارستان، مراکز توانبخشی روزانه، مراکز اقامتی و شبانه روزی، مدارس استثنایی، مراکز خصوصی، کلینیک‌های ویژه دانشگاهی
- آشنایی کلی و اولیه با انواع اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع و علل وجود آورنده آنها از طریق مشاهده

شرح درس: در این درس دانشجویان با استانداردهای گفتار درمانی در فضاهای مختلف بالینی (setting) آشنایی خواهد کرد. با حضور در این مراکز انواع اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع را مشاهده کرده و ویژگی‌های هراختلال و علل به وجود آورنده‌ی آنها را می‌آموزد.

سرفصل مطالب کارآموزی (۱۰۲ ساعت):

۱. مشاهده حداقل ۴ محیط مختلف بالینی (setting) و مشاهده گفتار درمانی اختصاصی ویژه‌ی هر محیط
۲. مشاهده اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع و تعیین ویژگی‌های هراختلال و علل به وجود آورنده‌ی آنها
۳. معرفی و بحث درباره‌ی استانداردهای فضاهای بالینی مورد نیاز برای دفاتر و بخش‌های گفتار درمانی در هر محیط

منابع اصلی درس:

1. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology, Plural publishing. 2005.
2. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar. 2009.
3. Roth F. & Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar. 2011.
۴. لندیس، ک. و ندرود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیب شناسی گفتار و زبان. مترجمین: طاهره سیما شیرازی، مامک جولایی، اکبر دارویی. کرج: نشر سرافراز، ۱۳۸۹
۵. دوايت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، و درمان اختلالات گفتار - زبان. مترجم: جمشید پورقرب، تهران: پایگاه فرهنگ، قلم علم، ۱۳۹۳

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

۱. ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارنما (logbook)، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن
۲. ارزیابی ۳۶۰ درجه

نام درس: کارآموزی (۲) کد درس: ۴۲
پیش نیاز یا همزمان: کارآموزی (۱) - رشد و تکامل گفتار و زبان کد ۲۵
تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس: کسب آگاهی و مهارت مورد نیاز در مورد مقررات بالینی، اصول بهداشت و ایمنی کار، نحوه کسب و ثبت اطلاعات، آشنایی با ابزارهای ارزیابی، نحوه پذیرش

شرح درس: در این درس دانشجویان با اصول مشاهده عملی بالینی، بهداشت و ایمنی کار، چگونگی پذیرش و برقراری ارتباط با بیماران، ابزارهای کمک آموزشی رایج و لوازم معاینه در گفتار درمانی، مقررات بالینی مرتبط با فرایند تشخیص، ارزیابی و درمان اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع آشنا خواهند شد.

سرفصل مطالب کارآموزی (۱۰۲ ساعت):

۱. رعایت اصول بهداشت و ایمنی کار
۲. مشاهده مستقیم پذیرش بیمار
۳. مشاهده نحوه برقراری ارتباط با بیماران
۴. مشاهده کاربرد ابزارهای کمک آموزشی و درمانی رایج در گفتار درمانی
۵. مشاهده چگونگی رعایت مقررات بالینی
۶. مشاهده فرایند ارزیابی و تشخیص حداقل سه اختلال گفتار، زبان، ارتباط و بلع
۷. مشاهده برنامه ریزی درمان شامل تعیین اهداف درمانی و اولویتهای درمان و اجرای آن در حداقل سه اختلال گفتار، زبان، ارتباط و بلع
۸. مشاهده فرایند مشاوره به بیمار

منابع اصلی درس:

1. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology. Plural publishing. 2005,
2. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar. 2009.
3. Roth F. & Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar. 2011,
۴. لندیس، ک. و ندرود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیب شناسی گفتار و زبان. مترجمین: طاهره سیما شیرازی، مامک جولایی، اکبر دارویی. کرج: نشر سرافرا از ۱۳۸۹
۵. دوایت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی و درمان اختلالات گفتار - زبان. مترجم: جمشید پورقرب. تهران: پایگاه فرهنگ، قلم علم. ۱۳۹۳

شیوه ارزیابی دانشجویان:

۱. ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارنما (logbook)، تشویق ها و تذکرات، گواهی های انجام کار و نظایر آن
۲. ارزیابی ۳۶۰ درجه

نام درس: کارآموزی (۳) کد درس: ۴۳

پیش نیاز یا همزمان: کارآموزی (۲) - اخلاق حرفه ای در گفتار درمانی کد ۳۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس: کسب مهارت در تشخیص، ارزیابی و درمان اختلالات گفتار، زبان و بلع

شرح درس: در این درس دانشجویان با مشاهده و همکاری با سرپرست، در قالب دستیاری، در زمینه ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع کسب و ثبت اطلاعات و پرونده نویسی به کسب مهارت و تجربه می پردازند تا در آینده بتوانند به طور مستقل به فعالیتهای گفتار درمانی بپردازند.

سرفصل مطالب کارآموزی (۱۰۲ ساعت):

- مشاهده و همکاری در کسب و ثبت اطلاعات از طریق انجام مصاحبه، مشاهده و پرسشنامه
- مشاهده و همکاری در فرایند ارزیابی و تشخیص
- مشاهده و همکاری در فرایند برنامه ریزی درمان و اجرای آن شامل تعیین اهداف درمانی و اولویتهای درمان
- مشاهده و همکاری در فرایند ارجاع بیمار
- مشاهده و همکاری در فرایند مشاوره بیمار
- نمونه گیری گفتار و زبان
- به کارگیری تکنیکهای درمان ((Fading, modeling, prompting, shaping, manual Guidance, instruction)) به ازای هر تکنیک
- به کارگیری تکنیکهای تقویت و باز داری
- به کارگیری روش های درمانی کودک - محور شامل تکنیکهای Indirect language stimulation
- به کارگیری روش های درمانی درمان گر - محور شامل Drill, Drill play, Modeling به ازای هر روش
- به کارگیری روش های درمانی هیبرید شامل Focused stimulation, Vertical structuring, Milieu Teaching, Incidental Teaching, Mand-model approach, Script Therapy به ازای هر روش
- بحث و بررسی و تبادل نظر سرپرست و دانشجویان (ارزیابی نقادانه) در مورد انجام مصاحبه، فرایند ارزیابی، درمان و ثبت اطلاعات و پرونده نویسی

منابع اصلی درس:

1. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology. Plural publishing. 2005.
 2. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar. 2009.
 3. Roth F. & Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar. 2011.
 4. لندیس، ک. و ندرود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیب شناسی گفتار و زبان. مترجمین: طاهره سیما شیرازی، مامک جولایی، اکبر دارویی. کرج: نشر سرافرازان، ۱۳۸۹
 5. دوایت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، و درمان اختلالات گفتار - زبان. مترجم: جمشید پورقربیب. تهران: پایگاه فرهنگ، قلم علم. ۱۳۹۳
- شیوه ارزشیابی دانشجویان:
۱. ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارتما (logbook)، تشویقها و تذکرات، گواهیهای انجام کار و نظایر آن
 ۲. ارزیابی ۳۶۰ درجه

نام درس: کارآموزی در عرصه (۱) کد درس: ۴۴

پیش نیاز یا همزمان: کارآموزی (۳)

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: کسب مهارت مقدماتی برای ارزیابی، تشخیص و درمان حداقل یکی از اختلالات گفتار و زبان، ارتباط و بلع
شرح درس: در این درس دانشجویان باید بتوانند ضمن مشارکت در طراحی برنامه درمانی و انتخاب لوازم ارزیابی، کم آموزشی، وسایل معاینه، توانمندیهای لازم برای ارزیابی، تشخیص و درمان حداقل یکی از اختلالات تکاملی زبان را به شکل تعامل فرد به فرد و با رعایت اصول اخلاق حرفه ای کسب نمایند.
سرفصل مطالب (۱۵۳ ساعت):

۱. شرکت در جلسه تبادل نظر صبحگاهی با حضور سرپرست جهت ارائه برنامه مربوط به همان روز

۲. کسب اطلاعات از بیمار و تشکیل پرونده

۳. ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات تکاملی زبان در دو سن زبانی مختلف با نظارت کامل سرپرست

۴. تعیین پیش آگهی با نظارت کامل سرپرست

۵. بررسی و شناسایی تاثیر اختلال بر بیمار، خانواده و اطرافیان با نظارت کامل سرپرست

۶. طرح ریزی برنامه شامل تعیین اهداف درمانی و اولویتهای درمان و اجرای روش های با نظارت کامل سرپرست

۷. فراگیری همکاری و هماهنگی با سایر متخصصان در کارگروهی برای ارزیابی و درمان بیماران

۸. مدیریت زمان و فضای جلسه درمانی با نظارت کامل سرپرست

۹. تحلیل سطوح گفتار و زبان (به ازای هر سطح)

۱۰. اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره pre-linguistic

۱۱. اجرای عملی روش های مداخله در دوره pre-linguistic

۱۲. اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره emerging language

۱۳. اجرای عملی روش های مداخله در دوره emerging language

۱۴. اجرای عملی روش های ارزیابی در دوره developing language

۱۵. اجرای عملی روش های مداخله در دوره developing language

منابع اصلی درس:

1. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology. Plural publishing. 2005.
2. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar. 2009.
3. Roth F. & Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar. 2011.

۴. لندیس، ک. و ندرود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیب شناسی گفتار و زبان. مترجمین: طاهره سیما شیرازی،

مامک جولایی، اکبر دارویی، کرج: نشر سرافر از، ۱۳۸۹

۵. کاظمی، ی.، تخشب، م.، ملکیت. بسته های پایش نیمرخ ارزیابی زبان در کودکان، اصفهان، ناشر مؤلف. ۱۳۹۵

۶. دوایت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، و درمان اختلالات گفتار - زبان. مترجم:

جمشید پورقربیب. تهران: پایگاه فرهنگ، قلم علم. ۱۳۹۲

شیوه ارزیابی دانشجویان:

۱. ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارنما (logbook)، تشویق ها و تذکرات، گواهی های انجام کار و نظایر آن

۲. ارزیابی ۳۶۰ درجه

نام درس: کارآموزی در عرصه (۲) کد درس: ۴۵

پیش نیاز یا همزمان: کارآموزی در عرصه (۱)

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی: کسب مهارت مقدماتی برای ارزیابی، تشخیص و درمان حداقل دو اختلال از اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع شرح درس: دانشجو باید بتواند ضمن مشارکت در طراحی برنامه درمانی و انتخاب لوازم ارزیابی، کمک آموزشی و وسایل معاینه توانمندیهای لازم را برای ارزیابی، تشخیص و درمان حداقل دو اختلال از اختلالات صدای گفتاری، اختلالات روانی گفتاری اختلالات گفتار و زبان در کودکان مبتلا به آسیب دیدگی شنوایی، اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان به شکل تعامل فرد به فرد و در تماس مستقیم با مراجعان با رعایت اصول اخلاق حرفه ای کسب نماید.

سرفصل مطالب (۱۵۳ ساعت):

۱. شرکت در تبادل نظر صبحگاهی با حضور سرپرست جهت ارائه برنامه مربوطه به همان روز
۲. کسب اطلاعات از بیمار و تشکیل پرونده
۳. ارزیابی، تشخیص و درمان حداقل دو اختلال صدای گفتاری و اختلالات روانی گفتاری اختلالات گفتار و زبان در کودکان مبتلا به آسیب دیدگی شنوایی، اختلال تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان با نظارت کامل سرپرست
۴. تعیین پیش آگهی یا نظارت کامل سرپرست
۵. بررسی و شناسایی تاثیر اختلال بر بیمار، خانواده و اطرافیان با نظارت کامل سرپرست
۶. طرح ریزی برنامه شامل تعیین اهداف درمانی و اولویتهای درمان و اجرای روش ها با نظارت کامل سرپرست
۷. فراگیری همکاری با سایر متخصصان در کارگروهی برای ارزیابی و درمان بیماران
۸. مدیریت زمان و فضای جلسه درمان با نظارت کامل سرپرست
۹. بکارگیری آزمون های ارزیابی مهارتهای شنیداری شامل آزمون توانا، آزمون مدرس، APT-HI و آشنایی با آزمون Ling
۱۰. بکارگیری روش های ارتباطی شامل رویکردهای AVT, AOT, speech reading, cued speech, sign language و total communication در توان بخشی شنوایی
۱۱. بکارگیری روش Ling و روش های تصحیح تولید
۱۲. بکارگیری آزمون ها و تکنیکهای ارزیابی لکت درک و دکان KiddyCat, Cat, SSI-3, SSI-4, %SS, SR
۱۳. بکارگیری روش های شکل دهی روانی گفتار
۱۴. بکارگیری روش های ارزیابی ویژه اختلالات صداهای گفتار
۱۵. بکارگیری روش های درمانی مبتنی بر حرکت (شامل روش های قراخوانی و ایجاد صداهای گفتاری، perceptual training, phonetic placement, shaping, Gradual Phonetic approximation, core traditional approach, vocabulary approach) به ازای هر روش
۱۶. بکارگیری روش های درمانی مبتنی بر زبان شامل (minimal pair contrast therapy multiple oppositions) whole Language intervention, cycles approach, therapy) به ازای هر روش
۱۷. بکارگیری روش های تحریک دهانی Beckman در اختلال تغذیه و بلع
۱۸. بکارگیری روش های جبرانی در اختلال تغذیه و بلع (تغییر وضعیت، تغییر غلظت ماده غذایی، تغییر روش ارائه ماده غذایی و استفاده از پروتزها)
۱۹. بکارگیری روش های توانبخشی در اختلال تغذیه و بلع (مانورهای بلع، روش های افزایش درون دادهای حسی، روش های تقویت عضلات)

منابع اصلی درس:

1. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology. Plural publishing.2005.
2. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar.2009.
3. Roth F.& Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar. 2011.
4. لتدیس، ک. وندروود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیشناسیگفتار و زبان ، مترجمین: طاهره سیما شیرازی، مامک جولایی، اکبر دارویی. کرج: نشر سرافراز ، ۱۳۸۹
5. دوائت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، و درمان اختلالات گفتار - زبان . مترجم: جمشید پورقربیب. تهران: پایگاه فرهنگ، قلمعلم. ۱۳۹۳

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارنما (logbook)، تشویقها و تذکرات، گواهیهای انجام کار و نظایر آن
۱. ارزیابی ۳۶۰ درجه

نام درس: کارآموزی در عرصه (۳) کد درس: ۴۶
پیش نیاز یا همزمان: کارآموزی در عرصه (۲)
تعداد واحد: ۶ واحد
نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی: کسب مهارت در حد متوسط برای ارزیابی، تشخیص، و درمان اختلالات گفتار، زبان و بلع

شرح درس: دانشجو باید بتواند با رعایت اصول اخلاق حرفه ای، آزمون های رسمی و غیررسمی و ابزارهای مورد نیاز برای ارزیابی، تشخیص، و درمان مراجعان را انتخاب کرده و براساس برنامه درمانی به کاربرد. همچنین توانایی طراحی برنامه درمانی را کسب کرده و در طول اجرای مداخلات، پیشرفت مراجع را از بیینی واند از ه گیری کند، توصیه های پیشگیرانه بدهد، و زمان و فضای جلسه درمانی را مدیریت کند.

سرفصل درس کارآموزی در عرصه (۳۰۶ ساعت):

۱. شرکت در جلسه تبادل نظر صبحگاهی با حضور سرپرست جهت ارائه برنامه های مداخله ای مربوط به همانروز
۲. کسب اطلاعات از مراجع و تشکیل پرونده
۳. ارزیابی، تشخیص، و درمان اختلالات گفتار و زبان، ارتباط و بلع، با نظارت نسبی سرپرست
۴. تعیین پیش آگهی برای مراجع ان با نظارت نسبی سرپرست
۵. بررسی و شناسایی تأثیر اختلال بر مراجع، خانواده و اطرافیان با نظارت نسبی سرپرست
۶. ارائه توصیه های پیشگیرانه به مراجع و خانواده وی با نظارت نسبی سرپرست
۷. طرح ریزی برنامه درمانی شامل تعیین اهداف درمانی و اولویتهای درمان و اجرای روش های درمانی، بررسی و گزارش نتایج حاصل از آن با نظارت نسبی سرپرست
۸. همکاری و هماهنگی با سایر متخصصان در کارگروهی برای ارزیابی و درمان مراجع ان
۹. باز بیینی مستمر نتایج اجرای برنامه درمانی و اصلاح آنها در صورت لزوم با نظارت نسبی سرپرست
۱۰. مدیریت زمان و فضای جلسه درمان با نظارت نسبی سرپرست
۱۱. بکارگیری روش های ارزیابی شنیداری-ادراکی صوت (غیررسمی و رسمی با استفاده از مقیاس GRBAS)، ارزیابی تنفس (الگوی تنفس، حجم تنفس، فشار تنفس، جریان هوای تنفسی و هماهنگی گفتار و تنفس)، لمس حنجره (روش آرنسون)
۱۲. اجرای برنامه های صوت درمانی با تمرکز بر شیوه های تسهیل کننده صوت
۱۳. اجرای عملی ارزیابی بیان شفاهی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن؛ اجرای عملی ارزیابی نامیدن؛
۱۴. اجرای عملی RET؛ اجرای عملی HELPSS؛ اجرای عملی VAT؛ اجرای عملی PACE؛ اجرای عملی MIT؛ اجرای عملی درمان آگرماتیسیم (Treatment of underlying forms)؛ اجرای عملی درمان آگرافی (Anagram and copy treatment)؛ اجرای عملی درمان آکسی (Establishing Key Words)؛ اجرای عملی LOT
۱۵. بکارگیری روش های تحریک دهانی Beckman در اختلال تغذیه و بلع
۱۶. بکارگیری روش های جبرانی در اختلال تغذیه و بلع (تغییر وضعیت، تغییر غلظت ماده غذایی، تغییر روش ارائه ماده غذایی و استفاده از پروتژها)
۱۷. بکارگیری روش های توانبخشی در اختلال تغذیه و بلع (مانورهای بلع، روش های افزایش درون دادهای حسی، روش های تقویت عضلات)
۱۸. معاینه اندامهای گفتاری؛ معاینه دستگاه تنفسی برای تولید گفتار؛ معاینه دستگاه کامی-حلقی؛ معاینه دستگاه تشدید؛ معاینه دستگاه تلفظ؛ ارزیابی آهنگ گفتار

۱۹. بکارگیری روش های درمانی نقائص زیرسیستمهای تولید گفتار در اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد شامل روش های درمان نقائص تشدید، آواسازی، تنفس، تولید، و آهنگ گفتار
۲۰. بکارگیری روش های غیرگفتاری کنترل حرکتی شامل ماساژ، دستورزی، PNF و تعادل
۲۱. تهیه ابزارهای low-tech برای روش های ارتباطی مکمل و جایگزین
۲۲. غربالگری و پیشگیری از اختلالات زبان شفاهی، یادگیری، و خواندن
۲۳. ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن

منابع اصلی درس:

1. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology. Plural publishing, 2005.
2. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar, 2009.
3. Roth F. & Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar, 2011.
۴. لندیس، ک. و ندرود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیب شناسی گفتار و زبان. مترجمین: طاهره سیما شیرازی، مامک جولایی، اکبر دارویی، کرج: نشر سرافراز، ۱۳۸۹
۵. دوایت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، و درمان اختلالات گفتار - زبان. مترجم: جمشید پورقرب. تهران: پایگاه فرهنگ، قلمعلم، ۱۳۹۳

شیوه ارزیابی دانشجویان:

۱. ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارنما (logbook)، تشویقها و تذکرات، گواهیهای انجام کار و نظایر آن
۲. ارزیابی ۳۶۰ درجه

هدف کلی: کسب مهارت در سطح پیشرفته برای ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع به طور مستقل.

شرح درس: دانشجو باید بتواند با رعایت اصول اخلاقی موارد زیر را انجام دهد:
با استفاده از منابع مختلف به جمع آوری داده بپردازد و از آن برای ارزیابی و طراحی برنامه درمان استفاده کند.
ارزیابی را با توانمندیها و نیازهای مراجع و درمان را با نتایج اندازه گیری پیشرفت مراجع تطبیق دهد.
اختلالات چند معلولیتی را تشخیص و درمان کند.
نتایج آزمون‌ها را تفسیر نماید.

موارد ارجاع را تشخیص داده و به متخصصان مربوط ارجاع دهد.
جهت گفتار درمانی را به طور مستقل مدیریت کند.
مشاوره‌های مناسب و لازم را به خانواده و مراجعش ارائه دهد.

رئوس مطالب (۳۰۶ ساعت):

۱. شرکت در جلسه تبادل نظر صبحگاهی با حضور سرپرست جهت ارائه برنامه مربوط به همانروز
۲. کسب اطلاعات از بیمار و تشکیل پرونده
۳. ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات گفتار، زبان، ارتباط و بلع به طور مستقل
۴. تعیین پیش‌آگهی به طور مستقل
۵. بررسی و شناسایی تاثیر اختلال بر بیمار، خانواده و اطرافیان به طور مستقل
۶. آموزش و مشاوره به اعضاء و خانواده برای نحوه ارتباط با بیمار و همکاری با درمان‌گر
۷. شناسایی نیازهای بیمار و خانواده‌ها و ارجاع مناسب آنها به سایر متخصصان
۸. طرح ریزی برنامه شامل تعیین اهداف درمانی و اولویتهای درمان و اجرای روش‌ها و بررسی و گزارش نتایج حاصل از آن به طور مستقل در انواع مراجعان تک معلولیتی و چند معلولیتی
۹. همکاری و هماهنگی با سایر متخصصان درک ارگرومی برای ارزیابی و درمان بیماران
۱۰. بازبینی مستمر نتایج اجرای برنامه‌های درمانی و اصلاح آنها در صورت لزوم به طور مستقل
۱۱. مدیریت زمان جلسات، فضای بالینی، همکاری و خود به طور مستقل
۱۲. به طور مستقل نتایج آزمون‌ها را تفسیر و گزارش کند.

منابع درس:

۱. Dwight, D. Here's how to do therapy? Hands-on core skills in speech-language pathology, Plural publishing, 2005.
۲. لندیس، ک. و ندرود، ج. جانگسما، آ. طرح درمان در آسیب‌شناسی گفتار و زبان - مترجمین: طاهره سیما شیرازی، مامک جولایی، اکبر دارویی. کرج: نشر سرافراز، ۱۳۸۹
۳. دوایت، د. راهنمای کاربردی برای ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی و درمان اختلالات گفتار - زبان، مترجم: جمشید پورقریب، تهران: پایگاه فرهنگ، قلم علم، ۱۳۹۳

منابع برای مطالعه بیشتر:

1. Anderson, JL. The supervisory process in speech-language pathology and audiology. Little Brown. 1988.
2. McCrea, ES. Brasseur, JA. The supervisory process in speech-language pathology and audiology. Allyn and Bacon. 2003
3. Lubinski, R. Hudson, MW. Professional Issues in Speech-Language Pathology and Audiology 4th Edition. Delmar Cengage Learning. 2012.
4. Hegde, M.N. & Davis, D. Clinical methods and practicum in speech-language pathology. New York: Delmar. 2009.
5. Roth F. & Worthington C., Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Delmar. 2011.

شیوه ارزیابی دانشجو:

۱. ارزیابی کارپوشه (portfolio) شامل ارزیابی کارنما (logbook)، تشویقها و تذکرات، گواهی های انجام کار و نظایر آن
۲. ارزیابی ۳۶۰ درجه

نام درس: داروشناسی برای درمان گران گفتار و زبان کد درس: ۴۸

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف درس: آشنایی با اصول پایه داروشناسی، مکانیسم عملکرد داروها، دارودرمانی در بیماریهای مرتبط با تکلم و ارتباط شخص با دیگران

شرح درس: در این درس دانشجویان نام و مکانیسم داروهایی را فرا می‌گیرند که بر قدرت درک و بیان، کنترل رفتار، یادگیری، عضلات اندام‌های گویایی، عملکرد مغز، هوشیاری، کنترل ترشح بزاق، راه‌های حسی و حرکتی حنجره و تارهای صوتی، توانایی بلع و برقراری ارتباط با دیگران اثر می‌گذارند. به علاوه عوارض موقت و دائم داروها و نکاتی در مورد نحوه برقراری ارتباط و آموزش به بیمار تدریس خواهد شد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت)

- اصول و کلیات داروشناسی: تعاریف، فارماکوکینتیک، فارماکودینامیک، گیرنده‌های محل اثر دارو

- داروهای آدرنرژیک و آنتی‌آدرنرژیک: گیرنده‌ها، داروهای مرتبط، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

- داروهای کولینرژیک و آنتی‌کولینرژیک: گیرنده‌ها، داروهای مرتبط، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

- مقدمه‌ای بر عملکرد داروها در سیستم اعصاب مرکزی: تعاریف، ناقلین پیام و سیستم‌های پیام‌رسانی در سیستم

اعصاب مرکزی، گیرنده‌ها و کانال‌های یونی، محل اثر داروها

- داروهای آرام‌بخش- خواب آور و اویپوئیدها: داروها، گیرنده‌ها و مکانیسم اثر داروها، کاربردهای بالینی و عوارض

داروها

- داروهای ضد تشنج و شل‌کننده عضلات: داروها، گیرنده‌ها و مکانیسم اثر داروها، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

- داروهای محرک سیستم اعصاب مرکزی: داروها، کاربردهای بالینی و موارد سوء استفاده، کنترل عوارض دارویی

- داروهای مورد استفاده در بیماران مبتلا به اختلالات تکلم ۱ (اختلالات آفازی، دیس فونی و دیس آرتری):

پاتوفیزیولوژی بیماری، بیماریهای مرتبط، داروهای مورد استفاده و مکانیسم عملکرد داروها، کاربردهای بالینی و عوارض

داروها

- داروهای مورد استفاده در بیماران مبتلا به اختلالات تکلم ۲ (لکنت زبان و کلاترینگ): پاتوفیزیولوژی بیماری، بیماریها

ی مرتبط، داروهای مورد استفاده و مکانیسم عملکرد داروها، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

- داروهای مورد استفاده در بیماران مبتلا به دمانس: تعاریف، علل ایجاد دمانس (مثل آلزایمر)، داروهای مورد استفاده و

مکانیسم عملکرد داروها، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

- داروهای مورد استفاده در بیماران مبتلا به اوتیسم و نقص توجه/ بیش‌فعالی (ADHD): پاتوفیزیولوژی بیماری،

داروهای مورد استفاده و مکانیسم عملکرد، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

- داروهای مورد استفاده در بیماران مبتلا به اختلالات بلع: پاتوفیزیولوژی، بیماریهای مرتبط، داروهای مورد استفاده و

مکانیسم عملکرد داروها، کاربردهای بالینی و عوارض داروها

منابع اصلی درس:

1. Katzung, B. G., Masters, S. B., & Trevor, A. J. (Eds.). (2015). Basic & clinical pharmacology.
2. Zeind CS, Carvalho MG. (2017). Applied therapeutics, the clinical use of drugs- 11th Editio. Wolters Kluwer.

3. Chapey, R. (Ed.), (2008). *Language intervention strategies in adult aphasia*. Williams & Wilkins.
4. Duffy, J. Motor speech disorder: substrates, differential diagnosis, and management. Elsevier Health Sciences, 2012.
5. Colton RH. Casper JK. Leonard R. Understanding voice problems. Philadelphia:Techbooks.2011.

۶. بنجامین جیمز سادوک، ویرجینیا آلکوت سادوک، پدرو روئیز، مترجم: دکتر فرزین رضاعی، خلاصه روان پزشکی کاپلان و سادوک علوم رفتاری/ روان پزشکی بالینی جلد اول ویراست ی از دهم، تهران: انتشارات ارجمند، ۲۰۱۵
۷. Logemann JA. Evaluation and treatment of swallowing disorders. PRO-ED. 1998.
۸. سبحانی راد د. ایرانشاهیم. جنت م. دارودرمانی و تغذیه در اختلالات گفتار و زبان. مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد. ۱۳۹۵

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می‌شود.

نام درس: ارتباط شناسی سالمندان

کد درس: ۴۹

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف درس: آشنایی دانشجویان با تاثیرات فیزیولوژیکی، روانی و اجتماعی سالمندی بر جنبه های مختلف ارتباط و تغییر نگرش نسبت به پدیده سالمندی به عنوان روند طبیعی رشد

شرح درس: در این درس دانشجویان باید تغییرات فیزیولوژیکی، روانی و اجتماعی حاصل از سالمندی را بشناسند. از تغییرات ارتباطی به واسطه بیماریها ی مرتبط با سالمندی آگاه شود.

رنوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف سالمندی

۲. علت شناسی پیری

۳. تغییرات آناتومی و فیزیولوژیکی سالمندی

۴. تغییرات نورواناتومی و نوروفیزیولوژیکی سالمندی

۵. ویژگیهای ارتباطی سالمندی طبیعی

۶. تغییرات شنوایی وابسته به سالمندی

۷. تغییرات گفتار وابسته به سالمندی

۸. تغییرات زبانی وابسته به سالمندی

۹. تغییرات در بلع وابسته به سالمندی

۱۰. ویژگیهای روانی-عاطفی سالمندی

۱۱. آشنایی بانابسامانیهای ارتباطی در سالمندی به واسطه بیماریهای دوران سالمندی مانند آلزایمر، پارکینسون

۱۲. آشنایی با اصول برقراری ارتباط با سالمندان

منابع اصلی درس:

۱. کامرانی، الف.ع. حافظه و شناخت در سالمندی. دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. تهران. ۱۳۸۴
2. Worrall, L. & Hickson, L. Communication disability in aging: From prevention to intervention. San Diego, CA: Singular Publications. 2003.
3. Attix, DK. Welsh-Bohmer, KA. Geriatric neuropsychology: assessment and intervention. New York: Guilford press. 2006.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۵۰

نام درس: آشنایی با نظام های طبقه بندی بیماری و ناتوانی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با انواع نظامهای های طبقه بندی سلامت و بیماری براساس دیدگاه WHO و انجمن روانپزشکی آمریکا، توجه به اهمیت نظامهای طبقه بندی بین المللی و مورد وثوق جهانی، توانایی تحلیل وضعیت مراجع ان دارای اختلالات مختلف گفتار و زبان با استفاده از نظامهای فوق الذکر

شرح درس: در پایان این درس، دانشجو میتواند درباره انواع نظامهای های طبقه بندی سلامت و بیماری براساس دیدگاه WHO و انجمن روانپزشکی آمریکا توضیح دهد؛ اهمیت نظام ها را بیان کند؛ وضعیت مراجع ان دارای اختلالات مختلف گفتار و زبان را با استفاده از نظامهای فوق الذکر تحلیل کند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری):

۱. آشنایی با تاریخچه نظامهای طبقه بندی بیماریها و سلامت

۲. آشنایی با ICF (International Classification of Functionality, Disability, & Health)

۱. آشنایی با زیر بنای نظری ICF

۲. آشنایی با کدهای کلی و چکلیست ICF

۳. آشنایی با کدهای مرتبط با اختلالات گفتار و زبان و بلع

۳. آشنایی با ICF-CY (Children & Youth)

۱. آشنایی با کدهای کلی و چکلیست

۲. آشنایی با کدهای مرتبط با اختلالات گفتار و زبان و بلع

۴. آشنایی با ICD-10 (International Classification of Diseases) و کدهای بیماریها

۵. آشنایی با DSM-V و کدهای بیماریها

۶. ارزیابی و تفسیر علائم بالینی اختلالات گفتار و زبان و بلع براساس نظامهای طبقه بندی ذکر شده.

۷. با چگونگی استفاده از وبسایت ICF در WHO و کد دهی با استفاده از آن آشنا می شود.

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. آشنایی عملی با کاربردهای ICF و ICF-CY در اختلالات زبانی

۲. آشنایی عملی با کاربردهای ICF و ICF-CY در اختلالات گفتاری

۳. تمرین چگونگی استفاده از کدهای طبقه بندی ICF-CY - کیس مجازی

۴. تمرین چگونگی استفاده از کدهای طبقه بندی ICF-CY - کیس مجازی

منابع اصلی درس:

1. International Classification of Functioning, Disability and Health, Online version: <http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>
2. International classification of functioning, disability and health: children & youth version: ICF-CY, Geneva: WHO Press, World Health Organization, 2007
3. <http://www.who.int/classifications/icf/whodasii/en>

4. <http://www.who.int/classifications/icd/en/>

۵. انجمن روانپزشکی آمریکا. راهنمای تشخیصی و آماری اختلالهای روانی DSM-V مترجمان: فرهاد شاملو و همکاران. تهران: انتشارات ارجمند، ۱۳۹۳

۶. دواتگران، ک. طبقه بندی عملکرد، ناتوانی و سلامت: راهنمای کمیسیونهای پزشکی تشخیص نوع تعیین شدت معلولیت، تهران: سازمان بهزیستی کشور، اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل، ۱۳۹۳

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

هدف درس: آشنایی با شیوه های آموزش بهداشت و پیشگیری از اختلالات گفتار و زبان و فراگیری اصول پایه ها و شگردهای مشاوره برای بهبود بخشیدن به مهارتهای برقراری ارتباط

شرح درس: در این درس دانشجویان با اصول و فنون پیشگیری از اختلالات و چگونگی رعایت بهداشت گفتار و زبان آشنا می شوند و شیوه ارائه مشاوره و راهنمای ی در مورد گفتار و زبان و اختلالات آن را می آموزند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تعریف و تاریخچه ی مشاوره
۲. اهداف مشاوره و تفاوت های آن با روان درمانی
۳. ویژگیهای مشاوره دهنده و مشاوره گیرنده
۴. دیدگاههای مشاوره
۵. فنون مشاوره
۶. مشاوره در اختلالات روانی گفتار
۷. مشاوره در اختلالات صوت و لارنجکتومی
۸. مشاوره در اختلالات واج شناختی و آواشناختی
۹. مشاوره در اختلالات زبانی کودکان
۱۰. مشاوره در اختلالات ارتباطی عصب زاد
۱۱. مشاوره در شکاف کام و اختلالات جمجمه ای- چهره ای
۱۲. مشاوره در آسیب دیدگی شنوایی
۱۳. مشاوره در اختلالات حسی- حرکتی گفتار

منابع اصلی درس:

۱. شفیع آبادی ع. فنون و روش های مشاوره تهران: نشر ترمه. چاپ چهارم ۱۳۷۰
2. Crowe, TA. Application of counseling in speech-language pathology and audiology. Baltimor: Williams & Wilkins. 1997.
3. Luterman, DM. Counseling persons with communication disorders and their families, 2nd ed. Austin: PRO-ED, 1991.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

نام درس: بازی درمانی کد درس: ۵۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف درس: آشنایی با بازی درمانی و چگونگی اجرای آن

شرح درس: در این درس دانشجویان با بازی درمانی، اهداف، انواع و شیوه اجرای آن آشنا می شوند و از تاثیر بازی درمانی بر جنبه های مختلف ارتباطی، عاطفی، روانی و ذهنی کودک آگاهی می یابند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف بازی درمانی و اهداف آن
۲. انواع بازی درمانی
۳. ابزار و وسایل بازی درمانی
۴. اصول بازی درمانی
۵. محیط بازی درمانی
۶. بازی درمانی غیر مستقیم (بدون رهبری) و شرکت کنندگان
۷. بازی درمانی مستقیم
۸. ایجاد ارتباط
۹. پذیرش کودک
۱۰. ایجاد آزادی عمل برای کودک
۱۱. شناخت احساسات کودک و ب از تاب آن
۱۲. حفظ احترام کودک
۱۳. رهبری توسط کودک
۱۴. عدم شتاب در درمان
۱۵. ارزش محدودیت ها
۱۶. کاربرد بازی درمانی در آموزش کودکان مبتلا به اختلالات گفتار و زبان
۱۷. بازی درمانی گروهی
۱۸. بازی درمانی فردی
۱۹. بازی درمانی گروهی و فردی (به طور مرکب)
۲۰. بازی درمانی کودکان دچار معلولیت

منابع اصلی درس:

۱. Boyd Webb, N. Play Therapy with children in Crisis. New York: The Guilford press. 1997.
۲. اکسلین و م. بازی درمانی، ترجمه: احمد حجاران، تهران: انتشارات کیهان، چاپ دوم، ۱۳۶۹

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

نام درس: اصول و روش های فعالیت های گروهی

کد درس: ۵۳

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف درس: آشنایی با انواع و ماهیت فعالیتهای گروهی (تیمی) و فرایند های تشکیل و توسعه کار گروهی و شناسایی عوامل کمک کننده و یازدارنده مربوط به آن.

شرح درس: در این درس دانشجویان با ویژگیهای فعالیتهای گروهی و فردی آشنا می شوند انواع قابلیتها و ساختار کار گروهی را مورد مطالعه قرار می دهند و جنبه های مربوط به برنامه ریزی و اجرای برنامه در تشکیل و توسعه ی فعالیتهای گروهی و عوامل و موانع این نوع از فعالیتهای را یاد می گیرند تا در آینده بتوانند از این دانش در ایجاد و توسعه فعالیتهای گروهی در توان بخشی استفاده نمایند.

رنوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. سازمانهای دارای شالوده کار گروهی و سازمانهای سنتی
۲. رده بندی گروهها (هدف، تداوم، ترکیب، استقلال)
۳. شباهت کار گروهی با انواع تیم های ورزشی مانند: شنا، بیس بال، فوتبال، بسکتبال و والیبال
۴. شالوده های گروههای موفق
۵. فرایند حرکت به سوی تشکیل گروه
۶. قابلیت گروهها (دورنما، برنامه ریزی مشارکتی، تجزیه و تحلیل سازمانی، فرهنگ سازی نظامها)
۷. طراحی سازمان (ساختار مدیریت ی، ساختار کاری، آموزش، هماهنگ سازی نظامها)
۸. برنامه ریزی تغییر و انتقال (فعاليتها، افراد، منابع، تربیت و نظارت)
۹. الگوی PIPE در تشکیل گروه:

- Politic and Procedures
- Information and Communication
- People
- Equipments and facilities

۱۰. خورشید و مثلث گروه (نقاط اشتراک و تفاوت، اهداف)
۱۱. قدرت گروه (مزایا، معایب، ویژگیهای کار گروهی)
۱۲. فرایند ها و دستیابی به عملکردهای عالی
۱۳. علائم رکود در فعالیتهای گروهی
۱۴. رهنمودهای ویژه ی حل مشکلات خاص
۱۵. ارزیابی (نقش، برنامه ریزی، موارد، منابع، شیوه، زمان، افراد، کاربرد)

منابع اصلی درس:

۱. طبیبی سید جمال الدین، ملکی محمدرضا، تیم موثر. سیمای فرهنگ، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، تهران - زمستان ۱۳۸۳.

شیوه ارزشیابی دانشجویان: ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۵۴

نام درس: کاربرد روش های پاراکلینیک در گفتار درمانی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف درس:

آشنایی با آزمایشهای پاراکلینیک در شناسایی علل و عوامل اختلالات گفتار و زبان -

شرح درس:

در این درس دانشجویان با آزمایشهای مختلف مربوط به بررسی ساختمان و عملکرد اجزای مختلف بدن در ارتباط با گفتار و زبان آشنا می شوند. و نحوه استفاده از آنها را در شناسایی علل و عوامل اختلالات گفتار و زبان فرا می گیرند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. آشنایی با عکسبرداری (رادیوگرافی) و کاربردها و انواع آن.

۲. روش های عکسبرداری در ارتباط با گفتار:

- panoramic Radiography
- Keymography
- Tomography
- Xero radiography
- Tracking and x-ray microbeams
- Cineradiography

۳. روش های عکسبرداری در آواشناسی از جمله spectrography

۴. روش های عکسبرداری در اختلالات گفتار و زبان

۵. ثبت الکترومغناطیسی حرکات اندامهای گوناگون (Electromagnetic articulography)

۶. اندازه گیری حرکات اندامهای گویایی به کمک روش های فراصدا (ultrasonic measurement ofarticulators)

۷. آشنایی با روش های پیشرفته رادیولوژی و کاربرد آنها در آسیب شناسی گفتار و زبان شامل:

- CTScan (Computerised Tomography Scan)
- MRI (Magnetic Resonance Imaging)
- Pet (Positron emission Tomography)
- BP(Brain mapping)

۸. آشنایی با روش های اختصاصی بررسی اندامهای گفتار شامل:

- کام نگاری
- ثبت فعالیت های حنجره
- Electropalatography
- ElectroLaryngography

۹. آشنایی با EMG (Electromyography) و کاربرد آن در مطالعه اندامهای گفتار

۱۰. آشنایی با نوار مغز (Electroencephalography) در رابطه با اختلالات گفتار و زبان

منابع اصلی درس:

1. Ball, MJ.&Code, C.Instrumental clinical phonetics. London: Whurr pub. 1997.
2. McNeil, MR.Clinical management of sensorimotor speech disorders. Thiem, 1997.
۳. نجل رحیم، ع. برش نگاری کامپیوتری مغز. تهران: انتشارات رز. آخرین چاپ
۴. اقبال، م. رادیولوژی و اسکینینگ برای دانشجویان پزشکی. تهران: جهاد دانشگاهی. آخرین چاپ
۵. حیدریان م. مبانی فیزیکی رادیولوژی و متدهای تصویربرداری. مشهد: بنیاد فرهنگی آستان قدس رضوی. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست انجام می شود.

فصل چهارم

استانداردهای برنامه

استانداردهای برنامه آموزشی

موارد زیر، حداقل موضوعاتی هستند که بایستی در فرایند ارزیابی برنامه های آموزشی توسط ارزیابان مورد بررسی قرار گیرند:

- * ضروری است، دوره، فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز از قبیل: کلاس درس اختصاصی، سالن کنفرانس، قفسه اختصاصی کتاب در گروه، کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر مجهز به اینترنت با سرعت کافی و ترم افزارهای اختصاصی، وب سایت اختصاصی گروه و سیستم بایگانی آموزشی را در اختیار داشته باشد.
- * ضروری است، گروه آموزشی، فضاهای اختصاصی مورد نیاز، شامل: آزمایشگاه های اختصاصی، عرصه های بیمارستانی و اجتماعی را براساس مفاد مندرج در برنامه آموزشی در اختیار فراگیران قرار دهد.
- * ضروری است، دپارتمان آموزشی، فضاهای رفاهی و فرهنگی مورد نیاز، شامل: اتاق استادان، اتاق دانشجویان، سلف سرویس، نمازخانه، خوابگاه و امکانات فرهنگی ورزشی را در اختیار برنامه قرار دهد.
- * ضروری است که عرصه های آموزشی خارج دپارتمان دوره های چرخشی، مورد تایید قطعی گروه ارزیابان باشند.
- * ضروری است، جمعیت ها و مواد اختصاصی مورد نیاز برای آموزش شامل: بیمار، تخت فعال بیمارستانی، نمونه های آزمایشگاهی، نمونه های غذایی، دارویی یا آرایشی برحسب نیاز برنامه آموزشی به تعداد کافی و تنوع قابل قبول از نظر ارزیابان در دسترس فراگیران قرار داشته باشد.
- * ضروری است، تجهیزات سرمایه ای و مصرفی مورد نیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت آن ها نیز، مورد تایید گروه ارزیابان باشد.
- * ضروری است، امکانات لازم برای تمرینات آموزشی و انجام پژوهش های مرتبط، متناسب با رشته مورد ارزیابی در دسترس هیئت علمی و فراگیران قرار داشته باشد و این امر، مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، دپارتمان آموزشی مورد ارزیابی، هیئت علمی مورد نیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه آموزشی و مصوبات شورای گسترش در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، دپارتمان آموزشی برای تربیت فراگیران دوره، کارکنان دوره دیده مورد نیاز را طبق آنچه در برنامه آموزشی آمده است، در اختیار داشته باشد.
- * ضرورت دارد که برنامه آموزشی (Curriculum) در دسترس تمام مخاطبین قرار گرفته باشد.
- * ضروری است، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، گایدلاین ها، قوانین و مقررات آموزشی در دسترس همه مخاطبین قرار داشته باشد و فراگیران در ابتدای دوره، در مورد آنها توجیه شده باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است که منابع درسی اعم از کتب و مجلات مورد نیاز فراگیران و اعضای هیات علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس باشند.
- * ضروری است که فراگیران در طول هفته، طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان یا فراگیران ارشد انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشند.
- * ضروری است، محتوای برنامه کلاس های نظری، حداقل در ۸۰٪ موضوعات با جدول دروس مندرج در برنامه آموزشی انطباق داشته باشد.
- * ضروری است، فراگیران، طبق برنامه تنظیمی گروه، در کلیه برنامه های آموزشی و پژوهشی گروه، مانند کنفرانس های درون گروهی، سمینار ها، کارهای عملی، کارهای پژوهشی و آموزش رده های پایین تر حضور فعال داشته باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار داده شود.

- * ضروری است، فرایند مهارت آموزی در دوره، مورد رضایت نسبی فراگیران و تایید ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، مقررات پوشش (Dress code) در شروع دوره به فراگیران اطلاع رسانی شود و برای پایش آن، مکانیسم های اجرایی مناسب و مورد تایید ارزیابان در دپارتمان وجود داشته باشد.
- * ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در کوریکولوم آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، در گروه آموزشی برای کلیه فراگیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی ها، گواهی های فعالیت های آموزشی، داخل و خارج از گروه آموزشی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.
- * ضروری است، فراگیران کارنمای (Log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت های مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- * ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود، در برنامه های پژوهشی گروه علمی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.
- * ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه های آموزشی همکاری های علمی بین رشته ای از قبل پیش بینی شده و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری ها باشند، در دسترس باشد.
- * ضروری است، در آموزش های حداقل از ۷۰٪ روش ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود به روش های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.
- * ضروری است، دانشگاه یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک های مندرج در برنامه آموزشی باشند.

فصل پنجم

ارزشیابی برنامه آموزشی

ارزشیابی برنامه (Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه :

پس از تصویب و ابلاغ برنامه به گروه های آموزشی ، در پایان هر سال تحصیلی از مدیران گروه های آموزشی نظرخواهی به عمل می آید و با جمع آوری نتایج این نظرسنجی ها در پایان یک دوره آموزشی ۴ ساله در مقطع کارشناسی تغییرات و اصلاحات برنامه انجام خواهد شد. لازم به ذکر است بر اساس نظرسنجی های سالیانه، در صورتی که نی از به تغییر وجود داشته باشد، این تغییرات پس از هر نظرسنجی و با تایید اعضاء هیئت ممکنه، ارزشیابی و برنامه ریزی رشته گفتار درمانی اعمال خواهد شد.

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه :

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت ۴ سال از اجرای برنامه
- ۲- تغییرات عمده فناوری که نی از به ب از نگرى برنامه را مسجل کند
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص های ارزشیابی برنامه :

شاخص:

معیار:	
۶۰ درصد	★ میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه :
۶۵ درصد	★ میزان رضایت اعضاء هیات علمی از برنامه :
۵۰ درصد	★ میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه :
طبق نظر ارزیابان	★ میزان برآورد نی از ها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته:
طبق نظر ارزیابان	★ کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته:

شیوه ارزشیابی برنامه :

- نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه ، دستیاران و دانش آموختگان با پرسشنامه های از قبل ب از نگرى شدن
- استفاده از پرسشنامه های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه :

متولی ارزشیابی برنامه ، شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا ب از نگرى برنامه و سایر دبیرخانه های آموزشی و سایر اعضاء هیات علمی می باشند.

نحوه ب از نگرى برنامه :

مراحل ب از نگرى این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه ای، پیشنهادات و نظرات صاحب نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته ب از نگرى برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته ب از نگرى برنامه
- ب از نگرى در قسمت های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش نویس برنامه آموزشی ب از نگرى شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

- ۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.
- ارائه خدمات سلامت باید:

 - ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
 - ۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه یا مهربانی باشد؛
 - ۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
 - ۱-۴) بر اساس دانش روز باشد؛
 - ۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
 - ۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
 - ۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
 - ۱-۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
 - ۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
 - ۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
 - ۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
 - ۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرفوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
 - ۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
 - ۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می‌باشد هدف حفظ آسایش وی می‌باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

- ۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

 - ۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
 - ۲-۱-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
 - ۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛
 - ۲-۱-۳) نام، مسئولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛
 - ۲-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛
 - ۲-۱-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛

۶-۱-۲) کلیه اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۷-۱-۲) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۱-۲-۲) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۱-۳) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۱-۳-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛

۲-۳-۱) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛

۳-۳-۱) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛

۴-۳-۱) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛

۵-۳-۱) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۲-۳) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۱-۳-۲) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛

۲-۳-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

۱-۴) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد؛

۲-۴) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛

۳-۴) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛

۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛

۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار - مذکور در این منشور - بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما می‌تواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده تا متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد.
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا ، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- استفاده از ادوکلن و عطرهای با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، دانشجویان و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس ، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی در مکاتهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

شناسنامه حداقل های آموزشی (Logbook)

کارآموزی دانشجویان گفتار درمانی

نام و نام خانوادگی:.....شماره دانشجویی:.....

دانشجوی گرامی:

این دفترچه جهت بررسی و ارزشیابی روند آموزش بالینی دانشجویان گفتار درمانی طراحی گردیده است؛ خواهشمند است نکات ذیل را در جهت تکمیل این دفترچه رعایت نمایید:

- ۱- در این دفترچه حداقل مهارت‌های بالینی که یک دانشجو پس از طی دوره کارآموزی باید فرا گیرد ذکر شده است.
- ۲- پس از فراگیری مهارت، لازم است تأییدیه استاد مربوطه در مکان مورد نظر با درج تاریخ ثبت گردد.
- ۳- مهارتهایی که دانشجو باید پس از هر کارآموزی کسب کرده باشد، زیر عنوان همان واحد کارآموزی آمده اند. با توجه به حداقل تعداد مواردی که در هر مهارت مورد نیاز است و در جدول مهارتهای بالینی مندرج در سرفصل بازنگاری شده کارشناسی گفتار درمانی ذکر شده اند، استاد باید تعداد را ثبت نموده و امضا کند.
- ۴- چنانچه دانشجو از یک اختلال بیش از یک مورد مشاهده یا درمان نموده باشد باید در ستونهای شماره (۲ تا ۴) نوشته شود.
- ۵- اگر دانشجویی طی دوره های کارآموزی ۱ تا ۷ نتواند حداقل جلسات بالینی را کسب نماید فارغ التحصیل نشده و تجدید دوره می شود.
- ۶- شایسته است پس از اتمام هر ترم کارآموزی، دفترچه تحویل مسئول بالینی گروه گردد.

جدول شماره ۱. تعداد موارد مشاهده یا درمان شده در طول ترم	
کارآموزی بالینی (۱)	
کارآموزی بالینی (۲)	
کارآموزی بالینی (۳)	
کارآموزی بالینی (۴)	
کارآموزی بالینی (۵)	
کارآموزی بالینی (۶)	
کارآموزی بالینی (۷)	

چک لیست ارزیابی دانشجو.....

